

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства
на тему: «Термінологія сфери криптовалют та проблеми її українського
перекладу (на матеріалі медійного дискурсу)»

Студента групи Па 54-22
факультету германської
філології і перекладу
освітньо-професійної програми
Перекладознавство: професійно-
орієнтований переклад (англійська
мова і друга іноземна мова)
за спеціальністю 035
Філологія Гули
Олександра Юрійовича

Допущена до захисту
«_____» _____ 2023 року

Науковий керівник:
кандидат філологічних
наук, Никитченко К.П.

Завідувач кафедри теорії і практики
перекладу з англійської мови
_____ доц. Мелько Х.Б.
(підпис) (ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____
Оцінка: ЄКТС _____

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY

Department of Theory and Practice of Translation from the English Language

Master Degree Thesis in Translation Studies

under the title: “Cryptocurrency terminology and problems of its Ukrainian translation (case study of mass media discourse)”

Group Pa 54-22

School of Germanic philology and translation

Educational Programme Translation Studies:

Specialized Translation (English and Second Foreign Language)

Majoring 035 Philology

Oleksandr Y. Hula

Research supervisor:

K.P. Nykytchenko

Candidate of Philology

Kyiv – 2023

Київський національний лінгвістичний університет

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства

студента(ки) II курсу Па 54-22 групи факультету германської філології і перекладу КНЛУ

Гула Олександр Юрійович

(ПІБ студента)

спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, **освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)**

Тема роботи Термінологія сфери криптовалюти та проблеми її українського перекладу (на матеріалі медійного дискурсу)

Науковий керівник Никитченко Катерина Петрівна

Дата видачі завдання “10” вересня 2022 р.

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Жовтень 2022 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2022 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Грудень 2022 р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2023 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2023 р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2023 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедрі	07 жовтня 2023 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2023 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2023 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)

Студент _____ (підпис)

**ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студента(ки) II курсу групи Па 54-22 факультету германської філології і перекладу спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Гула Олександр Юрійович

(ПІБ студента)

за темою Термінологія сфери криптовалюту та проблеми її українського перекладу (на матеріалі медійного дискурсу)

Відповідність кваліфікаційної роботи нормативним вимогам (необхідне позначити ✓ або +)		
1.	Наявність основних структурних компонентів	☐ усі компоненти присутні ☐ один компонент відсутній ☐ декілька компонентів відсутні
2.	Відповідність оформлення, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ незначні помилки в оформленні ☐ оформлення неправильне
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам

Особиста думка керівника _____

Кваліфікаційна робота _____ може бути (не може бути)

(ПІБ студента)

рекомендована до захисту

(підпис керівника)

(_____)
(ПІБ керівника)

” ____ ” _____ 2023 рік

РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

студента(ки) II курсу групи Па 54-22 факультету германської філології і перекладу спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, **освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)**

Гула Олександр Юрійович

(ПІБ студента)

за темою Термінологія сфери криптовалюти та проблеми її українського перекладу (на матеріала медійного дискурсу)

	Критерії	Оцінка в балах
1.	Наявність основних компонентів структури роботи — <i>загалом 10 балів</i> (усі компоненти присутні – 10 , один компонент відсутній – 5 , декілька компонентів відсутні – 0)	
2.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до кваліфікаційної роботи — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи у форматуванні – 8 , незначні помилки в оформленні – 6 , значні помилки в оформленні – 4 , оформлення переважно не відповідає вимогам – 0)	
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки у формулюваннях – 6 , суттєві помилки у формулюваннях – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , несуттєві помилки у формулюваннях – 8 , недостатня кількість проаналізованих іноземних джерел (мін. 30%) – 6 , відсутній критичний аналіз наукових праць – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність власного аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при перекладі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при перекладі й аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність перекладацького аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , неповне висвітлення результатів дослідження – 6 , часткове висвітлення результатів дослідження – 4 , не відповідає результатам дослідження – 0)	

Усього набрано балів: _____

(ПІБ рецензента)

(підпис рецензента)

” ” _____ 2023 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ СФЕРИ КРИПТОВАЛЮТИ У МОВОЗНАВЧОМУ ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ АСПЕКТАХ.....	5
1.1 Термінологія як об'єкт лінгвістичних розвідок.....	5
1.1.1 Визначення понять «термін», «термінологія», «терміносистема» та «криптовалюта» у сучасній лінгвістиці.....	5
1.1.2 Термінологія криптовалюти: проблеми класифікації.....	13
1.2 Способи відтворення термінів сфери криптовалюти українською мовою у перекладі.....	17
1.3 Особливості медійного дискурсу та специфіка його перекладу.....	24
Висновки до розділу.....	31
РОЗДІЛ 2	
ТИПОЛОГІЯ І ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ АНГЛОМОВНИХ ТЕРМІНІВ СФЕРИ КРИПТОВАЛЮТИ.....	34
2.1 Структурно-семантичні особливості англомовних термінів у сфері криптовалюти.....	34
2.2 Функції і лексико-семантичні особливості англомовних термінів сфери криптовалюти у медійному дискурсі.....	56
Висновки до розділу 2.....	61
РОЗДІЛ 3	
ВІДТВОРЕННЯ ТЕРМІНІВ КРИПТОВАЛЮТИ У ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ.....	63
3.1 Лексичні перекладацькі трансформації.....	63
3.2 Лексико-семантичні трансформації.....	68
3.3 Лексико-граматичні трансформації.....	74
Висновки до розділу 3.....	86
ВИСНОВКИ.....	88

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	91
СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	97
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.....	97
ДОДАТКИ.....	98
ДОДАТОК А. Термінологія сфери криптовалюти та її відтворення в українськомовному перекладі.....	104
ДОДАТОК Б. Структурно-семантична класифікація англомовних термінів у сфері криптовалюти.....	109
ДОДАТОК В. Словотвірні особливості термінів криптовалютної терміносистеми у медійному дискурсі.....	114
SUMMARY.....	115

ВСТУП

Останнє десятиліття відзначається бурхливим розвитком технологій в абсолютно різних сферах, і галузь економіки, а саме – криптовалютна мережа демонструє, що ще колись нікому невідома віртуальна грошова одиниця заповнить світ і створить величезний попит серед людей усіх соціальних категорій.

Економічна сфера світу і кола мовознавців постали перед новим викликом, оскільки нова ніша породила неймовірну кількість нової термінології, яку потрібно було дослідити та розтлумачити. Крім того, криптовалюта почала стрімко охоплювати засоби масової інформації, розповідаючи про себе і завойовуючи усе нові кордони, що не могло не позначитися на мові загалом. Усі мови світу розпочали активно інтегрувати у свій склад термінологію сфери криптовалюти, у такий спосіб сформувавши нову терміносистему.

Однак, незважаючи на таку всесвітню популярність, поняття криптовалюти не привертало значної уваги з боку лінгвістів-науковців, особливо якщо звернутися ще до зародження цього концепту. У своїй переважній більшості криптовалюту розглядали лише з точки зору платіжного засобу або блокчейн-технології, завданням якої був генезис цифрового розвитку економіки, але те, що стосувалося лексичного наповнення залишалося осторонь. Деякі мовознавці, такі як: В. Кудашіна, В. Степанов, В. Глухов, В. Сіганович, В. Мішра, Є. Абрамова, Л. Надраг, Н. Смірнова, Р. Новік, С. Гілберт, Ю. Левицька, Ю. Рожков намагалися визначити і надати певну характеристику термінології сфери криптовалюти та її перекладу з англійської на іншу іноземну мову, однак це були лише поодинокі спроби трактувати поняття цифрової валюти. Крім того, варто відзначити, що українські лінгвісти та відповідно переклад саме криптовалютною термінології українською майже як такий не фігурував у жодних дослідженнях, що робить доцільність розкриття цього феномену актуальним.

Актуальність теми дослідження зумовлена як недостатньою кількістю наукових напрацювань, так і розширенням сфери впливу криптовалюти, що

вимагає створення адекватних перекладів текстів медіадискурсу, які містять одиниці термінології сфери криптовалюти.

Мета дослідження – проаналізувати словотвірні та семантичні особливості англомовної термінології сфери криптовалюти та визначити засоби їх відтворення в українськомовних перекладах.

Головні завдання:

1. виявити загальні лінгвістичні особливості термінології та термінології сфери криптовалюти зокрема;
2. охарактеризувати термінологію сфери криптовалюти з точки зору розподілу на системи та класифікації;
3. висвітлити способи відтворення термінів сфери криптовалюти українською мовою у перекладі;
4. визначити поняття мас-медійного дискурсу і особливості його перекладу;
5. виявити словотворчі та лексико-семантичні особливості термінології криптовалюти, а також її основні функції;
6. продемонструвати використання еквівалентів як засіб перекладу термінології сфери криптовалюти;
7. представити лексичні, лексико-семантичні та лексико-граматичні перекладацькі трансформації як засіб перекладу термінології сфери криптовалюти;

Об'єктом дослідження є англомовна термінологія сфери криптовалюти, представлена в текстах мас-медіа в оригіналі та перекладі.

Предметом дослідження постають словотворчі та семантичні особливості і способи перекладу англомовної термінології сфери криптовалюти українською мовою у текстах мас-медіа, зокрема, переклад шляхом еквівалентів та використання перекладацьких трансформацій.

Матеріалом дослідження слугують 100 фрагментів текстів медіа дискурсу, присвячених процесу створення, аналізу, розгляду, функціонуванню різноманітних крипто-продуктів.

Основними **методами**, залученими для виконання поставлених мети і завдань, стали метод суцільної вибірки, описово-аналітичний та структурний методи, методи структурного та семантичного аналізу, методи перекладацького аналізу, та метод кількісних підрахунків.

Наукова новизна проведеного дослідження полягає в тому, що в роботі проведено комплексне лінгвістичне дослідження словотворчих та семантичних особливостей термінології криптосектору на основі сучасного ілюстративного матеріалу, що відбиває сучасні тенденції розвитку термінології, що вивчається. Окрім того, у роботі вперше проведено ґрунтовний аналіз способів відтворення термінології сфери криптовалюти з виділенням конкретних способів перекладу та перекладацьких трансформацій.

Практичне значення роботи полягає в тому, що визначення словотворчих та семантичних особливостей термінології сфери криптовалюти допомагає у розв'язанні проблем лексикології та термінології; комплексний перекладознавчий аналіз способів відтворення термінології сфери криптовалюти під час перекладу є внеском в теорію перекладознавства, зіставну та комунікативну лінгвістику.

Практичне значення одержаних результатів також полягає в тому, що його результати можуть бути використані в лексикографічній роботі над укладанням словників термінології сфери криптовалюти, у спецкурсах з термінознавства та перекладознавства, у курсах з лексикології, лексикографії, стилістики та практичного курсу перекладу.

Структура й обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів з висновками до кожного з них, висновків до всієї роботи, трьох бібліографічних списків, додатку та резюме.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження представлені на міжнародній конференції та опубліковані у матеріалах до конференції у співавторстві з науковим керівником.

Гула О. Ю., Никитченко К. П. (2023). Переклад англомовних криптовалютних терміносполучень українською мовою. "Ad orbem per linguas. До світу через мови". *Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Наративи сучасної України у світовій геополітиці»*, 18-19 травня 2023 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ. С. 91–93.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ СФЕРИ КРИПТОВАЛЮТИ У МОВОЗНАВЧОМУ ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ АСПЕКТАХ

1.1 Термінологія як об'єкт лінгвістичних розвідок

1.1.1 **Визначення понять «термін», «термінологія», «терміносистема» та «криптовалюта» у сучасній лінгвістиці.** У сучасному мовознавстві дедалі більше уваги приділяється лінгвістичному аналізу спеціальної лексики різних галузей знань. Спеціальна лексика позначає категорії, поняття, реалії різних галузей знань, методи та прийоми дослідження, процеси, властивості, параметри. У спеціальній лексиці переважають терміни. Терміни виражають різні вузькоспеціалізовані назви, які утворюють терміносистеми. І кожна терміносистема означає систему понять окремих наук, наукових напрямів, реалій різних галузей знань.

Однією з основних проблем вивчення та осмислення терміна як лінгвістичної категорії у сучасній лінгвістиці є його визначення. А. Зенітко зазначає, що множинність концептуальних підходів до трактування поняття «термін» зумовлює різноманітність його визначень, що існують у лінгвістиці [66: 56]. У свою чергу, Л. Булаховський констатував, що термін є об'єктом цілого ряду наук і кожна наука прагне виділити в терміні ознаки, суттєві з її точки зору. Незадовільність більшості визначень полягає у спробі поєднати різнохарактерні ознаки терміна [1: 20].

О. Ахманова визначає термін як «слово чи словосполучення спеціальної (наукової, технічної і т.п.) мови, яке створене, отримане чи запозичене для точного вираження спеціальних понять і позначення спеціальних предметів» [43:18]. У свою чергу, В. Карабан визначає термін «як мовний знак, що репрезентує поняття спеціальної, професійної галузі науки або техніки» [18].

Наявність безлічі визначень поняття «термін» у лінгвістичній літературі можна пояснити тим, що у різних дисциплінах це поняття пов'язується зі своїми особливими номінаціями та уявленнями, має нерівний обсяг змісту та визначається по-своєму.

Слід зазначити, що поняттю «термін» важко дати точне визначення. Поняття «термін» – об'ємне за значенням. Р. Дмитрасевич зазначає, що «В. П. Даниленко дав 19 визначень терміну, а Б.М. Головін – 7 визначень цього поняття» [12: 51]. У кожному науковому дослідженні даються різні визначення терміна. Якщо підсумувати всі дослідження, присвячені науковій термінології, можна дійти висновку, що немає одиниці більш багатолікої і невизначеної, ніж термін. Тож, термін як складне явище, з різних точок зору, визначається залежно від аспекту, що виділяється. Термін може, відповідно, визначатися як:

- символ;
- визначення;
- елемент знакових систем та знакових ситуацій;
- одиниця мови для спеціальних цілей.

Наведені визначення доповнюють одне одного, оскільки в одному визначенні неможливо дати вичерпну характеристику поняття «термін». Ставлення до терміну як до чогось, певною мірою, досконалого походить з визначення самого поняття «термін»: від лат. *terminus*, що означає межу, кордон, який сприймався як вершина розвитку мови, досконала у своїй застиглій нерухомості форма. Звідси і витікає прагнення обмеження функціонування терміна до вузьких, суворо фіксованих рамок.

Подальший розвиток термінів довів, що це було помилкою, оскільки внутрішнє значення терміна постійно змінюється. На думку, А. Д'якова, термін, потрапляючи в термінологічне поле конкретної науки, починає жити повноцінним життям, виходячи за «рамки окостенілих визначень» [13: 31]. Термін – це нерухома рухливість. Це визначення якнайкраще розкриває сутність терміна. Відбиваючи поняття конкретних наук, функціонуючи в фіксованих

межах певної галузі знання, багато термінів багатозначні, модальні, синонімічні. І це не випадково, оскільки терміни утворені на основі мови та формуються відповідно до законів розвитку внутрішньої форми слова.

Поряд із цим, функціонують дві назви для позначення сукупності термінів – термінологія та терміносистема. **Термінологія** – 1) сукупність термінів якоїсь галузі науки, техніки, мистецтва або всіх термінів конкретної мови; 2) розділ лексикології, що вивчає терміни [64: 1241]. Наразі наукова дисципліна, яка займається дослідженням термінологічних мовних одиниць, називається **термінознавством** [31: 170].

У сучасному термінознавстві поняття термінології та терміносистеми стали об'єктом жвавих дискусій серед мовознавців. З одного боку, термінологи ототожнюють поняття термінологія та терміносистема, погоджуючись, що перше за своєю природою вже є системним (М. Н. Володіна, Б. Н. Головін, І. М. Гумовська, В. П. Даниленко, О. І. Дуда), а інші, у свою чергу, доводять, що галузеві терміносистеми існують всередині термінології як повноцінні окремі системи (К. Я. Авербух, Ю. В. Борхвальд, С. В. Гриньов, С. Г. Казаріна, В. М. Лейчик) [34: 12–13].

Термінологія, з одного боку, замкнена, з іншого – постійно перебуває у взаємовідносинах з повсякденною мовою. Будь-яке повсякденне слово може стати терміном шляхом включення його до спеціалізованого словника за ознакою точної відповідності з певним соціально-організованим явищем дійсності, і навпаки, терміни знаходяться під впливом процесу детермінологізації, засвоєння загальнолітературною мовою спеціальних одиниць [31: 170].

Під **терміносистемою** розуміють таку сукупність термінів, яка піддана науковому опрацюванню, упорядкуванню шляхом уніфікації, стандартизації [31: 171; 16]. А. С. Д'яков та Т. Р. Кияк уточнюють поняття терміносистеми. Термін є невід'ємним елементом системи, якщо під системою розуміти

сукупність елементів цілого, між якими існує обов'язковий зв'язок [31: 171; 13: 11].

На думку В. М. Лейчика термінологія та терміносистема є відмінними у своєму понятійному апараті. Термінологія – це стихійно сформована сукупність термінів усередині лексичного складу мови, а терміносистема – свідомо вибудована система термінів [34: 236]. Терміносистема не є залежною від наукового прогресу чи певної сфери діяльності, а формується відповідно до теорії присутньої усередині тієї чи іншої галузі знань. Враховуючи цей факт, дослідник виділяє такі три етапи формування терміносистеми: 1) перехід від відсутності теорії до її започаткування (від неупорядкованих термінів до терміносистеми); 2) ріст знань в межах даної теорії, коли вони збагачують, а не руйнують її; 3) зміна теорії і зміна терміносистеми [34: 236].

Головна проблема у визначенні поняття терміносистеми полягає в тому, що ми, як правило, трактуємо її як систему, тобто розуміємо під нею множину взаємопов'язаних елементів, які активно взаємодіють між собою, утворюючи таким чином єдине ціле. Однак таке твердження є хибним. Щоб сформувати терміносистему, окрім логічної схеми, потрібно враховувати наявність дефеніції понять, підібрати терміни, що адекватно виражають ці поняття й упорядкувати терміносистему в такий спосіб, щоб кожному терміну відповідало одне поняття [31: 171].

Схожу думку висловлює і П. Г. Ситдигов, який вважає, що терміносистема посідає значно вище місце за своєю ієрархією, ніж термінологія. Вчений, коментуючи твердження інших дослідників, зазначає, що під терміносистемою не слід розуміти «систему», як впорядковане ціле з власною структурою, оскільки терміносистема, крім термінологічних одиниць, може включати терміноїди, терпімоніми, галузеві терміни, номенклатурні знаки і професіоналізми, що в результаті не відображає систему як таку. Тому мовознавець пропонує наступні визначення понять термінологія та терміносистема, де термінологія – це впорядкована сукупність усіх

терміносистем (сюди входять номенклатурні знаки, терміноїди, терпімоніми, професіоналізми), а терміносистема – це сукупність термінів певної фахової галузі [34: 236].

Для того, щоб виконати свої функції, терміни повинні мати ряд властивостей і відповідати певним вимогам. Ми виділяємо такі **властивості термінів**:

1. системність (або систематичність);
2. наявність дефініції;
3. незалежність від контексту;
4. точність;
5. однозначність;
6. інтернаціональність;
7. стилістичну нейтральність.

Одна з важливих властивостей терміна – системність (або систематичність). Термінологія певної науки – це складність термінів, які виражають певні поняття даної науки, та становлять систему. Цілеспрямована організація терміносистем визначає системність термінів. Термінологія у широкому значенні – це та частина лексики (лексичної системи) сучасної літературної мови, яка складається з найменувань системи понять (реалій) науки і техніки, офіційно-ділового мовлення та їх відображення у виробництві, суспільному житті взагалі або в окремих галузях, вважає В. Іващенко [17: 31]. Термін входить до певної терміносистеми, в якій він має термінологічне значення. За межами своєї терміносистеми термін може мати зовсім інше значення, наприклад: термін *storage* позначає ‘пам’ять’ в обчислювальній техніці, а в інших сферах активно вживається у значеннях «склад», «сховище» та ін [43: 19].

Кожний науковий термін має дефініцію (визначення), яка чітко окреслює, обмежує його значення. Терміни оперують кожною галуззю знань, вони і складають суть термінологічної системи даної науки [43: 19–20].

Наступна властивість терміна – незалежність від контексту. Т. Катиш відзначає, що «цей принцип було висунуто Д. С. Лотте, який своєю чергою посилався на роботи академіків А. А. Шахматова та І. І. Мещанінова про ту відмінність, яка існує між словом у сфері його фіксації (словнику) та вживанням (реченням)» [19: 234]. Ця властивість терміна є спірною, оскільки вказівка на належність до будь-якої термінології сама по собі є тематичним контекстом. З цією властивістю безпосередньо пов'язана точність терміна. У науково-технічній мові головною вимогою є гранична точність вираження думки, де не допускається можливість різних тлумачень. Термін має бути точним, мати певне значення, яке може бути розкрито шляхом логічного визначення, що встановлює місце позначеного терміном поняття в системі понять цієї галузі науки і техніки. Тільки наявність точного визначення уможлиблює реалізацію терміна поза контекстом. Якщо більшість слів загальноживаної мови багатозначні, то більшість термінів – однозначні, що зумовлено їхнім призначенням. Однак тут слід зробити істотне уточнення: однозначність має місце в межах однієї терміносистеми, бо на рівні кількох субмов полісемія термінів – явище досить поширене [43: 20].

Є ще одна властивість, суттєва для термінів. Це їхня інтернаціональність. Питання про взаєморозуміння людей різних націй і тих, хто розмовляє різними мовами, є дуже важливим. Саме в галузі науки, техніки та політики зазвичай здійснюються міжнародні зв'язки. Остання з основних властивостей терміна – його стилістична нейтральність (позбавлення емоційності). Термін не повинен мати побічні смисли, які відволікають увагу фахівця, бо це привносить елемент суб'єктивності.

Крім того, що термін повинен мати ряд властивостей, щоб мати можливість виконати свої функції, до нього пред'являється ряд вимог. За твердженням І. Кочана, всі вимоги можна розділити на:

1. семантичні (зміст, значення терміна);
2. вимоги до форми терміна (відповідність нормам мови);

3. прагматичні (функціонування, особливості застосування терміна) [20: 18–21].

У результаті досліджень виявилось також, що не завжди термін має точні семантичні межі та висловлює точно окреслене поняття. Існують відхилення від характеристик, які можна побачити в деяких термінологіях або у деяких термінах. Тому можна припустити, що, загалом, властивості та вимоги до терміну є певними тенденціями, що реалізуються більшою чи меншою мірою. Перераховані вище вимоги та властивості термінів широко використовуються як при впорядкуванні термінів, так і при виділенні основних типів терміна.

З усього вищесказаного можна дійти висновку, що з перелічених підходів і аспектів вивчення термінів усі перегукуються один з одним. Можливо, саме тому сьогодні дедалі більша кількість досліджень особливостей появи та функціонування термінів у мові ґрунтується на когнітивних методах та підходах до вивчення спеціалізованої лексики. У нашій роботі ми фокусуємося на проблематиці перекладів у сфері криптовалют, а отже визначаємо наступні робочі поняття для нашого дослідження:

1. **Термін:** слово чи словосполучення, що є назвою певного поняття якоїсь галузі науки, техніки, мистецтва тощо;
2. **Термінологія:** сукупність термінів якоїсь галузі науки, техніки, мистецтва тощо, а також система короткого визначення понять, явищ, предметів певної області знань і досліджень;
3. **Терміносистема:** система термінів у певній галузі, підгалузі наукового або технічного знання, що обслуговує наукову теорію або наукову концепцію;
4. **Криптовалюта:** різновид цифрової валюти, облік внутрішніх розрахункових одиниць якої забезпечує децентралізована платіжна система у повністю автоматичному режимі.

XXI століття – століття високих технологій та інновацій. Усі сфери життя суспільства змінюються, трансформуються та перетворюються. Інформаційні

технології все більше набирають популярності і проникають у всі аспекти суспільного життя. Економіка не стала винятком, тому перетворення дісталися і коштів, а саме – з'явилася нова цифрова валюта, яка отримала назву криптовалюта.

Сам термін «криптовалюта» означає, що зміст предмета, яке він описує, відноситься до поняття грошей [6]. При цьому переважна більшість вчених вибудовує власні методологічні і теоретичні підходи, зосереджуючи свою увагу на першій частині цього поняття – «крипто», що розкриває технологічні аспекти її функціонування. Якщо б аналіз даного явища ґрунтувався лише на другій частині терміну – «валюта», то це дало б можливість уникнути неточних результатів, які вже існують в функціональних і прикладних економічних науках. Однак висновки і судження науковців в основному сформовані, базуючись на тлумаченні першої частини терміна – «крипто», тобто значна кількість економістів відштовхуються від форми цього явища, а не від його змісту при здійсненні досліджень. Це призводить до того, що криптовалюту розглядають в контексті використання електронних грошей, як їх різновид. Такий однобічний підхід не дає можливості розкрити належним чином методіку відображення криптовалюти як різновиду фінансового активу. Якщо проаналізувати суто технологічні, технічні та організаційні аспекти використання криптовалют, то можна зробити висновок, що вони майже ідентичні з електронним видом грошей безготівкової форми. Однак, хибним є повне ототожнення криптовалюти з безготівковими грошима в цілому, і їх окремого виду – електронними грошима [6]. Тому, говорячи про місце криптовалюти у фінансовій системі, з одного боку, її слід розглядати як неологізм в групі «валюта», оскільки це явище з'явилося у світі відносно нещодавно, а з іншого боку, слід віднести до категорії «сучасні гроші».

Тим не менш, сьогодні не існує єдиної думки щодо визначення терміна «криптовалюта». Деякі вчені називають криптовалюту інноваційною мережею платежів і новим видом грошей та відносять до «віртуальної валюти», інші

заперечують це твердження та називають «цифровим активом». Такі вчені, як Е. Андроулакі, С. Капкун, О. Караме, М. Роечлін, Т. Счерер, М. Андручович, Є. Галушка, Я. Белінська, О. Васильчишин, Л. Шірінян та багато інших внесли чималий внесок у вивчення функціонування криптовалют та її історії розвитку.

В американському юридичному словнику Блека подається кілька визначень грошей, серед яких: активи, що можуть бути легко конвертовані у грошові кошти або засоби обміну, затверджені урядом [61].

Сучасний тлумачний словник української мови дає наступне визначення для криптовалюти: гроші як металеві і паперові знаки, що є мірою вартості під час купівлі чи продажу [64].

Науковець В. Г. Сословський зазначає, що «криптовалюта – це засіб розрахунків, який не має матеріальної форми, а існує у вигляді програмного коду, із застосуванням криптографічних методів захисту, випуск та облік якого частіше децентралізований та відомий учасникам розрахунків; а також системою платежів, яку утворюють одиниця розрахунку та операції з нею» [5].

1.1.2 Термінологія криптовалюти: проблеми класифікації. У попередньому підрозділі вже було подано визначення понять «криптовалюта», «термін», «термінологія» та «терміносистема» та висвітлено основні характеристики, однак слід також виділити основні класифікації термінів, що зустрічаються в криптовалютній індустрії. Термін «класифікація» визначає поняття двох категорій: процес «розподілу» на класи та самі класи. Під класами розуміється «система супідрядних понять будь-якої галузі знань або діяльності людини, що часто представлена у вигляді різноманітних за формою схем або таблиць». В мовознавстві виділяють такі типи термінів: «терміни категорій, загальнонаукові та загальнотехнічні терміни, міжгалузеві та спеціальні терміни» тощо. Класифікація термінів ґрунтується на різних критеріях, наприклад, походження, структура, форма, сфера вживання, функції тощо. Далі розглянемо декілька типів класифікації термінів [41: 190].

Залежно від ступеня спеціалізації терміни можна поділити на три основні групи:

1) загальнонаукові або багатогалузеві терміни, тобто терміни до яких відносяться слова, які зберігають своє значення незалежно від термінологічної системи, в якій вони функціонують. У назві цього типу спеціальної лексики фігурує слово «багато», але це не означає, що такі терміни обов'язково існуватимуть у термінологіях усіх наукових галузей; це означає, що це лексика, з якої починається категоризація світу крізь призму цієї науки. Іншими словами, у кожній науковій галузі ці терміни демонструватимуть специфічні відтінки значення поняття щодо конкретної галузі. Наприклад, сам термін *wallet* 'гаманець' є багатогалузевим, хоча щодо сфери криптовалюти він набуває свою специфіку. Також до цієї категорії відносяться терміни *algorithm* 'алгоритм', *process* 'процес' тощо.

2) міжгалузеві терміни: ця термінологія є групою термінів, які використовуються відразу в двох або декількох термінологічних системах. Здебільшого, до цієї групи входять базові поняття, приналежні одночасно до кількох галузей науки. У будь-якій терміносистемі є величезна кількість багатогалузевої та міжгалузевої лексики, проте, незважаючи на це, ядром будь-якої термінології будуть саме галузеві терміни, оскільки неможливо сформувати терміносистему будь-якої галузі науки без галузевої термінолексики. Це найзначніший пласт, що включає безліч складних, похідних і складових термінів. Так, термін «криптовалюта» є за своєю суттю міжгалузевим. Інші приклади: *stock* 'біржа', *coin* 'монета', *currency* 'валюта' тощо.

3) вузькоспеціальні терміни – це найбільший шар спеціальних термінів. Виділяється безліч вузькоспеціальних термінів. Такі терміни виражають специфічні для кожної наукової галузі поняття, категорії і реалії. У кожній з терміносистем присутні типові категорії понять, за якими розподіляється основний корпус термінів, це і є основною ланкою у разі вузькоспеціальних термінів. Усього налічується дев'ять таких категорій (предмети, процеси, стани,

величини, режими, властивості, одиниці виміру, галузі наук, професії та заняття). Значення вузькоспеціальних термінів у кожній галузі знання зазвичай буває досить певним; але при цьому слід розуміти, що при переході терміна з однієї області до іншої його семантика може змінюватися, аж до повної невідповідності з первісним значенням. Тип вузькоспеціальних термінів відбиває поняття об'єктів, їх ознаки, значення ознак, і навіть аспекти розгляду цих об'єктів. Класифікації таких термінів визначаються системами (класифікаціями) спеціальних понять, що позначаються ними, типологічно ж всі вони загалом рівноцінні. Водночас істотною відмінністю багатогалузевих термінів від міжгалузевих та вузькоспеціальних є те, що перші не входять до якоїсь терміносистеми. До вузькогалузевих термінів сфери криптовалюти відноситься, наприклад, термін *fork* 'форк'. Інші приклади: *Altcoin* 'альткоїн', *Bitcoin* 'біткоїн', *scam* 'скам' тощо.

Говорячи про розподіл криптовалютних термінів на загальноновживані та спеціальні, слід зауважити, що між цими групами термінів йдуть постійні дифузійні процеси – терміни взаємопроникають. Так, багато термінів, які були створені трейдерами і спочатку були суто криптовалютними, надалі широко поширилися в побуті, активно застосовуються за межами криптовалюти. Вони перестали бути власне криптовалютними і перетворилися в звичайні слова. Окремі вчені пропонують загальноновживані терміни поділяти на два різновиди: загальноновживані криптовалютні терміни і терміни, що використовуються в тексті криптовалютного дослідження у вузькому значенні [20].

Одним із типів класифікацій, яку ми вважаємо доречним розглянути у нашій роботі це класифікація за змістовою структурою. Отже, термінологічні одиниці можна поділити на такі види:

1) однокомпонентні: *airdrop*, *bounty*, *volatility*, *bulls*, *long*, *short*, *ledger*, *metamask*, *whale*;

2) двокомпонентні:

– іменник + іменник: *cryptocurrency exchange, genesis block, coin swap, timeframe;*

– прикметник + іменник: *cloud mining, ring signature, white paper, atomic swap, private key;*

3) трикомпонентні:

– іменник + іменник + іменник: *bitcoin price index, bitcoin improvement proposal, bitcoin investment trust, Enterprise Ethereum Alliance;*

– прикметник + прикметник + іменник: *decentralized autonomous organization;*

– прикметник + іменник + іменник: *dark gravity wave, distributed ledger technology, initial coin offering;*

4) багатоконпонентні: *elliptic curve digital signature algorithm, application-specific integrated circuit, merkelized abstract syntax trees [11].*

Крім того, варто зазначити, що важливе місце в сфері криптовалюти займають скорочення, а саме аббревіатури, які дуже часто використовуються в повсякденному спілкуванні кріпторейдерів та людей, які цікавляться криптовалютою. Серед таких скорочень можна виділити ініціальні аббревіатури, тобто аббревіатури утворені за допомогою початкових літер термінологічного словосполучення: *SPV (Simplified Payment Verification), RBF (Replace-By-Fee), PPS (Pay per Share), ISO (Initial Scam Offering).*

Отже, можна зробити висновок, що термін – це складне лінгвістичне явище, оскільки у кожному науковому дослідженні даються різні визначення терміна. Тож, термін як складне явище, може, відповідно, визначатися як: символ, визначення, елемент знакових систем та знакових ситуацій або одиниця мови для спеціальних цілей. Крім того, поряд із терміном, існують такі поняття як «терміносистема» та «термінологія», де термінологія – це стихійно сформована сукупність термінів усередині лексичного складу мови, а терміносистема – свідомо вибудована система термінів. За ступенем спеціалізації в економічній фаховій мові виділяють загальнонаукові, міжгалузеві

та вузькоспеціальні терміни. За змістовою структурою термінологічні одиниці можна поділити на однокомпонентні, двокомпонентні, трикомпонентні та багатоконпонентні. Також невід'ємною частиною криптовалютних термінів є скорочення, утворені шляхом складання початкових літер. Більше того, термінологічним одиницям властиві дифузійні процеси, що призводить до поєднання загальноновживаних та спеціальних термінів.

1.2 Способи відтворення термінів сфери криптовалюти українською мовою у перекладі

Посилення процесів інтеграції та глобалізації ділових відносин, розширення міжнародного співробітництва сприяють збільшенню комунікації у різних професійних сферах. Інтерес лінгвістів викликає як розвиток нових термінологічних систем, що виникають з утворенням нових галузей знання, і дослідження проблем їх перекладу.

Як ми зазначали вище, під «терміном» ми розуміємо слово чи словосполучення спеціальної мови, створюване для точного вираження спеціальних понять та позначення спеціальних предметів. Таким чином, основною ознакою терміна є його однозначність та належність до певної термінологічної системи.

Розглядаючи питання про переклад криптовалютних термінів, слід першочергово звернути увагу на той факт, що більшість таких термінів не мають прямих відповідників в українській мові, що може викликати певні труднощі при перекладі. Більше того, терміни криптовалюти дуже тісно пов'язані з терміносистемою економічних термінів. Саме тому, наше подальше дослідження буде проходити з урахуванням цих особливостей.

При перекладі криптовалютних термінів необхідно враховувати й те, що при передачі іншою мовою не стоїть завдання перекладу всіх компонентів

лексичної одиниці, адже переклад не є простою зміною слова вихідної мови словом мови перекладу [36: 253].

Також варто звернути увагу на таке поняття як «тимчасово безеквівалентні» англійські криптовалютні терміни. Визначення «тимчасово безеквівалентні» видається нам досить точним із двох причин. З одного боку, воно підкреслює, що проблема відсутності терміна-еквівалента в жодному випадку не означає принципової неперекладності терміна і може бути розв'язана за допомогою використання інших мовних засобів. З другого боку, це визначення побічно вказує на причину безеквівалентності (тимчасове відставання однієї з мов у розвитку системи понять у тій або іншій галузі) і на екстралінгвістичні передумови її усунення (подолання «відставання» в ході подальшого розвитку професійної сфери, у тому числі завдяки міжнародній діловій комунікації). Тому до безеквівалентної криптовалютної термінології можна віднести ті терміни, що іменують явища (поняття), які не представлені в понятійному апараті української криптовалютної сфери через певні причини [36: 253].

Варто зазначити, що відсутнім в мові перекладу може бути саме еквівалентний термін, однак поняття може існувати в українській економічній реальності. Розуміння та вибір способу перекладу таких лексичних одиниць може відбуватись тільки з урахуванням певної екстралінгвістичної ситуації вживання термінів, адже саме ситуація дозволяє усвідомити специфіку змісту терміна [22: 372].

В українській традиції існують такі методи перекладу термінів:

- безперекладне запозичення;
- описовий переклад;
- калькування;
- трансформаційний переклад.

Спосіб безперекладного запозичення термінів реалізується через транскрипцію чи транслітерацію. Цей метод, однак, не рекомендується для

широкого застосування, особливо в тих випадках, коли в мові вже існує варіант перекладу терміна. **Транскодування** – передавання засобами абетки мови перекладу всієї або більшої частини форми слова оригіналу, тобто правопису або звучання слова (або поєднання правопису та звучання слова) [35: 188]. В'ячеслав Карабан виділяє чотири підтипи транскодування [18: 305–309]: транскрибування (літерами мови перекладу передається звукова форма слова вихідної мови): *hedger* ‘хеджер’, *netting* ‘нетинг’; транслітерування (слова мови оригіналу передаються за літерами): *limit* ‘ліміт’, *investor* ‘інвестор’; змішане транскодування – транскрибування з елементами транслітерування: *altcoin* ‘альткоїн’; адаптивне транскодування – форма слова у вихідній мові пристосовується до фонетичної та/або граматичної структури мови перекладу [35: 188–189].

Транслітерація і транскрипція доречні, коли український еквівалент відсутній у зв'язку з відсутністю такого явища в українській економічній професійній сфері, а пояснення є надто громіздким [36: 254].

Криптовалютним англійським текстам притаманне уживання в мові лексичних одиниць, в основі створення яких лежить метафоричне або метонімічне перенесення значення, що потребує в українській мові описового перекладу чи додаткового пояснення за умови відсутності повного мовного еквівалента у мові перекладу [42: 110–111]. Наприклад, для номінування біржових посередників досить часто використовуються такі зооніми як *bear* ‘ведмідь’ і *bull* ‘бик’, де «бики» – це люди, що скуповують акції компаній, розраховуючи на підвищення ціни, щоб надалі отримати прибуток, а «ведмеді» – особи, що навпаки продають свої акції, коли велика ймовірність того, що ціна впаде, щоб надалі отримати прибуток, знову придбавши їх за уже нижчою ціною. Сьогодні ці слова стали невід’ємною частиною не тільки криптовалютного світу, але і повсякденного життя. Враховуючи вищенаведений приклад, можемо з упевненістю сказати, що в цій та подібних ситуаціях буде доречно застосовувати описовий переклад, аніж намагатися знайти адекватний відповідник. Описовий

переклад бажано використовувати, коли переклад терміна згідно норм української мови не може адекватно передати його значення [42: 110–111; 22: 372].

Термін виникає лише одним способом. Він створюється для назви спеціального поняття. Спочатку з'являється спеціальне поняття, а потім знаходиться знак для його назви [4: 108].

Термін завжди позначає конкретне спеціальне поняття й у цьому сенсі термін однозначний. Однак можна знайти кілька визначень одного й того самого терміна у словнику. Наявність декількох визначень це, як правило, результат використання термінологічного знака для назви спеціальних понять, які входять у різні понятійні системи та підсистеми. Термінологічна багатозначність легко вирішується, тому що досить визначити систему або підсистему, до якої термін належить, і в цій системі цей знак буде мати лише одне значення [4: 109].

Розглянемо такий спосіб відтворення, як калькування. **Калькування** – відображення не звукового, а комбінаторного складу слова або словосполучення, коли частини слова (морфеми) або фрази (лексеми) перекладаються відповідними елементами мови перекладу. Калькування використовується, коли необхідно створити осмислену одиницю в мові перекладу і при цьому зберегти елементи форми або функції основної одиниці. Під час перекладу складних слів-термінів та словосполучень-термінів такий спосіб перекладу, як калькування, відіграє вагомий роль [26: 64].

Застосування прийому калькування при перекладі економічних термінів є можливим у зв'язку з приналежністю англійської та української мов до єдиної індоєвропейської сім'ї, що обумовлює існування спільних структурних рис. Саме прийом калькування забезпечує відтворення смислової структури лексичної одиниці [22: 373].

Дослівний переклад (калькування) полягає «в перекладі частинами слова або словосполучення з подальшим з'єднанням частин». Часто визначальна частина терміна може передаватися прикметником, також можлива зміна

порядку проходження компонентів, а смислові зв'язки можуть передаватися за допомогою прийменників. Наприклад: *acquisition price* 'ціна придбання', *income statement* 'звіт про доходи', *retail branch network* 'мережа роздрібних філій' [23: 84].

Калькування можна застосовувати тільки тоді, коли утворений так перекладний відповідник не порушує норми сполучуваності слів в українській мові. Калькування не є механічною операцією з метою перенесення вихідної форми в мову перекладу [4: 109].

У випадках, коли словники (очевидно, поки що) не дають точного еквівалента для терміна або коли відповідники в мові відсутні, перекладач застосовує різні міжмовні трансформації. Трансформаційний переклад є дуже поширеною стратегією у пошуку еквівалента специфічного поняття. У його основі лежить передача початкового сенсу за допомогою лексичних і/або синтаксичних змін первинної структури терміна.

Також слід виділити переклад за допомогою семантичного еквівалента або функціонального аналога. Семантичний еквівалент або функціональний аналог – це використання реально існуючих українських слів, що повністю або частково відображають значення англійського терміна [25: 9]. Наприклад, для словосполучення *capital productivity* в українській мові є термін 'фондовіддача'.

У випадках, коли словники (очевидно, поки що) не дають точного еквівалента для терміна або коли відповідники в мові відсутні, перекладач застосовує різні міжмовні трансформації. Трансформаційний переклад є дуже поширеною стратегією у пошуку еквівалента специфічного поняття. У його основі лежить передача початкового сенсу за допомогою лексичних і/або синтаксичних змін первинної структури терміна.

Можливо поєднання також декількох прийомів перекладу одночасно: використовують калькування і транслітерацію або транскрипцію; транскрипцію і описовий переклад; транскрипцію, калькування і функціональний аналог;

калькування, транскрипцію і описовий переклад [23: 85]. Наприклад: *quality control engineering* ‘техніка контролю якості’.

Стає очевидним, що переклад термінів сфери криптовалюти вимагає певних стратегій (трансформацій), які формуються на основі загального підходу перекладача до виконання перекладу в умовах певної комунікативної ситуації, яка визначається специфічними особливостями цієї галузі і метою перекладу.

Як згадувалося вище серед основних прийомів перекладу є лексичні перекладацькі трансформації (транскодування, транслітерація та калькування). Однак, до цієї групи також входить така стратегія як збереження форми, яке відбувається у випадку використання термінів-аббревіатур або термінів, що було винайдено відносно нещодавно.

Крім лексичних перекладацьких трансформацій, тактики перекладу також включають еквівалентий / описовий переклад, а також лексико-семантичні та граматичні заміни.

Лексико-семантичні трансформації полягають в адаптації значення до семантичних особливостей мови перекладу і складаються з таких трансформацій як диференціація значення, конкретизація, модуляція та цілісне перетворення.

Диференціація значення викликана тим, що багато англійських слів із широкою семантикою не мають прямих відповідників в українській мові. У таких випадках словники пропонують декілька значень, які лише частково охоплюють значення слова мови оригіналу, і перекладач повинен обирати один із варіантів, який найбільше підходить до певного контексту [27].

Конкретизація значення визначається як перекладацька трансформація, що передбачає заміну слова з більш широким значенням у мові оригіналу словом із вузьким значенням у мові перекладу [27]. Застосування конкретизації дозволяє точно охарактеризувати термінологічну одиницю, а отже, підвищити рівень розуміння технологічних і економічних процесів пов’язаних з криптовалютою.

Модуляція – це така перекладацька трансформація, що полягає у заміні словникового еквіваленту контекстуальним, який є логічно пов’язаним із

вихідним словом [27]. Вона застосовується з метою покращення розуміння терміну шляхом залучення асоціативних зв'язків.

Щодо **цілісного перетворення**, то це така трансформація, що реорганізовує внутрішній зміст будь-якого сегмента тексту. Така реорганізація має інтегральний характер, тобто видимі структурні зв'язки між внутрішньою формою сегментів мови оригіналу та мови перекладу більше не простежуються. Однак повна перебудова не означає, що логічні та семантичні зв'язки між двома сегментами зникають [27].

Якщо говорити про граматичні трансформації, в нашому випадку вони складаються з таких прийомів як: граматична заміна, додавання, вилучення.

Під **граматичними замінами** розуміємо заміну слова, що належить до однієї частини мови, словом, що належить до іншої (морфологічні заміни), або ж заміну однієї синтаксичної конструкції іншою (синтаксичні заміни) [27].

Трансформація **додавання** полягає у введенні в переклад лексичних елементів, що відсутні в оригіналі, з метою правильної передачі смислу речення (оригіналу), що перекладається, та / або дотримання мовленнєвих і мовних норм, що існують у культурі мови перекладу [27].

Додавання відіграє особливу роль при перекладі термінології сфери криптовалют, оскільки ця перекладацька трансформація дозволяє ввести до тексту додаткові мовні одиниці, що дозволяє адекватно передати сутність терміну, закладену в тексті оригіналу.

Вилучення розуміється як виправдане з точки зору еквівалентності перекладу, в першу чергу норм мови перекладу, усунення в тексті перекладу тих плеонастичних або тавтологічних лексичних елементів, які за нормами мови перекладу є частинами імпліцитного смислу тексту [27]. Коли йдеться про відтворення при перекладі термінології криптовалют, у першу чергу вилучення диктується необхідністю спрощення тексту для цільової аудиторії.

Підсумовуючи можна сказати, що незважаючи на новизну цієї галузі, її лексичне наповнення активно інтегрується в лінгвістичні словники, що потребує

відповідних рішень з точки зору відтворення. Ми побачили, що більшість криптовалютних термінів не мають прямих відповідників в українській мові і тому потребують логічного і виваженого підходу. Терміни криптовалюти, відповідно, можуть бути відтворені за допомогою безперекладного запозичення, а саме транслітерації або транскрипції, описового перекладу, калькування і трансформаційного перекладу, що знову ж таки демонструє складність досліджуваного явища через неможливість знайти адекватний відповідник.

1.3 Особливості медійного дискурсу та специфіка його перекладу

Феномен дискурсу є всеосяжним і все що ми про нього знаємо аж ніяк неможливо помістити в одне визначення. На жаль, як і у випадку з такими спорідненими поняттями як «мова», «комунікація», «взаємодія», «суспільство», «культура», поняття дискурсу є розмитим. Як це часто буває з поняттями, що позначають складні явища, визначенням таких фундаментальних понять має займатися ціла дисципліна, в даному випадку – дискурсологія. Однак з чогось треба починати, і зазвичай ми розпочинаємо з короткої та загальної характеристики явищ, що вивчаються в рамках тієї чи іншої дисципліни.

Дискурс (з франц. *discours* – мова) є складним багатоплавним феноменом, що плідно використовується низкою гуманітарних наук, предмет яких прямо чи опосередковано передбачає вивчення функціонування мови. З його дослідженням пов'язуються такі науки як психологія, філософія, соціологія, педагогіка, а також різні напрями лінгвістики: психолінгвістика, когнітивна лінгвістика, прагмалінгвістика. Однак загального й загальноприйнятого визначення цього поняття не існує, оскільки його багатофункціональність не дає змогу виокремити чіткі аспекти підходів до його тлумачення. Кожна із згаданих дисциплін по-своєму підходить до вивчення дискурсу та в різних парадигмах у термін «дискурс» вкладає різні значення. Як відзначає С. Міллз, спектр його

можливих трактувань є ширшим, ніж у будь-якого іншого терміна в літературознавстві й теорії культури [47: 123].

«Лінгвістичний енциклопедичний словник» трактує дискурс як «зв'язний текст у сукупності з екстралінгвістичними (прагматичними, соціокультурними, психологічними) факторами; текст, розглянутий у контексті подій; мовлення, що розглядається як цілеспрямований соціальний акт, як компонент, що бере участь у взаємодії людей і механізмах їх свідомості (когнітивних процесах)». Дискурс – це мовлення, «занурене в життя» [66]. Тобто це не просто мовленнєве формоутворення, яке є складнішим, ніж окреме речення, а тотальне культурне явище: результат і чинник комунікації, переплетення мовних взаємодій агентів комунікації, живе середовище спілкування, що створює нові фізичні дії, ментальні й психічні продукти [47: 124].

Дискурс першочергово слід розглядати як матерію, що не має чітких контурів або певного обсягу і перебуває у безперервному русі. Головна мета лінгвістики полягає в тому, щоб забезпечити доступ до його структуроутворюючих параметрів. Оскільки дискурс має динамічний характер, то методи, які ми застосовуємо під час аналізу слова чи речення як сталих одиниць, стійких елементів системи, є абсолютно марними у контексті дискурсу. Беручи до уваги всю складність поняття дискурсу, його внутрішня організація досі залишається предметом дослідження вчених різних наукових напрямків.

Якщо звернутися до робіт англо-американських мовознавців, то в їх дослідженнях під дискурсом традиційно розуміють «зв'язне мовлення» або «діалог». Загалом дослідники дотримуються думки, що дискурс – це «мовлення, занурене в комунікативну ситуацію і має при цьому чітко виражений соціальний зміст, більш виразний порівняно з мовленнєвою діяльністю окремого мовця.

Д. Шифрін наприклад виділяє три підходи до поняття «дискурс». Перший підхід ґрунтується на тому, що дискурс представляє собою два або кілька взаємопов'язаних за змістом речень. Другий підхід визначає дискурс як «будь-яке вживання мови», враховуючи при цьому соціокультурний контекст. Третій

підхід трактує дискурс як висловлювання, де дискурс визначається не як примітивний набір ізольованих одиниць мовної структури «більших за речення», а як цілісна сукупність функціонально організованих, контекстуалізованих одиниць вживання мови [9: 2].

Таким чином, дискурс слід розуміти як подвійну мислекомунікацію: він одночасно звернений як до комунікації, так і соціальної взаємодії, когніції, свідомості людини [47: 125].

Друга половина двадцятого століття характеризується підвищенням уваги лінгвістів до вивчення дискурсу. Останнім часом тенденції глобалізації зумовили виникнення поняття «мас-медійний дискурс», а разом із тим, – й інтерес до його дослідження [24: 136]. Одночасно мас-медійний дискурс вважається сьогодні одним із найважливіших та найактуальніших як практичний ефективний засіб комунікативної дії, оскільки чимало знань про дійсність надходить до сучасної людини опосередковано, через мас-медіа [10: 110].

В умовах сучасного суспільства, де головною рушійною силою є інформація, ключовим видом дискурсу, що реалізує рух соціальної думки і формує концептуальну картину світу людини, є мас-медійний дискурс, який ще називають медіадискурсом. Його визначають як “сукупність процесів та продуктів мовленнєвої діяльності у сфері масової комунікації у всьому їх різноманітті та складності їх взаємодії” [24: 137].

Розглядаючи «медіа-дискурс», то він як і будь-який інший дискурс ґрунтується на загальному визначенні поняття «дискурс». [10: 111]. Наводяться три підходи до тлумачення останнього, які сформувалися на основі системного аналізу різних формулювань (визначень) такого поняття – структурний, функціональний та тематичний. Перший підхід розглядає дискурс як продукт комунікативної діяльності, взятий у сукупності усіх вербальних та екстралінгвальних характеристик, пов'язаних із його походженням, поширенням та сприйняттям [10: 111]. Стосовно функціонального підходу, то головний критерій визначення дискурсу вбачається у зв'язку мовлення та

різноманітних сфер людської діяльності, що і зумовлює особливості комунікації [10: 111]. Тематичний підхід групує письмові та усні тексти як продукти мовленнєвої діяльності навколо певних соціально-значущих тем, які в той чи інший момент опиняються у центрі уваги [10: 111]. Отже, концепція мас-медійного дискурсу базується на усіх трьох підходах, тому що охоплює не лише вербальне повідомлення та медіа-канал, а й усі екстралінгвальні фактори, пов'язані з особливостями створення медіа-повідомлення, його отримувача (адресата), зворотного зв'язку, культурно зумовлених способів кодування і декодування, соціальноісторичного та політико-ідеологічного контекстів [10: 111].

Мас-медійний дискурс – це функціонально зумовлений тип дискурсу, сукупність процесів і продуктів мовленнєвої діяльності у сфері масової комунікації у всьому їх різноманітті та складності їх взаємодії [10]. Мас-медійним дискурсом вважають реальність, створену засобами масової комунікації, що опосередковують продукування, зберігання і поширення суспільно важливої інформації [10: 112]. Мас-медійний дискурс трактується і як ієрархічно організований, багаторівневий комплекс текстів, у якому тексти меншого структурно-змістового об'єму входять до більших текстових цілих (тексти преси, радіо, телебачення, Інтернет) [10].

На думку М. Желтухиної, «мас-медійний дискурс є соціо-функціональним (це політичний, юридичний, економічний та інші дискурси» [45]. Кожен із цих типів дискурсу відображається у тих чи інших медіа, набуваючи низки особливостей (стилістичних, технологічних), даючи змогу теоретикам запропонувати типологію медійного дискурсу за такою схемою: «політичний мас-медійний дискурс; економічний мас-медійний дискурс; науковий мас-медійний дискурс; спортивний мас-медійний дискурс; освітній мас-медійний дискурс та інші» [14: 201].

Головними ознаками мас-медійного дискурсу називають групову співвіднесеність (адресант поділяє погляди своєї групи); публічність (відкритість та орієнтація на широкий загал); дісенсну орієнтованість

(створення протиріччя з наступною дискусією); інсценування та масову спрямованість, що передбачає одночасний вплив на кілька груп [10: 112].

Різновиди мас-медійного дискурсу виділяються залежно від використаних комунікативно-інформаційних каналів і реалізуються завдяки різноманітним мовним засобам і стратегіям. Відповідно до виконуваної комунікативної функції виділені такі види мас-медійного дискурсу, як публіцистичний дискурс, рекламний дискурс, PR-дискурс [24: 137; 55].

Публіцистичний дискурс визначають як різновид інформаційно-орієнтаційного інституційного дискурсу, що реалізується за допомогою засобів масової комунікації та передбачає свідому та явно виражену авторську актуалізуючу позицію [14]. Публіцистичний дискурс передбачає наявність двох комунікантів – автора та реципієнта. В першу чергу, публіцистичний дискурс дозволяє охопити значну кількість адресатів. Інформація, що отримана за допомогою публіцистичного дискурсу, сприяє формуванню у свідомості громадськості політичної, мовної, наївної картини світу. Метою публіцистичного дискурсу є повідомлення про явища навколишньої дійсності, її конструювання у текстах для передачі широкому колу осіб [24: 137].

Наступним видом мас-медійного дискурсу є рекламний. Його трактують як складне комунікативне утворення, що відзначається специфікою функціонування як у фаховому просторі, так і у соціокультурному доквіллі сучасного суспільства [10: 113]. Тобто, він має комунікативний потенціал, який дозволяє активізувати різноманітні вербальні та екстравербальні засоби для адекватного відображення антропоцентричних, когнітивних, комунікативно-функціональних, соціальних і культурологічних факторів контекстуалізації. Метою рекламного дискурсу є вплив на свідомість покупця, щоб спонукати його до виконання потрібної дії – купівлі окремого товару. Завданням рекламного дискурсу є переконання адресата в правдивості та істинності рекламного повідомлення [24: 137–138].

Ще одним видом мас-медійного дискурсу є PR-дискурс, або дискурс у сфері публік релейшнз (від англійського publicrelations – «зв'язки із громадськістю»). Це відносно новий тип дискурсу, спрямований на встановлення зв'язків між інституціями, партіями, окремими політиками тощо і суспільством загалом. Основними завданнями PR-дискурсу є створення позитивного іміджу інституції чи окремого політичного діяча, формування зовнішнього та внутрішнього соціально-політико-психологічного середовища, сприятливого для успіху цієї інституції чи цього діяча [10: 113].

Відповідно до каналу реалізації розрізняють наступні види мас-медійного дискурсу, як теледискурс, радіодискурс та комп'ютерний дискурс [24].

Теле- та радіодискурс передбачають невимушеність, неофіційність. Автори теле- та радіопередач створюють знаковий образ живого мовлення. Мовець (диктор) і слухач (глядач) перебувають у різних точках простору і часу, не можуть коригувати мовлене і почуте (наприклад, перепитати). Темп подавання (відбору) інформації не залежить від слухача (глядача). Статус мовця – офіційний, слухача (глядача) – неофіційний. Теледискурс поєднує слово і зображення, що є особливим семіотичним “синтаксисом” зі складними правилами [24: 138; 3: 139].

Під комп'ютерним дискурсом розуміють спілкування в комп'ютерних мережах [10]. При цьому таке спілкування може бути як особистісно-орієнтованим (спілкування за допомогою електронної пошти), так і статусно-орієнтованим (конференції, присвячені різноманітним тематикам: політика, спорт, медицина, наука) [24: 138].

Як особливий вид соціальної комунікації медіадискурс є суспільним явищем, основною функцією якого є вплив на величезну аудиторію за допомогою інформаційно-оцінних даних, що передаються медіаканалами. Отже, медіа-дискурс – це механізм актуалізації інформації за допомогою різних комунікативних інструментів інституту медіа. Медійний дискурс можна поділити на три категорії залежно від функціональних галузей ЗМІ:

1. Дискурс новин (новини в друкованій пресі, новини в електронних ЗМІ, прогноз погоди тощо);
2. Дискурс друкованої преси (статті та нариси в газетах і журналах, що містять коментарі, оцінки, судження та аргументи; реклама, оголошення);
3. Дискурс електронних ЗМІ (реклама та оголошення; спортивні коментарі; ток-шоу та інтерв'ю на радіо, телебаченні та в Інтернеті).

Що стосується особливостей перекладу мас-медійного дискурсу, це є не простим завданням, оскільки він охоплює низку різних жанрів і стилів комунікації, такі як новини, реклама, телесценарії, соціальні мережі, радіо та багато інших. Саме тому при перекладі медійних текстів, зокрема з термінологічним наповненням, слід звертати увагу на наступні критерії:

1. Актуальність: мас-медійний дискурс часто вимагає швидкого перекладу через потребу в актуальній інформації, що потребує від перекладача готовності працювати швидко.
2. Стиль: мас-медійний дискурс може варіюватися від формального до неформального, від серйозного до гумористичного, що досить часто може вводити в оману перекладача і спотворити тон повідомлення.
3. Ідіоми та жаргон: мас-медійний дискурс є своєрідним контейнером, наповненим лексичними виразами, які можуть бути незрозумілими для читачів іншої культури. Тому перекладач щоразу постає перед завданням вміло впоратися з цим лексикологічним багатством, щоб адаптувати текст для цільового споживача.
4. Креативність: у перекладі мас-медійного дискурсу може бути місце для креативності та творчого підходу, особливо у випадку заголовків, слоганів та рекламних текстів, що потребує від перекладача зберегти інтригуючий ефект оригіналу.

5. Аудиторія: аудиторія, до якої звертається мас-медійний текст, може бути дуже різноманітною, і перекладач повинен враховувати це під час вибору відповідної мовної стратегії.
6. Граматика та структура: мас-медійний текст може мати виразну граматичну та структурну специфіку. Тому перекладач повинен дотримуватися цих особливостей, щоб зберегти послідовність та логічне тлумачення тексту.

Таким чином, дискурс – це багастороннє динамічне утворення, результат і чинник комунікації, переплетення мовних взаємодій агентів комунікації, живе середовище спілкування, що створює нові фізичні дії, ментальні й психічні продукти. Розуміння дискурсу як мислекомунікації зумовлює його онтологічну двоїстість: він звернений до комунікації, соціальної взаємодії та водночас до когніції, свідомості людини. Зокрема, медіадискурс – це складний соціальний феномен та комунікативний інструмент, який поєднує у собі вербальні та невербальні засоби, функцією якого є вплив на широкі кола аудиторії, інформування або маніпуляція ними з метою досягнення тієї чи іншої цілі. Мас-медійний дискурс є соціо-функціональним, тобто він по'єднує у собі політичний, юридичний, економічний та інші дискурси. Відповідно до виконуваної комунікативної функції виділяють такі види мас-медійного дискурсу, як публіцистичний дискурс, рекламний дискурс, PR-дискурс, а відповідно до каналу реалізації розрізняють наступні види мас-медійного дискурсу, як теледискурс, радіодискурс та комп'ютерний дискурс.

Висновки до розділу 1

1. Отже, можна зробити висновок, що термін – це складне лінгвістичне явище, оскільки у кожному науковому дослідженні даються різні визначення терміна. Тож, термін як складне явище, може, відповідно, визначатися як: символ, визначення, елемент знакових систем та знакових ситуацій або одиниця

мови для спеціальних цілей. Крім того, поряд із терміном, існують такі поняття як «терміносистема» та «термінологія», де термінологія – це стихійно сформована сукупність термінів усередині лексичного складу мови, а терміносистема – свідомо вибудована система термінів. За ступенем спеціалізації в економічній фаховій мові виділяють загальнонаукові, міжгалузеві та вузькоспеціальні терміни. За змістовою структурою термінологічні одиниці можна поділити на однокомпонентні, двокомпонентні, трикомпонентні та багатоконпонентні. Також невід’ємною частиною криптовалютних термінів є скорочення, утворені шляхом складання початкових літер. Більше того, термінологічним одиницям властиві дифузійні процеси, що призводить до поєднання загальноновживаних та спеціальних термінів.

2. Незважаючи на новизну цієї галузі, її лексичне наповнення активно інтегрується в лінгвістичні словники, що потребує відповідних рішень з точки зору відтворення. Ми побачили, що більшість криптовалютних термінів не мають прямих відповідників в українській мові і тому потребують логічного і виваженого підходу. Терміни криптовалюти, відповідно, можуть бути відтворені за допомогою безперекладного запозичення, а саме транслітерації або транскрипції, описового перекладу, калькування і трансформаційного перекладу, що знову ж таки демонструє складність досліджуваного явища через неможливість знайти адекватний відповідник.

3. Таким чином, дискурс – це багастороннє динамічне утворення, результат і чинник комунікації, переплетення мовних взаємодій агентів комунікації, живе середовище спілкування, що створює нові фізичні дії, ментальні й психічні продукти. Розуміння дискурсу як мислекомунікації зумовлює його онтологічну двоїстість: він звернений до комунікації, соціальної взаємодії та водночас до когніції, свідомості людини. Зокрема, медіадискурс – це складний соціальний феномен та комунікативний інструмент, який поєднує у собі вербальні та невербальні засоби, функцією якого є вплив на широкі кола аудиторії, інформування або маніпуляція ними з метою досягнення тієї чи іншої цілі.

Мас-медійний дискурс є соціо-функціональним, тобто він поєднує у собі політичний, юридичний, економічний та інші дискурси. Відповідно до виконуваної комунікативної функції виділяють такі види мас-медійного дискурсу, як публіцистичний дискурс, рекламний дискурс, PR-дискурс, а відповідно до каналу реалізації розрізняють наступні види мас-медійного дискурсу, як теледискурс, радіодискурс та комп'ютерний дискурс. Оскільки медійний дискурс має вплив на громадську думку і сприймається широкою аудиторією, переклад медійних текстів вимагає певної специфіки, а саме адаптації до цільової аудиторії (врахування культурного контексту та його відтінків), збереження стилю і тону мовлення, а також актуальності передачі інформації.

РОЗДІЛ 2

ТИПОЛОГІЯ І ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ АНГЛОМОВНИХ ТЕРМІНІВ СФЕРИ КРИПТОВАЛЮТИ

2.1 Структурно-семантичні особливості англomовних термінів у сфері криптовалют

Розвиток мови значною мірою обумовлений низкою таких її компонентів як словотвірна система, становлення нових словотвірних елементів, заміна старих або оновлення нових й багато інших чинників. Саме тому аналіз особливостей і шляхів еволюції термінології повинен бути першочерговим завданням для науки, оскільки без повноцінної інтерпретації спеціальної лексики, сучасне термінознавство буде позбавлене уявлення про сутність термінологічних явищ.

Термінологія сфери криптовалют може бути розподілена на дві групи – *однокомпонентні* та *багатокомпонентні* терміни. До *однокомпонентних* термінів належать терміни-слова (непохідні), основа яких включає в себе головне значення слова та залишається незмінною, і складається лише з однієї кореневої морфеми, зокрема:

1) прості слова:

- *token*: (1) *There are currently 10 billion XRD in circulation, with a maximum supply of 24 billion tokens* (GN, URL); «Токен» – просте слово, утворене без морфологічних флексій, назва, що використовується для позначення цифрового активу. В цьому випадку, “XRD” є конкретним токеном, який має обмежену максимальну кількість в обігу.
- *range*: (3) *The price of Ethereum has been trading in a narrow range between \$1,800 and \$2,000 for the past week* (СМС, URL); «Діапазон» або «рендж» – інтервал, в якому знаходиться ціна Ethereum протягом певного періоду часу. Також варто зазначити, що хоч відповідник з першоджерела утворений без додавання флексій, в українській мові слово «діапазон»

містить у своєму складі суфікс *-он*, що знову вказує на відмінність між аналітичним та синтетичним характером мови.

- *platform*: (26) *Investors often choose a cryptocurrency exchange as their preferred platform for trading various digital assets* (GN, URL); «Платформа» – іменник вжитий у переносному значенні. Насправді термін вказує на криптовалютний майданчик. До того ж, слово-оригінал не містить флексій, тоді як в українській мові потрібно додати суфікс *-а*.
- *fork*: (98) *A fork occurs when a blockchain diverges into two separate chains with different protocols, creating two distinct digital assets from a single blockchain* (IP, URL); «Виделка» або «форк» – смислове дієслово вживане у переносному значенні і позначає розкол або розгалуження блокчейну на дві окремі ланки з різними протоколами. В результаті утворюються два різних цифрових активи з одного блокчейну.
- *fiat*: (99) *Specifically, the algorithm switch from PoW to PoS made the currency like a digital fiat* (CC, URL); «Валюта» або «фіат» – просте слово, яке використовується для порівняння криптовалюти з традиційною (фіатною) валютою, такою як долари, євро і т. д. У цьому контексті, фраза *digital fiat* означає, що криптовалюта має характеристики аналогічні традиційним фіатним валютам. Лексикологічно, слово *fiat* вжите в контексті опису переходу від PoW до PoS, що робить валюту подібною до цифрового фіату.
- *to mine*: (27) *To mine cryptocurrency, miners must use their computing power to solve complex mathematical problems, which requires significant amounts of electricity and computing resources* (CNF, URL); «Майнити» – смислове дієслово вживане у переносному значенні. Насправді слово вказує на процес видобутку криптовалюти шляхом розв'язування складних математичних задач. Крім того, це дієслово є похідним, від нього можна утворити іменник *miner*, що позначає осіб або компанії, що займаються видобутком криптовалюти.
- *mark*: (47) *Buyers have positioned their orders around the significant \$1 mark* (GN, URL). В контексті фінансових бірж, *mark* вказує на рівень ціни, який

- є значущим або важливим для учасників ринку. У цьому випадку, рівень ціни дорівнює \$1, і покупці розмістили свої замовлення навколо цього рівня.
- *drop*: (44) *Buyers have positioned their orders around the significant \$1 mark. If this level fails to hold the price, we could potentially see a drop to the \$0.91 to \$0.97 zone, possibly setting a new local low (GN, URL)*; «Тест або дроп» – просте слово, утворене без морфологічних флексій, назва, що використовується для позначення падіння активу.
 - *trade*: (49) *Bitcoin has been trading sideways above the \$30,000 mark for a week, while Ethereum seems to have slipped into sellers' hands (GN, URL)*; «Трейдинг» або «торгуватися» – в цьому випадку використовується для позначення руху ціни.
 - *trend*: (46) *Bitcoin hovers around the \$26,000 mark, presenting no distinct trend (CT, URL)*; «Тренд» – іменник вживаний у переносному значенні. З метою диференціації значення визначення «тренд» доречно замінити відповідником «напрямок».
 - *debut*: (51) *Since its debut on the cryptocurrency exchange two years ago, ICP has consistently trended downward (CT, URL)*; «Дебют» – іменник вживаний у переносному значенні, що позначає лістинг або старт продажу активів на ринку.
 - *bracket*: (56) *It's difficult to pinpoint any support levels beneath the current bracket, given the asset hasn't previously dropped this low (GN, URL)*; «Діпазон» або «брекет» – інтервал, в якому знаходиться ціна протягом певного періоду часу. Відповідник з першоджерела утворений без додавання флексій, тоді як в українській мові слово «діапазон» містить у своєму складі суфікс *-он*.
 - *support*: (74) *BTC has been oscillating in a sideways trend for the past week, with its price fluctuating between the support at \$29,800 and resistance at \$31,400 (GN, URL)*; «Підтримка» – просте слово, утворене за допомогою морфологічних флексій в українській мові. Досить часто, з метою

розширення значення під терміном мають на увазі «рівень підтримки».

- *top*: (71) *Bitcoin is edging towards the top of its current trading range, renewing its local high above \$31,000* (GN, URL); «Топ» – просте слово утворене без морфологічних флексій в обох мовах. Зазвичай вживається для позначення верхнього кородну боковика.
- *asset*: (34) *After setting a local high at \$0.89, the asset reversed and started declining again, currently nearing the support benchmark of \$0.6225* (GN, URL); «Актив» – слово утворене без морфологічних флексій в обох аналізованих мовах.
- *portfolio*: (31) *Over 300 different projects related to cryptocurrency and blockchain technology find their home in Animoca Brands portfolio* (GN, URL); «Портфоліо» – просте слово утворене без додавання морфологічних флексій.

2) терміни, утворені шляхом **суфіксації**:

- *shorting* ← *to short* + *-ing*: (100) *Shorting Bitcoin can be risky, as the cryptocurrency is known for its volatility and sudden price movements* (CD, URL); У прикладі *shorting* (скорочення від “to short”), суфікс *-ing* використовується для утворення дієприкметникової форми, яка виражає дію або стан. Тут *shorting* описує процес скорочення (продажу) біткоіну.
- *consolidation* ← *to consolidate* + *-ion*: (18) *Consolidation refers to a period of time when prices remain within a relatively tight range and volatility decreases, usually after a period of significant price movement* (IP, URL); У прикладі *consolidation* (утворено від “to consolidate”), суфікс *-ion* використовується для утворення іменника, що позначає процес або стан. *Consolidation* вказує на період, коли ціни залишаються в межах відносно вузького діапазону, а волатильність зменшується після періоду значних змін цін.
- *liquidity* ← *to liquidate* + *-ty*: (29) *As liquidity is supplied and withdrawn from GLP, GLP tokens are constantly minted and burned to rebalance the assets in the pool* (GN, URL); Термін *liquidity* (утворено від “to liquidate”), суфікс *-ty* використовується для утворення іменника, що позначає властивість або

стан. Тут *liquidity* описує характеристику постачання та вилучення активів з пулу і функціонує як властивість готовності активів перетворитися на гроші.

- *fluctuation* ← -to fluctuate + tion: (67) *The BTC chart showcases minimal fluctuations, so the prior analysis for the primary cryptocurrency still holds* (CN, URL); Термін *fluctuation* позначає коливання цін або зміни вартості активу протягом певного періоду часу.
- *psychologically* ← -psychological + ly: (68) *The immediate resistance level is the psychologically significant mark of \$2,000* (CW, URL); В контексті фінансового ринку, *psychologically* вказує на те, що рівень ціни має важливе значення для інвесторів не тільки з економічної, але й з психологічної точки зору. Такий рівень може бути сприйнятий як психологічна планка, яка впливає на рішення інвесторів щодо купівлі, продажу чи присутності на ринку.
- *concentration* ← -to concentrate + tion: (52) *The next concentration of buyer interest lies in the \$1,724 to \$1,769 zone and down to the psychological level of \$1,700* (GN, URL); *Concentration* – це іменник, утворений від дієслова “to concentrate” за допомогою суфікса -tion. В цьому реченні *concentration* вказує на те, що інтерес покупців зосереджений навколо певних рівнях ціни. Це може вказувати на те, що ці рівні ціни є важливими для покупців і можуть впливати на їхні рішення щодо купівлі або продажу.
- *appreciation* ← -to appreciate + tion: (76) *The continued appreciation of MKR remains the more likely scenario* (CNF, URL); *Appreciation* – це іменник, утворений від дієслова “to appreciate” шляхом додавання суфікса -tion. Він вказує на дію або процес збільшення вартості чогось.
- *minting* ← -to mint + ing: (32) *During the minting of Mocaverse, NFTs were granted exclusively to a select group of users* (GN, URL). *Minting* – іменник, утворений від дієслова “to mint” шляхом додавання суфікса -ing. Використовується для утворення дієприкметникової форми, яка виражає дію або стан.

– *compatibility* ← *-to compatibilize+ ty*: (35) *Inter-platform compatibility is made possible by tokenizing gaming assets* (GN, URL); Термін *compatibility* (утворено від “to compatibilize”), суфікс *-ty* використовується для утворення іменника, що позначає властивість або стан.

3) Терміни, утворені шляхом **префіксації**:

– *pre-mining* ← *pre- + mining*: (15) *Pre-mining can also lead to a lack of transparency in the distribution of the cryptocurrency, as there may not be a clear record of how much was pre-mined and who received it* (CC, URL); Термін *pre-mining* (утворено від “mining”), префікс *pre-* використовується для позначення попереднього часу або дії, що відбувається перед основною дією. *Pre-mining* позначає процес видобутку або генерації криптовалюти до початку її публічного розповсюдження або доступу.

– *delisting* ← *de- + listing*: (19) *Sometimes cryptocurrency delisting occurs for unjustified or unfair reasons. For example, if an exchange has a stake in a competing project, a cryptocurrency from the aforementioned could fall victim to a conflict of interest* (GN, URL); У прикладі *delisting* (утворено від “listing”), префікс *de-* використовується для позначення зворотного, видалення або відміни. Тут *delisting* позначає процес видалення криптовалюти зі списку активів, які торгуються на біржі або платформі.

– *microtransaction* ← *micro- + transaction*: (14) *IOTA own cryptocurrency was created in anticipation of a fast-approaching revolution in the Internet of Things (IoT), where every device will be able to make microtransactions* (CP, URL); Термін *microtransaction* (утворено від “transaction”), префікс *micro-* використовується для позначення малого, мініатюрного або дрібного розміру. Тут *microtransaction* позначає невелику транзакцію або фінансову операцію, яка має дуже малу вартість або обсяг.

– *offload* ← *off- + load*: (50) *Interestingly, evidence surfaced yesterday indicating that the SUI team is allegedly using 3 billion locked tokens, and offloading 60 million SUI each month* (GN, URL); Термін *offload* (утворено від “load”), префікс *off-* використовується для позначення відокремлення.

В цьому випадку *offload* позначає процес перепродажу.

- *retract* ← *-re + tract*: (54) *Conversely, if sellers manage to put up a fight in this zone, Bitcoin's price could retract towards the support levels at \$28,700-\$29,200 and \$26,800-\$28,000* (GN, URL); Термін *retract* (утворено від “tract”), префікс *re-* використовується для позначення розвороту ціни.

4) терміни, утворені шляхом **словоскладання**:

- *stablecoin* ← *stable + coin*: (9) *As stablecoins continue to gain in popularity, some cryptocurrency exchanges have started to accept them as a form of payment* (CD, URL); Термін *stablecoin* (утворено від “stable” і “coin”), словоскладання використовується для об’єднання двох слів, щоб сформуванати нове слово з новим значенням. Тут *stablecoin* позначає вид криптовалюти, який має стабільну вартість, опираючись на резервні активи або механізми для корекції різниць у пропозиції та попиті.
- *blockchain* ← *block + chain*: (17) *WhiteBIT has launched a testnet of its own blockchain, the WhiteBIT Network, which will use WBT as its utility token* (GN, URL); У прикладі *blockchain* (утворено від “block” і “chain”), словоскладання використовується для об’єднання двох слів, щоб сформуванати нове слово з новим значенням. Тут *blockchain* позначає технологію, яка використовує ланцюжки блоків для зберігання інформації та підтвердження транзакцій.
- *dogecoinwallet* ← *doge + coin + wallet*: (7) *With a Dogecoinwallet, you can send and receive Dogecoin with ease* (CT, URL); Термін *dogecoinwallet* утворено від “doge”, “coin” і “wallet”. Словоскладання використовується для об’єднання трьох слів, щоб сформуванати нове слово для позначення електронного гаманця або програмного забезпечення, яке призначене для зберігання, відправки та отримання криптовалюти Dogecoin.
- *bitcoincash* ← *Bitcoin + cash*: (5) *You can buy Bitcoincash on many cryptocurrency exchanges, including Coinbase, Binance, and Kraken* (GN, URL); Термін *bitcoincash* (утворено від “Bitcoin” і “cash”), словоскладання використовується для об’єднання двох складників, щоб сформуванати нове

- слово для позначення окремої гілки або варіанта криптовалюти Bitcoin, який має покращені характеристики для більш швидких транзакцій.
- *cryptoholder* ← *crypto* + *holder*: (13) *Cryptoholders can earn passive income by participating in cryptocurrency staking or lending programs* (CT, URL); Словоскладання *cryptoholder* утворене зі слів *crypto* ‘криптовалют’ і *holder* ‘власник’. Це слово використовується для позначення особи, яка володіє або утримує криптовалюту. Таке словоскладання допомагає створити нове поняття, що точно описує роль особи в контексті криптовалют.
 - *downturn* ← *down* + *turn*: (77) *To escape its recent downturn, the coin needs to breach the \$3.54 resistance, secure a position above the \$3.70-\$3.86 seller zone, and challenge the \$4.08 mark* (GN, URL); Термін *downturn* утворено від “down” і “turn” та використовується для позначення зниження вартості активу.
 - *airdrop* ← *air* + *drop*: (10) *DOT token holders at the time of Kusama’s first block received an equal amount of KSM through an airdrop* (GN, URL); Термін *airdrop* утворений зі слів *air* ‘повітря’ і *drop* ‘падіння’. Словоскладання *airdrop* використовується для опису специфічного процесу розподілу активів або токенів. Це поєднує поняття «повітря» (*air*) з «падінням» (*drop*), що може натякати на ідею, що активи «падають» з висоти або «повітряного простору» до одержувачів.
 - *framework* ← *frame* + *work*: (30) *NFTs set a uniform framework for creating and exchanging digital assets across various games within the gaming community* (GN, URL); Термін *framework* утворено від “frame” і “work”. Словоскладання використовується для об’єднання двох слів, щоб сформувати нове слово для позначення стандартизованої основи.

5) терміни-абрєвіатури:

- *BTC* ← *Bitcoin*: (4) *BTC tops \$30,000 for the first time since June, and SEC ups crypto unit hiring* (CW, URL); *BTC*: Скорочення від *Bitcoin* ‘біткоїн’, що використовується для позначення найпопулярнішої криптовалюти.
- *INJ* ← *Injective*: (94) *INJ Soars 60% Weekly, Bitcoin Flat Above \$30K* (CP,

- URL); INJ: Скорочення від *Injective* для позначення платформи або токена, пов'язаного з проєктом Injective Protocol.
- *NFT* ← *non-fungible token*: (2) *Clarins, a European cosmetic company, has unveiled its first NFT collection, dedicated to its newly launched Clarins Precious skincare line* (GN, URL); NFT: Скорочення від *non-fungible token* 'невзаємозамінний токен', що використовується для позначення особливого типу криптовалютного токена, який має унікальний цифровий елемент і не може бути замінений іншим токеном однакової вартості.
- б) терміни, утворені як результат **переосмислення**:
- *to trade sideways* 'боковик' ← *sideways* 'обхідний шлях': (49) *The price deviated both from the top and the bottom in the local sideways, indicating that the local price was going to travel higher* (CN, URL); Термін *sideways* 'боковик' отримує додаткове значення в контексті фінансових ринків, де воно використовується для опису періоду, коли ціна активу рухається в боковому діапазоні без значних змін у напрямку.
 - *pour* 'виходити' ← *pour* 'наливати': (40) *The indexes demonstrate that altcoins are experiencing sky-high sales and the capital is poured into stable- and altcoins from Bitcoin* (CPM, URL); Термін *pour* 'наливати' отримує переосмислене значення, коли воно використовується для опису перетоку капіталу або грошей з одного активу або криптовалюти в інший.
 - *point* 'зона' ← *point* 'точка зору': (8) *There are several possible POIs for a price reversal scenario* (CC, URL); Термін *point* 'точка зору' отримує значення «зона» або «рівень» в контексті аналізу цін та можливих точок зміни напрямку руху ціни.
 - *sweep* 'зняття' ← *sweep* 'мести': (12) *After the PDH sweep and significant consolidation under the DO level, we observed the structure break* (IP, URL); Термін *sweep* 'зняття' переосмислюється в контексті фінансового аналізу, коли воно використовується для опису процесу зняття позиції або руху ціни, що охоплює широкий діапазон.
 - *exit* 'відміна торгової ідеї' ← *exit* 'вихід': (79) *Exit – 0.9490 or your value*

that doesn't go beyond the risk management (CC, URL); Термін *exit* ‘відміна торгової ідеї’ отримує переосмислене значення в контексті торгівлі, коли воно використовується для опису припинення певної торговельної стратегії або закриття позиції.

- *whipsaw* ‘виносити в дві сторони’ ← *whipsaw* ‘швидко рухатися у двох напрямках’: (88) *Since the CPI (consumer price index) data is released, there is going to be increased volatility and you can get whipsawed* (CC, URL); Термін *whipsaw* ‘виносити в дві сторони’ переосмислюється в контексті фінансових ринків для опису швидких і нестабільних рухів ціни, які можуть викликати неочікувані зміни в напрямку.
- *entry* ‘діапазон набору позиції’ ← *entry* ‘вхід’: (80) *Speaking of the IMX/USDT coin, I am considering going long. Entry: 0.9600 – 0.9585* (CC, URL); Термін *entry* ‘діапазон набору позиції’ отримує нове значення в контексті торгівлі для опису рекомендованого діапазону цін, в якому можна ввести нову торговельну позицію.
- *shrimps* ‘креветки’ ← *shrimps* ‘холдери, що мають на балансі менше 1 BTC’: (89) *As shrimps accumulate their balance, they are sensitive to volatility, and they are quick to react to fluctuations in price by selling or buying the asset* (GN, URL);
Слово *shrimps* ‘креветки’ отримує переосмислене значення в контексті криптовалют для позначення холдерів, які мають на балансі менше 1 BTC. Це вказує на їхню малу кількість Bitcoin та більшу вразливість до волатильності ринку.
- *crabs* ‘краби’ ← *crabs* ‘холдери, що мають на балансі від 1 до 10 BTC’: (90) *Crabs tend to amass assets for longer than three years* (GN, URL); Слово *crabs* ‘краби’ переосмислюється для позначення холдерів, які мають на балансі від 1 до 10 BTC. Це показує, що ці холдери воліють тримати свої активи тривалий час, аналогічно до того, як краби перебувають в своїх раковинах.
- *octopuses* ‘восьминоги’ ← *octopuses* ‘холдери на балансі яких від 10 до 50

- BTC’: (91) *Octopuses are experienced traders and financial investors who typically have a diversified portfolio of multiple financial assets. In addition to holdings on exchanges, they have hardware wallets as well* (GN, URL); Слово *octopuses* ‘восьминоги’ переосмислюється для позначення холдерів, які мають на балансі від 10 до 50 BTC. Це вказує на те, що ці холдери є досвідченими трейдерами та фінансовими інвесторами з диверсифікованим портфелем різних фінансових активів.
- *whales* ‘кити’ ← *whales* ‘інституціональні інвестори на балансі яких від 1000 до 5000 BTC’: (92) *Whales always try to avoid "whale watching" tools, so they split their asset balances into smaller sets* (GN, URL); Слово *whales* ‘кити’ переосмислюється для позначення інституціональних інвесторів, які мають на балансі від 1000 до 5000 BTC. Це свідчить про значну кількість на Bitcoin на їхньому балансі та їх здатність впливати на ринок.
 - *sharks* ‘акули’ ← *sharks* ‘ідейні холдери на балансі яких від 500 до 1000 BTC’: (93) *Sharks are typically early bitcoin adopters who bought coins at low prices 8-10 years ago* (GN, URL); Слово *sharks* ‘акули’ переосмислюється для позначення ідейних холдерів, які мають на балансі від 500 до 1000 BTC. Це показує, що ці холдери є досвідченими та впливовими у своїй галузі, аналогічно до того, як акули володіють сильними властивостями та впливом в своєму середовищі. Таке переосмислення слів дозволяє створювати спеціалізовану термінологію, яка відображає особливості та характеристики криптовалютного ринку, а також допомагає точно та конкретно передавати інформацію про різні категорії холдерів Bitcoin.
 - *climb* ‘повзти вгору’ ← *climb* ‘рух’: (38) *BTC has been managing to carve its own path, breaking away from Bitcoin and maintaining a steady upward climb* (GN, URL); Термін *climb* ‘повзти вгору’ переосмислюється для позначення висхідного руху.
 - *establish* ‘створювати’ ← *establish* ‘закріплюватися’: (93) *The overall trend will persist as bearish until the SUI price establishes itself above the \$1 mark* (GN, URL); Термін *establish* ‘створювати’ переосмислюється для

- позначення консолідації ціни.
- *positive* ‘позитивна динаміка’ ← *positive* ‘позитивний’: (73) *The trend on the Tron (TRX) chart remains positive as well* (GN, URL); При передачі терміну *positive* також виникає потреба в переосмисленні. Якщо термін *positive* перекласти як ‘позитивний’, читач абсолютно нічого не зрозуміє, оскільки слово «позитивний» аж ніяк не прив’язане до графіку TRX.
 - *hold ground* ‘продовжувати рух’ ← *hold ground* ‘триматися’: (55) *The cryptocurrency market experienced a calm weekend, with Bitcoin persistently holding its ground above the \$30,000 mark* (GN, URL); Термін *hold ground* ‘триматися’ переосмислюється для позначення позитивної тенденції щодо руху біткоїна.
 - *carve a path* ‘покинути боковик’ ← *carve a path* ‘прокладати шлях’: (53) *Ethereum has been managing to carve its own path, breaking away from Bitcoin and maintaining a steady upward climb* (CT, URL); Термін *carve a path* ‘прокладати шлях’ переосмислюється для відображення ситуації на графіку, коли певний актив покидає боковик.
 - *cast a shadow* ‘негативно впливати’ ← *cast a shadow* ‘псувати’: (58) *Conversely, any delays or additional complaints from the SEC concerning these funds could potentially cast a shadow over the broader market's trajectory* (GN, URL); Термін *cast a shadow* ‘псувати’ переосмислюється для позначення динаміки ринку, яка є негативною.
 - *make presence felt* ‘показати силу’ ← *make presence felt* ‘бути присутнім’: (57) *Buyers have made their presence felt, pushing the price of the asset to test \$31,378* (GN, URL); Термін *make presence felt* ‘бути присутнім’ переосмислюється для позначення того, що на ринку присутня велика кількість охочих вкласти гроші.
 - *significant* ‘психологічний’ ← *significant* ‘важливий’: (39) *In contrast, buyers have positioned their orders around the significant \$1 mark* (GN, URL); Термін *significant* ‘важливий’ переосмислюється для позначення психологічного рівня, тобто панівного діапазону.

- *challenge* ‘тестувати’ ← *challenge* ‘кидати виклик’: (48) *If these levels are surpassed, it's feasible for buyers to propel the price up to \$0.093 and even challenge the psychological level at \$0.1* (GN, URL); Термін *challenge* ‘кидати виклик’ переосмислюється для позначення закріплення або руху ціни на графіку криптовалют, тобто коли актив тестує якусь зону.

Важливу роль в підсистемі слід віддати **багатокомпонентним** термінам, оскільки практично неможливо передати за допомогою однокомпонентних термінів всі поняття криптовалютної системи. Значна кількість термінів сфери криптовалют являє собою багатокомпонентні терміни, серед яких в роботі виділено двох-, трьох- та полікомпонентні терміни.

Двохкомпонентні терміни творяться за такими схемами:

1) іменник + іменник:

- *utility token*: (69) *This multi-functional utility token is the ultimate wingman of the ecosystem, providing rewards, insurance, and governance all in one* (GN, URL); Термін *utility token* позначає токен, який має виключно практичне або утилітарне значення. Він використовується для отримання певних функцій або послуг у межах екосистеми, таких як винагороди, страхування та управління. У цьому терміні *utility* вказує на функціональність або корисність токена, а *token* позначає цифровий актив або символ, що використовується в блокчейні.
- *crypto exchange*: (23) *The new regulations which come into effect in June will require all crypto exchanges in Hong Kong to be licensed by the SFC* (CP, URL); Термін *crypto exchange* позначає криптовалютну біржу, де користувачі можуть купувати, продавати та обмінювати криптовалюти. У цьому випадку, *crypto* скорочення від *cryptocurrency* та вказує на криптовалюту, а *exchange* позначає платформу або майданчик, на якому відбуваються торги цими цифровими активами.
- *resistance level*: (25) *However, the market is currently at a key resistance level, and its reaction is essential for the trend in the next few months* (CP, URL);

Термін *resistance level* позначає рівень опору, що вказує на певну цінову точку, на якій очікується, що ціна активу може зустріти опір та змінити свій напрямок. У цьому випадку, *resistance* вказує на стан, коли ціна активу має тенденцію зупинитися або повертатися назад, а *level* позначає конкретний рівень ціни.

- *crypto bear*: (22) *When most crypto bears turn bullish, Bitcoin will likely turn down sharply and catch the late entrants off guard* (CT, URL); Термін *crypto bear* позначає особу або інвестора, який має песимістичний або негативний погляд на криптовалюту або криптовалютний ринок. У цьому випадку, *crypto* скорочення від *cryptocurrency*, а *bear* означає ведмежий тренд або песимістичну позицію.
- *Bitcoin's chart*: (70) *Bitcoin's chart situation is consistent with yesterday's analysis* (CN, URL); Як ми бачимо в українському варіанті присутній прийменник «на», що цілком доцільно відтворює контекст. В англomовному варіанті вжито присвійний відмінок, за рахунок чого потреба в прийменнику відсутня, однак під час відтворення українською така необхідність зберігається.
- *price swings*: (45) *The cryptocurrency market experienced a calm weekend with no significant price swings* (IP, URL); Термін *price swings* позначає коливання цін або зміни вартості активу протягом певного періоду часу. У цьому випадку, *price* вказує на ціну активу, а *swings* позначає коливання або зміни в ціні.
- *buy trades*: (75) *The key support zone for potential buy trades lies between \$17.83 and \$18.45* (GN, URL); Термін *buy trades* утворений за допомогою прикладного іменника і позначає угоду на купівлю. Щоб відтворити такий термін, в українській мові потрібно обов'язково додати прийменник «на».
- *node operator*: (61) *Theta Network is a system that rewards its node operators with TFUEL, the operational token of the Theta protocol* (GN, URL); Термін *node operator* позначає оператора вузла, тобто особу або організацію, яка

підтримує та обслуговує вузли в мережі. У цьому випадку, *node* означає вузол, який є частиною розподіленої мережі, а *operator* вказує на особу або суб'єкт, що керує цим вузлом.

- *chart analysis*: (63) *BTC and ETH Chart Analysis for July 3, 2023* (GN, URL); Термін *chart analysis* відтворений за допомогою однини, що є характерним явищем для англomовних заголовків.
- *transaction fees*: (64) *The IoTeX network is built on the exotic Roll-DPoS consensus algorithm, which ensures ultra-fast information processing and low transaction fees* (CW, URL); Термін *transaction fees* позначає комісію за проведення транзакцій, яка сплачується в мережі. У цьому прикладі, *transaction* вказує на переказ грошей або обмін активів, а *fees* позначає оплату, яку треба внести за здійснення цієї транзакції.
- *altcoin analysis*: (66) *Altcoin Analysis: AVAX and UNI Charts as of July 5, 2023* (CN, URL); В нашому прикладі слово *altcoin* є основним іменником, а іменник *analysis* виступає в ролі прикладного, тобто він конкретизує, який вид аналізу проводиться (аналіз альткоїнів).
- *liquidity farming*: (21) *Positioning itself as the first DEX on SUI, it offers a range of tools such as token swaps, liquidity farming, potential limit orders, and a faucet for test tokens* (CD, URL); Термін *liquidity farming* означає процес залучення ліквідності до децентралізованої біржі або протоколу шляхом надання активів у ліквідні пули. У цьому випадку, *liquidity* позначає наявність ліквідності або доступність активів для торгівлі, а *farming* вказує на процес збирання або отримання винагороди за надання ліквідності.

2) прикметник + іменник:

- *smart contracts*: (20) *All Zilliqa tokens will become available for various DeFi protocols if developers deploy the appropriate smart contracts* (CD, URL); Термін *smart contracts* позначає розумні контракти, тобто протоколи, що дозволяють автоматизувати та забезпечувати безпечне виконання угод за певних умов. У цьому прикладі, *smart* вказує на те, що контракт є розумним або автоматизованим, а *contracts* позначає угоди або договори.

- *bullish momentum*: (82) *If this price range can't halt the bullish momentum, the next orders from sellers are likely to be met at price points of \$0.323 and \$0.347 (GN, URL)*; Термін *bullish momentum* означає діапазон биків, де *bullish* був також трансформований в іменник.
- *lowest point*: (59) *Following a dip to its lowest point on June 10, AVAX is in a local uptrend, currently challenging the resistance zone of \$13.32-\$13.68 (GN, URL)*; Термін *lowest point* означає оновлений мінімум до якого опустився актив на графіку.
- *confidential computing*: (65) *The platform seamlessly blends blockchain technology with confidential computing to facilitate secure data exchange among IoT devices (CD, URL)*; Термін *confidential computing* позначає конфіденційне обчислення, тобто підхід до обробки даних, який забезпечує їх конфіденційність та безпеку. У цьому прикладі, *confidential* вказує на характер обчислень, які є конфіденційними, а *computing* означає процес обробки даних та виконання обчислень.
- *unbroken surge*: (62) *Given the token's unbroken month-long surge, a dip to zones around \$5.18-\$5.41 and \$4.68-\$4.91 would seem plausible, offering fresh opportunities for long positions (CW, URL)*; Термін *unbroken surge* позначає те, що певний актив зростає без корекцій.
- *upward trajectory*: (36) *The overall upward trajectory for Ethereum remains as long as the price holds above \$1,700 (GN, URL)*; Термін *trajectory* у цьому випадку вказує на 'динаміку', а компонент *upward* було відтворено як 'позитивний'.
- *bullish trend*: (95) *Owing to the BTC bullish trend, Arbitrum managed to break through the psychological level of \$1 and consolidate above it (GN, URL)*; Термін *bullish trend* вживається в переносному значенні та зазвичай позначає висхідний тренд.
- *secure gateway*: (97) *Teddy DAO presents itself as a secure gateway to the Web3 landscape, offering a dual benefit: entry into this exciting new space, and the ability to aid those in need (CT, URL)*; Термін *secure gateway*

позначає безпечний шлюз, тобто платформу, яка позиціонує себе як відкрита.

3) Дієприкметник + іменник:

- *circulating supply*: (60) *As per the data from coingecko.com at the time of writing, the circulating supply of WhiteBIT Token (WBT) is 144,118,517 (CD, URL)*; Термін *circulating supply* означає кількість обігу, тобто кількість активів, які знаходяться у циркуляції і доступні для торгівлі на ринку. У цьому випадку, *circulating* вказує на процес циркуляції активів, а *supply* позначає кількість активів, які є доступними.
- *staking pool*: (16) *Smart contracts enable token placement in the staking pool without direct storage and establish decentralization conditions (CNF, URL)*; Термін *staking pool* означає пул, куди користувачі можуть помістити свої токени для участі в механізмі стейкінгу, який використовується для підтримки мережі або забезпечення консенсусу. У цьому випадку, *staking* вказує на процес стейкінгу, а *pool* позначає спільний резерв або фонд, з якого розподіляються винагороди.
- *trading range*: (43) *Bitcoin is edging towards the top of its current trading range, renewing its local high above \$31,000 (IP, URL)*; Термін *trading range* означає ‘кордон боковика’. У цьому випадку, *trading* вказує на сам боковик, а *range* уточнює його кордон.
- *leading cryptocurrency*: (42) *Ethereum continues to strongly correlate with the leading cryptocurrency (GN, URL)*; Термін *leading cryptocurrency* означає ‘біткоїн’, тобто у цьому випадку не вимагається переклад терміну як «головна криптовалюта», оскільки поняття біткоїна є ширшим.

4) Аббревіатура + іменник:

- *Web3 platform*: (33) *Web3 platform HeartX is a Web3 platform thoughtfully designed for artists and art collectors alike (GN, URL)*; Термін-аббревіатура *Web3 platform* вказує на платформу, яка побудована на третьому поколінні Інтернету, відомому як Web3. Цей термін поєднує аббревіатуру *Web3* (вказує на третє покоління Інтернету) і *platform* (платформа), що

означає інфраструктуру, на якій будується ця технологія.

- *IoTeX network*: (64) *The IoTeX network is supported by its native token, IOTX, which ensures the network's functionality* (GN, URL); Термін-аббревіатура *IoTeX network* означає мережу IoTeX, яка є платформою для розробки інтернету речей (IoT). Аббревіатура *IoTeX* представляє конкретну технологію або проєкт, а *network* позначає мережу, що використовує цю технологію.
- *SUI blockchain*: (17) *SUI blockchain following the public testnet launch, the SUI blockchain hosts a variety of DeFi apps and dApps ready for testing* (GN, URL); Термін-аббревіатура *SUI blockchain* описує конкретний блокчейн, який називається SUI. Аббревіатура *SUI* вказує на певну технологію або проєкт, а *blockchain* позначає блокчейн, що використовує цю технологію.
- *CLP model*: (87) *The protocol utilizes a CLP model, which employs permanent market makers to form swap prices based on the current pool ratios* (CC, URL); Термін-аббревіатура *CLP model* означає модель Continuous Liquidity Pool, яка використовується в протоколі для формування цін обміну. Аббревіатура *CLP* вказує на конкретну модель, а *model* позначає саму модель, що застосовується.

Досить значна частина термінів представлена у вигляді **трьохкомпонентних** одиниць, а саме:

5) прикметник + іменник + іменник:

- *venture capital funds*: (81) *From 2017 to 2020, Synthetix raised \$166 million from prominent venture capital funds such as Coinbase Ventures, Paradigm, IOSG, and Framework Ventures* (CP, URL); Термін *venture capital funds* вказує на фонди ризикового капіталу, які надають фінансову підтримку стартапам та новим підприємствам з високим потенціалом росту. *Venture capital* описує прикметник, що стосується ризикового капіталу, а *funds* вказує на фінансові ресурси, що інвестуються в підприємства.
- *secondary chain architecture*: (24) *Additionally, the protocol boasts several unique features, including: secondary chain architecture that enables*

confidential transactions (CPM, URL); Термін *secondary chain architecture* описує архітектуру з використанням додаткових ланок (*secondary chain*) в мережі. Прикметник *secondary* вказує на другорядність або побічний характер цих ланок, а *architecture* означає загальну структуру або організацію системи.

- *internal wallet faucet*: (28) *For example, users can only claim 5 SUI through Discord, and just 1 through the internal wallet faucet* (CC, URL); Термін *internal wallet faucet* описує функцію внутрішнього гаманця (*wallet*), яка надає можливість отримати обмежену кількість активів або монет (*faucet*). *Internal* вказує на те, що ця функція доступна лише в межах внутрішнього гаманця, а *wallet* і *faucet* позначають самі поняття гаманця та крана (безкоштовний онлайн сервіс), відповідно.

б) дієприкметник + іменник + іменник:

- *decentralized consensus algorithm*: (11) *DPoS is a decentralized consensus algorithm utilized by blockchain projects such as Cardano, Tron, Tezos, EOS, and Steemit* (GN, URL); Термін *decentralized consensus algorithm* описує алгоритм, який використовується для досягнення децентралізованої згоди в блокчейн-проектах. Дієприкметник *decentralized* вказує на розподіленість алгоритму, а *consensus algorithm* позначає сам алгоритм, який забезпечує згоду між учасниками мережі.
- *decentralized liquidity layer*: (30) *Synthetix is a decentralized liquidity layer that operates on both Ethereum and Optimism* (GN, URL); Термін *decentralized liquidity layer* описує шар, який забезпечує децентралізовану ліквідність і працює на платформах, таких як Ethereum і Optimism. Дієприкметник *decentralized* вказує на розподіленість шару, а *liquidity layer* позначає його функцію як шару ліквідності.
- *distributed ledger technology*: (85) *In recent years, central banks have made strides in upgrading their domestic payment systems, while also delving into the possibility of developing retail central bank digital currencies (rCBDC) based on distributed ledger technology* (CD, URL); Термін *distributed ledger*

technology описує технологію розподіленого реєстру, яка використовується в контексті розробки різних систем, включаючи цифрові валюти центральних банків. Дієприкметник *distributed* вказує на розподіленість технології, а *ledger technology* позначає саму технологію реєстрації та зберігання інформації.

7) Аббревіатура + іменник + іменник:

- *DPoS consensus algorithm*: (11) *With the transition of Ethereum to the DPoS consensus algorithm, its sidechain also inherited this mechanism* (CMC, URL); Термін-аббревіатура *DPoS consensus algorithm* означає алгоритм доказу часткової працездатності (Delegated Proof-of-Stake), який використовується для досягнення консенсусу в розподіленому реєстрі, зокрема в Ethereum. Аббревіатура *DPoS* скорочує назву алгоритму, іменник *consensus* вказує на його призначення для досягнення згоди, а іменник *algorithm* позначає, що це певний математичний алгоритм.

8) Іменник + іменник + іменник:

- *blockchain payment system*: (86) *Japanese Banks Launch MoneyTap Blockchain Payment System* (GN, URL); Термін *blockchain payment system* означає систему платежів, яка використовує технологію блокчейн. Іменник ‘*blockchain*’ позначає технологію, що застосовується в цій системі. Іменник *payment* вказує на призначення системи, а іменник *system* позначає, що це певна організована структура або процес, який об’єднує різні елементи для здійснення платежів.

Слід також зазначити, що певна частина термінів криптовалюти представлена у вигляді чотирьохкомпонентних одиниць, а саме:

9) Прикметник + прислівник + прикметник + іменник:

- *average daily trading volume*: (84) *WhiteBIT cryptocurrency exchange was founded by Vladimir Nosov in 2018. It is listed in the TOP-50 on both Coinmarketcap.com and www.coingecko.com, with over 3 million registered users and an average daily trading volume of \$2.5 billion* (GN, URL); Термін *average daily trading volume* означає середній обсяг торгівлі, який

відображає кількість активів, які переходять з рук власника до іншого впродовж одного дня. Прикметник *average* показує, що це середнє значення, яке обчислюється на основі даних за кілька днів або періодів. Прислівник *daily* вказує, що цей обсяг розраховується на щоденній основі. Прикметник *trading* позначає, що цей обсяг відноситься до торгівлі на ринку, а іменник *volume* означає кількість активів, якими торгували.

10) Дієприкметник + іменник + іменник + іменник:

- *interconnected liquidity pools network*: (83) *THORChain operates through a interconnected liquidity pools network, each representing a separate digital asset* (CN, URL); Термін *interconnected liquidity pools network* означає мережу взаємопов'язаних пулів ліквідності. Прикметник *interconnected* вказує на зв'язок або взаємозв'язок між різними пулами ліквідності. Іменник *liquidity* позначає готовність активу бути купленим або проданим на ринку без значного впливу на його ціну. Іменник *pools* означає групування активів разом для досягнення спільної ліквідності. Іменник *network* вказує на з'єднання або сполучення цих пулів ліквідності в єдину мережу.

11) Аббревіатура + прикметник + іменник + іменник:

- *RPL multi-functional utility token*: (40) *RPL multi-functional utility token is the ultimate wingman of the ecosystem, providing rewards, insurance, and governance all in one* (CW, URL); Аббревіатура *RPL* представляє собою скорочену назву токена або активу. Зазвичай це використовується для позначення певної монети або токена в криптовалютному просторі. Прикметник *multi-functional* означає, що токен або актив має багатофункціональні або багатосторонні властивості. Він може виконувати різні функції або застосуватися по-різному в екосистемі. Іменник *utility* вказує на те, що токен або актив використовується як інструмент або засіб для досягнення певних цілей або функцій в екосистемі. Іменник *token* позначає цифровий актив або монету, яка може бути використана для обміну або мати інші функції в системі.

Групи криптовалютних термінів відповідно до засобів словотвору

Словотвірні групи	Кількість термінів	Частка
1. Однокомпонентні терміни	62	62%
прості слова	16	16%
суфіксація	9	9%
префіксація	5	5%
словоскладання	8	8%
абревіація	3	3%
переосмислення	21	21%
2. Багатокомпонентні терміни	38	38%
1) двохкомпонентні	27	27%
іменник + іменник	11	11%
прикметник + іменник	8	8%
дієприкметник + іменник	4	4%
абревіатура + іменник	4	4%
2) трьохкомпонентні	8	8%
прикметник + іменник + іменник	3	3%
дієприкметник + іменник + іменник	3	3%
абревіатура + іменник + іменник	1	1%
іменник + іменник + іменник	1	1%
3) чотирьохкомпонентні	3	3%
прикметник + прислівник + прикметник + іменник	1	1%
дієприкметник + іменник + іменник + іменник	1	1%
абревіатура + прикметник + іменник + іменник	1	1%

Загалом	100	100%
---------	-----	------

Отримана кількісна інформація демонструє, що серед термінів сфери криптовалюти, представлених у сфері медіа-дискурсу, найбільш розповсюдженими є однокомпонентні терміни (62%). Засобами творення однокомпонентних термінів найчастіше постають прості слова (16%), переосмислення (21%) та суфіксація (9%).

Частка багатоконпонентних термінів складає 38% від загальної кількості. У цій групі найбільш розповсюдженими є моделі творення «іменник+іменник» та «прикметник+іменник». Серед трьохкомпонентних термінів (8%) найпоширенішою є модель творення «дієприкметник + іменник + іменник» (3%) та прикметник + іменник + іменник (3%). Чотирьохкомпонентні терміни налічують три моделі утворення, найпродуктивнішими серед яких є схеми «дієприкметник + іменник + іменник + іменник» (1%), «прикметник + прислівник + прикметник + іменник (1%) та «аббревіатура + прикметник + іменник + іменник» (1%).

2.2 Функції і лексико-семантичні особливості англомовних термінів сфери криптовалюти у медійному дискурсі

Сфера уживання є одним із основних чинників, які впливають на місце і роль лексем. На сьогоднішній день сфера функціонування криптовалютної термінології надзвичайно широка: економічні документи, періодичні та фахові видання, посібники, підручники, статті. Однак, сучасні процеси глобалізації, особливий статус економіки як науки призвели до широкого використання цих термінів. Зрозуміло, що частотність та кількість вживання термінів криптовалюти різна.

Якщо розглянути більш детально сфери вживання терміна, то виникає питання: чи термін переходить у статус загальноновживаної лексем залежно від

контексту чи все-таки продовжує виконувати функцію терміна? Чи економічна термінологія та економічна лексика відносяться до однієї системи? Однак слід звернути увагу на той факт, що частина економічних термінів вживається лише у професійному вузькому колі фахівців та спеціальних текстах і ніколи не переходить до загальноживаної мови (наприклад терміни криптовалюти), а її одиниці не стають елементами економічної лексики. Крім того, ті лексеми, які водночас є елементами і економічної термінології, і економічної лексики, мають різні функціональні характеристики в кожній із систем.

На сучасному етапі розвитку економічну термінологію, яка включає в себе тематичну групу криптовалюти, можна поділити на такі *лексико-тематичні групи* [35]:

1) назви осіб, що займаються криптовалютою:

- *trader* – трейдер: «людина, що займається продажем акцій та валют» (CD);
- *investor* – інвестор: «людина або група людей, яка вкладає свої гроші в бізнес або іншу організацію з метою отримання прибутку» (MW);
- *broker* – брокер: «той, хто купує і продає іноземні гроші, акції компаній для інших людей» (MW);
- *holder* – холдер: «той, хто утримує криптовалютні активи протягом тривалого часу з метою отримати більший прибуток» (CD);

2) назви крипто показників:

- *ask* – попит: «потреба в товарах або послугах, які клієнти хочуть купувати або використовувати» (CD);
- *bid* – пропозиція: «певна сума грошей, що пропонується за щось» (COD);
- *liquidity* – ліквідність: «факт наявності у вигляді грошей, а не інвестицій чи майна, або можливість легко перетворити їх на гроші» (COD);
- *total market cap* – загальна ринкова капіталізація: «поточна вартість усіх наявних на ринку акцій» (IP);
- *all-time high* – історичний максимум: «максимальна ціна, якої досягнув той чи інший актив» (IP);
- *all-time low* – історичний мінімум: «найнижча ціна, до якої впав той чи

інший актив» (IP);

- *domination* – домінація: «показник, що вказує на відношення капіталізації певного активу до капіталізації всього ринку криптовалют» (CD);

3) назви організацій (бірж), що займаються крипто діяльністю:
BitMEX, Binance, EXMO, BitexBook, Coinbase, Kraken, Poloniex, CEX.IO;

4) назви процесів, пов'язаних з крипто транзакціями:

- *trading* – трейдинг: «торгівля активами на криптовалютних біржах» (CD);
- *withdrawal* – виведення коштів: «виведення коштів у вигляді цифрової валюти на віртуальний гаманець» (MW);
- *deposit* – депозит: «сума грошей, яку трейдери вносять на біржу, щоб придбати активи» (CD);
- *mining* – майнінг: «процес обробки транзакцій та додавання їх до блокчейну, за що майнери отримують винагороду у вигляді криптовалюти» (MW);
- *transaction fees* – комісія: «плата за переказ криптовалюти з одного гаманця на інший» (IP);
- *wallet generation* – генерація гаманця: «процес створення публічного та приватного ключа для доступу до криптовалюти» (IP);
- *cryptocurrency transfer* – переказ криптовалюти: «процес передачі криптовалюти з одного гаманця на інший» (IP);

5) назви нормативних документів:

- *Terms of Use* – умови користування: «документ, який визначає умови використання певного продукту чи послуги» (LD);
- *Refund and Return policy* – політика повернення коштів: «документ, який визначає умови повернення товару або грошових коштів, які були витрачені на придбання товару чи послуги» (LD);
- *Legal and Security Documents* – правові та охоронні документи: «документи, які містять правову та технічну інформацію про продукт чи послугу» (LD);

- *Anti-fraud policy* – політика проти шахрайства: «документ, який визначає заходи, що були прийняті для запобігання шахрайству щодо певного продукту чи послуги» (COD);

6) назви фінансових систем і політик:

- *monetary policy* – валютна політика: «сукупність заходів, які вживаються центральним банком або державою з метою регулювання валютного ринку» (IP);
- *trading policy* – трейдингова політика: «сукупність стратегій та методів, які використовуються в торгівлі на фінансовому ринку з метою досягнення максимального прибутку» (IP);

7) назви криптовалют:

- *BTC* – біткоїн: «перша і найбільш відома криптовалюта, що була створена в 2009 році. Біткоїн базується на технології блокчейн і працює без центральної контрольної точки» (IP);
- *XRP* – ріпл: «криптовалюта та платіжна система, яка була створена в 2012 році. Ріпл використовує власну технологію блокчейн, що дозволяє проводити швидкі та недорогі транзакції» (IP);
- *ETH* – ефіріум: «криптовалюта, яка була створена в 2015 році з метою розширення можливостей блокчейн-технологій. Ефіріум базується на власній технології блокчейн, яка дозволяє створювати розумні контракти та додатки з використанням блокчейн-технологій» (IP);
- *LTC* – літкоїн: «криптовалюта, яка була створена в 2011 році. Літкоїн базується на технології блокчейн і є однією з перших криптовалют, які використовували алгоритм майнінгу, відмінний від біткоїну» (IP);

Таким чином, у ході дослідження виділено такі основні тематичні групи термінології сфери криптовалюти: «назви осіб, що займаються криптовалютою», «назви крипто показників», «назви організацій (бірж), що займаються крипто діяльністю», «назви процесів, пов'язаних з крипто транзакціями», «назви нормативних документів», «назви фінансових систем і політик» та «назви

криптовалют». Загалом переважна більшість термінів сфери криптовалюти зосереджена навколо процесів пов'язаних з криптовалютними операціями та крипто показниками, що дозволяють чітко визначити та окреслити ситуацію на ринку. Значну частку також посідають терміни, що позначають назви криптоактивів та місця для торгівлі ними.

Функціональні характеристики супроводжуються змінами семантичного об'єму термінів [53]. У зв'язку з функціональною міграцією з однієї терміносистеми в іншу, мобільністю номінативних одиниць відбувається утворення нових лексико-семантичних варіантів.

Функціональний аналіз термінологічних одиниць невід'ємний складник їх вивчення. Основною функцією термінів, утім, як і будь-яких інших лексичних одиниць, є номінативна, наприклад: '*Cardano*' (ADA), '*Ripple*' (XRP). Специфіка терміна як одиниці номінації полягає в тому, що він фіксує спеціальні знання. Номінативна функція терміна тісно пов'язана із знаковою, у межах яких вивчають різновиди мовних знаків відповідно до їх вмотивованості, способи позначення, відношення знаків до типів об'єктів. Номінативна функція мови використовується для позначення об'єктів, понять та ідей.

Інша важлива функція – комунікативна (інформаційна) – полягає в передаванні змістової інформації та спеціальних знань зі встановленням зворотного зв'язку, наприклад: '*cryptocurrency*', '*blockchain*', '*smart contract*'. Повною мірою ця функція, як і прагматична, реалізується на шпальтах публіцистичних видань.

Прагматична функція, що має тісний зв'язок з комунікативною, полягає в передаванні намірів та ідей, які використовуються в процесі мовлення продуцентом, впливаючи на реципієнта, намагаючись переконати його, маніпулювати його думкою чи заохотити до дій, наприклад: '*investment*', '*trading*', '*hedging*'.

Особливим вважається випадок, коли використання терміна спрямоване на свідоме дезінформування. У таких випадках застосовуються «лжемотивовані» терміни, користуючись при цьому недостатнім рівнем знань реципієнта [52].

Слідом за номінативною та комунікативною функціями розглянемо евристичну та когнітивну. Функція участі в процесах пізнання та знаходження істини називається евристичною. Терміни, які виконують цю функцію, позначають поняття, які ще перебувають на концептуальному етапі формування. Саме до таких термінів можна віднести терміни *'cryptocurrency'*, *'mining'*.

Когнітивна функція позначає термін як результат вербалізації тривалого процесу пізнання сутності предметів і явищ об'єктивної дійсності, наприклад: *'decentralization'*, *'digital asset'*, *'immutable ledger'*. Крім основних, деякі терміни також виконують додаткові, так звані «приватні» функції [48].

Отже, намагаючись проаналізувати функції та лексико-семантичні особливості термінології економічної системи, маємо на меті зробити наступний висновок: сучасна англійська термінологія – це відносно стабільна і закріплена традицією лексико-семантична система, що перебуває у стані поступового вдосконалення і безперервного руху. Велика кількість економічних дериватів утворюються за допомогою безперервного руху та звуження смислової структури вихідного значення. Одним із основних чинників, які впливають на роль і місце цих лексем, є сфера їх функціонування. Основними функціями криптовалютної терміносистеми є номінативна та інформаційна.

Висновки до розділу 2

1. Відповідно до структури, терміни сфери криптовалюти розподілено на однокомпонентні та багатокомпонентні (двох-, трьох- та чотирьохкомпонентні). Однокомпонентні терміни представлені простими словами (16%), а також термінами, утворені шляхом переосмислення (21%), словоскладання (8%), суфіксації (9%), абрєвіації (3%), префіксації (5%). Двохкомпонентні терміни творяться за моделями «іменник + іменник» (11%), «прикметник + іменник» (8%), «дієприкметник + іменник» (4%) та «абрєвіатура + іменник» (4%). Трьохкомпонентні терміни представлені моделями «прикметник + іменник + іменник» (3%), дієприкметник + іменник + іменник» (3%), абрєвіатура +

іменник + іменник» (1%), іменник + іменник + іменник» (1%). Багатокомпонентні терміни (38%) переважно утворені за схемою «іменник + іменник» (11%), «прикметник + іменник» (8%), «дієприкметник + іменник» (4%) та «аббревіатура + іменник» (4%). Серед однокомпонентних термінів (62%) найбільш розповсюдженими моделями утворення є переосмислення (21%) та прості слова (16%). Серед трьохкомпонентних термінів (8%) найпоширенішою є модель творення «дієприкметник + іменник + іменник» (3%). Частка чотирьох компонентних термінів становить 3%.

2. Відповідно до семантики, терміни сфери криптовалюти формують сім основних тематичних груп: «назви осіб, що займаються криптовалютою», «назви крипто показників», «назви організацій (бірж), що займаються крипто діяльністю», «назви процесів, пов'язаних з крипто транзакціями», «назви нормативних документів», «назви фінансових систем і політик» та «назви криптовалют». Загалом переважна більшість термінів сфери криптовалюти зосереджена навколо процесів пов'язаних з криптовалютними операціями та крипто показниками. Значну частку також посідають терміни, що позначають назви криптоактивів та місця для торгівлі ними.

3. У ході нашого дослідження ми також розглянули функції термінів, серед яких можна виділити номінативну, комунікативну, прагматичну, когнітивну та евристичну. Терміни є також важливим засобом для передачі спеціальних знань та інформації, а також можуть використовуватися для маніпулювання думкою людей, в тому числі за допомогою «лжемотивованих» термінів. Деякі можуть терміни виконувати додаткові функції, зокрема так звані «приватні» функції.

РОЗДІЛ 3

ВІДТВОРЕННЯ ТЕРМІНІВ КРИПТОВАЛЮТИ У ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ

3.1 Лексичні перекладацькі трансформації

Серед лексичних перекладацьких трансформацій, що використовуються при відтворенні англomовних термінів сфери криптовалюти в українських перекладах, виділено збереження форми термінологічної одиниці, практичну транскрипцію, транслітерацію та калькування.

Нульове транскодування відбувається у випадку використання термінів-аббревіатур або термінів, що було винайдено відносно нещодавно:

– *XRD*: (1) *There are currently 10 billion XRD in circulation, with a maximum supply of 24 billion tokens* (GN, URL) – Наразі в обігу перебуває 10 мільярдів XRD з максимальною пропозицією 24 мільярди токенів. Оскільки термін XRD є назвою конкретного токена, ми зберігаємо його першопочаткову форму.

– *BTC*: (4) *BTC tops \$30,000 for the first time since June* (CW, URL) – BTC подолав позначку в \$30 000 вперше з червня.

– *INJ*: (94) *INJ Soars 60% Weekly, Bitcoin Flat Above \$30K* (CP, URL) – INJ зростає на 60% щотижня, біткоїн флетує вище \$30 тис.

– *NFT*: (2) *Clarins, a European cosmetic company, has unveiled its first NFT collection, dedicated to its newly launched Clarins Precious skincare line* (GN, URL) – Європейська косметологічна компанія Clarins представила свою першу колекцію NFT, присвячену нещодавно запущеній лінії по догляду за шкірою Clarins Precious.

– *Bitcoincash*: (5) *You can buy Bitcoincash on many cryptocurrency exchanges, including Coinbase, Binance, and Kraken* (GN, URL) – Ви можете купити Bitcoincash на багатьох криптовалютних біржах, включаючи Coinbase, Binance і Kraken. В цьому контексті переклад терміну *Bitcoincash* буде не зовсім доречним. Оскільки він складається з двох загальновідомих компонентів

“Bitcoin” та “cash”, які є зрозумілими кожному і без перекладу, немає потреби їх транскодувати.

– *Dogecoinwallet*: (7) *With a Dogecoinwallet, you can send and receive Dogecoin with ease* (CT, URL) – За допомогою гаманця Dogecoinwallet ви можете легко переказувати та отримувати Dogecoin. В цьому випадку крім збереження форми, ми також використали трансформацію додавання для конкретизації, що Dogecoinwallet це цифровий гаманець.

– *Ethereum*: (3) *The price of Ethereum has been trading in a narrow range between \$1,800 and \$2,000 for the past week* (CMC, URL) – Протягом останнього тижня Ethereum торгується у вузькому діапазоні між \$1,800 та \$2,000. Звичайно термін *Ethereum* можна перекласти як ‘ефір’, що буде правильно з точки зору адаптації, однак також не буде помилкою, якщо ми залишимо вищезгаданий термін без змін.

Нульове транскодування також доцільно вживати, коли ми перекладаємо назви платформ, протоколів, технологій, алгоритмів та реєстрів, наприклад:

– *Radix*: (6) *Radix is a public distributed ledger that enables the development of DeFi applications such as DEXs, crypto lending platforms, stablecoins, and crypto wallets* (GNб гкд) – Radix – це розподілений реєстр з публічним доступом, який дозволяє розробляти DeFi-додатки, такі як DEX, платформи криптокредитування, стейблкоїни та криптогаманці.

– *POI*: (8) *There are several possible POIs for a price reversal scenario* (CC, URL) – Є кілька можливих POIs для розвороту ціни. Аббревіатура POI перекладається як ‘зона інтересу’, однак в сфері криптовалюти це скорочення стало настільки повсякденним, що у переважній більшості випадків ви будете зустрічати саме термін *POI*, а не ‘зона інтересу’.

– *DPoS*: (11) *DPoS is a decentralized consensus algorithm utilized by blockchain projects such as Cardano, Tron, Tezos, EOS, and Steemit* (GN, URL) – DPoS – це алгоритм децентралізованого консенсусу, який використовують такі блокчейн-проекти, як Cardano, Tron, Tezos, EOS і Steemit. В цьому випадку ініціальне скорочення *DPoS* зберігає свою першопочаткову форму, що є досить

звичайним явищем для сфери криптовалюти. Саме тому немає жодної потреби в перекладі цієї аббревіатури. Однак, якщо ваш переклад орієнтований на широку аудиторію, в нотатках нижче можна залишити пояснення.

Нульове транскодування також вживається з метою економії інформації, наприклад: (12) *After the PDH sweep and significant consolidation under the DO level, we observed the structure break (IP, URL)* – Після зняття PDH і значної консолідації під рівнем DO ми спостерігали злам структури. Аббревіатура PDH вживається в значенні ‘минулий денний максимум’. Доволі часто таке скорочення можна побачити в аналізах торгових сесій. Знову ж таки, з метою розширення значення в нотатках можна надавати пояснення.

Одним із найпоширеніших способів перекладу термінології сфери криптовалюти є **практична транскрипція**, що представляє собою відтворення фонетичної форми іноземної лексичної одиниці засобами мови перекладу. У деяких випадках лексична одиниця повністю транскрибується без адаптування її до норм мови перекладу з огляду на широке проникнення іншомовної лексики сфери криптовалюти до української мови:

– *stablecoin* – ‘стейблкоїн’: (9) *As stablecoins continue to gain in popularity, some cryptocurrency exchanges have started to accept them as a form of payment (CD, URL)* – Оскільки *стейблкоїни* продовжують здобувати популярність, деякі криптовалютні біржі почали приймати їх як платіжний засіб.

– *airdrop* – ‘ейрдроп’: (10) *DOT token holders at the time of Kusama's first block received an equal amount of KSM through an airdrop (GN, URL)* – Користувачі, які володіли токеном DOT під час створення першого блоку Kusama, безкоштовно отримали рівнозначну кількість KSM через ейрдроп.

– *pre-mining* – ‘премайнінг’: (15) *Pre-mining can also lead to a lack of transparency in the distribution of the cryptocurrency, as there may not be a clear record of how much was pre-mined and who received it (CC, URL)* – Премайнінг також може призвести до відсутності прозорості в розподілі криптовалюти, оскільки може бути неможливо чітко зафіксувати, скільки криптовалюти було попередньо видобуто і хто її отримав.

– *blockchain* – ‘блокчейн’: (17) *WhiteBIT has launched a testnet of its own blockchain, the WhiteBIT Network, which will use WBT as its utility token* (GN, URL) – Компанія WhiteBIT запустила тестову мережу власного блокчейну, WhiteBIT Network, яка буде використовувати WBT як утилітарний токен.

– *staking pool* – ‘стейкінг-пул’: (16) *Smart contracts enable token placement in the staking pool without direct storage and establish decentralization conditions* (CNF, URL) – Смарт-контракти дозволяють розміщувати токени в стейкінг-пулі без прямого зберігання і створюють умови для децентралізації.

– *cryptoholder* – ‘криптохолдер’: (13) *Cryptoholders can earn passive income by participating in cryptocurrency staking or lending programs* (CT, URL) – Криптохолдери можуть отримувати пасивний дохід, беручи участь у програмах стейкінгу або кредитування криптовалют, де ми зберігаємо звук [r] у словах із сполученнями *-er, -or*.

– *consolidation* – ‘консолідація’: (18) *Consolidation refers to a period of time when prices remain within a relatively tight range and volatility decreases, usually after a period of significant price movement* (IP, URL) – Консолідація – це проміжок часу, коли ціни залишаються у відносно вузькому діапазоні, а волатильність знижується, зазвичай після періоду значних цінових коливань, де ми змінюємо або додаємо суфікси і закінчення відповідно до норм мови перекладу.

– *microtransaction* – ‘мікротранзакція’: (14) *IOTA own cryptocurrency was created in anticipation of a fast-approaching revolution in the Internet of Things (IoT), where every device will be able to make microtransactions* (CP, URL) – Власна криптовалюта IOTA була створена в очікуванні швидкого наближення революції в інтернеті речей (IoT), де кожен пристрій зможе здійснювати мікротранзакції.

Транслітерація передбачає політерну передачу при перекладі термінологічних одиниць та застосовується у наступних випадках:

– *delisting* – ‘делістинг’: (19) *Sometimes cryptocurrency delisting occurs for unjustified or unfair reasons* (GN, URL) – Іноді делістинг криптовалют

відбувається з необґрунтованих або несправедливих причин.

– *farming* – ‘фармінг’: (21) *Positioning itself as the first DEX on SUI, it offers a range of tools such as token swaps, liquidity farming, potential limit orders, and a faucet for test tokens* (CD, URL) – Позиціонуючи себе як перший DEX на SUI, платформа пропонує ряд інструментів, таких як обмін токенів, фармінг ліквідності, потенційні лімітні ордери і кран для тестових токенів.

– *smart contract* – ‘смарт-контракт’: (20) *Zilliqa tokens will become available for various DeFi protocols if developers deploy the appropriate smart contracts* (CD, URL) – Токени Zilliqa стануть доступними для різних протоколів DeFi, якщо розробники розгорнуть відповідні смарт-контракти.

Трансформація **калькування** передбачає покомпонентне відтворення компонентів термінологічних одиниць у сфері телебачення. Це – буквальный поелементний переклад термінологічної одиниці, що застосовується переважно при відтворенні двокомпонентних термінів:

– *crypto exchange* – ‘криптовалютна біржа’: (23) *The new regulations which come into effect in June will require all crypto exchanges in Hong Kong to be licensed by the SFC* (CP, URL) – Нові правила, які набувають чинності в червні, вимагатимуть від усіх криптовалютних бірж Гонконгу отримання ліцензії SFC.

– *resistance level* – ‘рівень опору’: (25) *However, the market is currently at a key resistance level, and its reaction is essential for the trend in the next few months* (CP, URL) – Однак ринок наразі знаходиться на важливому рівні опору, і його реакція має вирішальне значення для тренду на наступні кілька місяців.

– *crypto bear* – ‘крипто-ведмідь’: (22) *When most crypto bears turn bullish, Bitcoin will likely turn down sharply and catch the late entrants off guard* (CT, URL) – Коли більшість крипто-ведмедів будуть налаштовані на ріст цін, біткоїн, ймовірно, різко розвернеться вниз і застане зненацька тих, хто запізно увійшов на ринок.

Можливе також застосування калькування як засобу передачі трьохкомпонентних термінів, таких як:

– *secondary chain architecture* – ‘архітектура вторинних ланцюжків’: (24)

Additionally, the protocol boasts several unique features, including: secondary chain architecture that enables confidential transactions (CPM, URL) – Крім того, протокол може запропонувати кілька унікальних функцій, серед яких: архітектура вторинних ланцюжків, що дозволяє здійснювати транзакції конфіденційно.

– *internal wallet faucet* – ‘внутрішній кран гаманця’: (28) *For example, users can only claim 5 SUI through Discord, and just 1 through the internal wallet faucet* (CC, URL) – Наприклад, користувачі можуть замовити лише 5 SUI через Discord, і лише 1 через внутрішній кран гаманця.

– *decentralized liquidity layer* – ‘децентралізований протокол ліквідності’: (30) *Synthetix is a decentralized liquidity layer that operates on both Ethereum and Optimism* (GN, URL) – Synthetix – це децентралізований протокол ліквідності, який працює як на Ethereum, так і на Optimism.

Таким чином, застосування лексичних перекладацьких трансформацій доцільне у випадках перекладу термінів, що мають семантично прозору структуру та можуть бути зрозумілими з урахуванням їх звукової / графічної форми або через розуміння значення їх компонентів.

3.2 Лексико-семантичні трансформації

Як відомо, терміни складають більшу частину нових лексичних одиниць у будь-якій мові, оскільки завжди існує проблема з позначенням того чи іншого поняття явища чи феномена. Саме тому для перекладу будь-яких галузевих термінів перекладач повинен знати чітко прийоми, які необхідні застосовувати для передачі змісту оригіналу мовою перекладу. Саме тому, у перекладацькій діяльності виникло таке поняття як перекладацькі трансформації, яке є одним із ключових факторів перекладознавства та теорії перекладу.

Перелік лексико-семантичних перекладацьких трансформацій, які застосовуються при передачі в україномовних перекладах англomовної термінології сфери криптовалюти, включає диференціацію, конкретизацію та

модуляцію.

Диференціація значення викликана тим, що багато англійських слів із широкою семантикою не мають прямих відповідників в українській мові. У таких випадках словники пропонують декілька значень, які лише частково охоплюють значення слова мови оригіналу, і перекладач повинен обирати один із варіантів, який найбільше підходить до певного контексту [27].

Необхідність використання диференціації при перекладі термінології сфери криптовалюти впливає із потреби уточнити значення слів, які мають велику кількість можливих інтерпретацій, або вибрати одне із можливих значень, наприклад, у випадку слова *mark* – ‘рівень’: (47) *Buyers have positioned their orders around the significant \$1 mark* (GN, URL) – Покупці ж зосередили власні ордери в межах «психологічного рівня» \$1. Як ми бачимо, термін *mark*, який має такі значення як «позначка», «знак», був перекладений як ‘рівень’ з метою диференціації ідеї для розуміння контексту.

Під час відтворення терміну *pour* – ‘наливати’: (40) *The indexes demonstrate that altcoins are experiencing sky-high sales and the capital is poured into stable- and altcoins from Bitcoin* (CPM, URL) – Індекси демонструють, що альткоїни в аномальних продажах, а капітал вливається в стейбл- та альткоїни з біткоїна; він отримує переосмислене значення, коли воно використовується для опису перетоку капіталу або грошей з одного активу або криптовалюти в інший.

Термін *establish* відтворено при перекладі як ‘закріплюватися’, що більш точно передає сутність такої одиниці: (37) *The overall trend will persist as bearish until the SUI price establishes itself above the \$1 mark* (GN, URL) – Загальний тренд залишатиметься спадним, поки ціна SUI не закріпилася вище за позначку \$1.

Розглянемо ще один приклад із диференціацією *upward climb* – ‘висхідний рух’: (38) *Ethereum has been managing to carve its own path, breaking away from Bitcoin and maintaining a steady upward climb* (GN, URL) – Ethereum трохи відірвався від BTC та покинув боковик, продовжуючи локальний висхідний рух. Завдяки диференціації термін *climb*, який був перекладений як ‘рух’, вдалося органічно відтворити першопочаткове значення.

При передачі терміну *upward trajectory* як ‘позитивний сценарій’ диференціації підлягають одразу обидва компоненти терміну. Прислівник *upward* передається одним із його відповідників ‘позитивний’, що дозволяє пояснити ситуацію, що склалася навколо активу, а не напрямок його руху на графіку. Термін *trajectory* у цьому випадку вказує на ‘динаміку’, а тому обирається варіант ‘сценарій’: (36) *The overall upward trajectory for Ethereum remains as long as the price holds above \$1,700* (GN, URL) – Загальний позитивний сценарій для ЕТН зберігатиметься, доки актив торгується вище за позначку \$1700.

Наступна перекладацька трансформація, яка використовується при перекладі українською мовою термінології сфери криптовалюти, – це **конкретизація**, яка визначається як перекладацька трансформація, що передбачає заміну слова з більш широким значенням у мові оригіналу словом із вужчим значенням у мові перекладу [27]. Застосування конкретизації дозволяє точно охарактеризувати термінологічну одиницю, а отже, підвищити рівень розуміння технологічних і економічних процесів пов’язаних з криптовалютою.

Розглянемо термін *fluctuate*, який має низку значень пов’язаних з коливанням або зміною. Якщо розглянути наступний приклад: (41) *Arbitrum is currently fluctuating between a resistance level of \$1.24 and a support zone spanning from \$1.05 to \$1.11* (GN, URL) – Зараз Arbitrum торгується між рівнем спротиву \$1,24 та зоною підтримки \$1,05–\$1,11, стає цілком зрозуміло, що переклад терміну *fluctuate* в цьому контексті як ‘коливається’ буде недоречним і викликатиме сумніви. Тому при перекладі такої термінологічної одиниці слід насамперед з’ясувати, що мається на увазі під *Arbitrum*. Судячи з вищезгаданого контексту *Arbitrum* – це криптовалюта, а отже вона не може коливатися або змінюватися, тому *fluctuate* краще перекласти як ‘торгуватися’.

Термін *drop*, який перекладається як ‘зниження’ здається цілком звичайним і не викликає труднощів, однак в сфері криптовалюти вищезгаданий термін має низку значень, серед яких найпопулярнішими є «дроп» та «тест». Розглянемо наступний приклад: (44) *Buyers have positioned their orders around the*

significant \$1 mark. If this level fails to hold the price, we could potentially see a drop to the \$0.91 to \$0.97 zone, possibly setting a new local low (GN, URL) – Покупці ж зосередили власні ордери в межах «психологічного рівня» \$1. Якщо ця позначка не втримає ціну, можна побачити тест зони \$0,91–\$0,97 та оновлення локального мінімуму. Судячи з контексту термін *drop* можна було б перекласти як ‘падіння’ до зони», що загалом буде цілком зрозумілим для читача, однак якщо говорити жаргоном криптовалюти, вищезгаданий термін краще перекласти як ‘тест зони’, оскільки актив не падає до певної зони, а тестує її.

Наступний приклад: (43) *Bitcoin is edging towards the top of its current trading range, renewing its local high above \$31,000 (IP, URL)* – Bitcoin наблизився до верхнього кордону боковика, оновивши локальний максимум вище за \$31 000, прикметник *trading* використовується для позначення ‘боковика’, а іменник *range* для уточнення кордону боковика. Якщо словосполучення *trading range* відтворити як ‘торговий діапазон’ буде не зовсім зрозуміло, що мається на увазі, оскільки діапазон в якому торгується певна криптовалюта найчастіше представлений у вигляді боковика на графіку.

Термін *price swings* – ‘волатильність’ також потребує конкретизації: (45) *The cryptocurrency market experienced a calm weekend with no significant price swings (IP, URL)* – Вихідні криптовалютний ринок провів без значної волатильності. В англomовному реченні словосполучення *price swings* складається з двох компонентів, в той час як в українському перекладі словосполучення відтворене одним словом. У цьому випадку немає потреби перекладати вищезгаданий термін як ‘коливання цін’, оскільки термін «волатильність», який є загальноприйнятим, вже містить в собі лексичне значення «рух ціни в напрямку прогресії чи регресії».

Під словосполученням *leading cryptocurrency* часто мається на увазі «біткоїн»: (42) *Ethereum continues to strongly correlate with the leading cryptocurrency (GN, URL)* – Кореляція курсу Ethereum із ціною біткоїна залишається високою; тому з метою пояснення слід використовувати конкретизацію значення, оскільки не кожен знає, що таке «головна

криптовалюта».

Модуляція – це така перекладацька трансформація, що полягає у заміні словникового еквіваленту контекстуальним, який є логічно пов'язаним із вихідним словом [27]. Модуляція застосовується з метою покращення розуміння терміну шляхом залучення асоціативних зв'язків.

У реченні: (49) *Bitcoin has been trading sideways above the \$30,000 mark for a week, while Ethereum seems to have slipped into sellers' hands* (GN, URL) – Bitcoin рухається у боковику над рівнем \$30 000 вже тиждень, а на Ethereum продавці перехопили ініціативу, дієслово *to trade* – ‘торгувати’ слід перекласти контекстуальним відповідником «рухатися».

Термін *offload*: (50) *Interestingly, evidence surfaced yesterday indicating that the SUI team is allegedly using 3 billion locked tokens, and offloading 60 million SUI each month* (GN, URL) – Варто додати, що вчора в мережі з'явилися докази того, що команда SUI використовує 3 млрд заблокованих монет, а також продає по 60 млн SUI щомісяця, який перекладається як ‘розвантажувати’ здається цілком звичайним і не викликає труднощів, однак в сфері криптовалюти вищезгаданий термін часто вживається в значенні «продавати».

Схожу ситуацію можна прослідкувати і з терміном *significant*: (39) *In contrast, buyers have positioned their orders around the significant \$1 mark* (GN, URL) – Покупці ж зосередили власні ордери в межах «психологічного рівня» \$1. У словниках цей термін згадується в значенні «важливий», однак якщо мова йде про торгівлю криптовалютою, цей термін вживається в значенні «психологічний», тобто такий, який демонструє панівний діапазон, де покупці або продавці зосередили свої ордери. Як правило психологічний рівень є індикатором того куди буде рухатися курс криптовалюти.

Розглянемо декілька прикладів: (52) *The next concentration of buyer interest lies in the \$1,724 to \$1,769 zone and down to the psychological level of \$1,700* (GN, URL) – Наступним діапазоном покупців є зона \$1724–\$1769 та «психологічний рівень» \$1700. Термін *concentration* – ‘скупчення’ вживається у вищезгаданому контексті в значенні «діапазон», тобто місце, де покупці

зосередили свої активи в очікуванні росту певного активу.

– *trend* – ‘напрямок’: (46) *Bitcoin hovers around the \$26,000 mark, presenting no distinct trend* (CT, URL) – Bitcoin продовжує торгуватися біля позначки \$26 000 без акцентованого напрямку. З метою уточнення значення в цьому випадку краще вжити контекстуальний відповідник «напрямок». Якщо перекласти вищезгаданий термін як ‘тренд’, такий переклад не відтворюватиме першопочатковий сенс, оскільки в контексті криптовалюти тренд може бути «висхідним або спадним», але аж ніяк не «акцентованим».

– *debut* – ‘лістинг’: (51) *Since its debut on the cryptocurrency exchange two years ago, ICP has consistently trended downward* (CT, URL) – З моменту лістингу на криптовалютній біржі 2 роки тому ICP перебуває у безперервному спадному тренді. Перше, що спадає на думку під час перекладу це слово «дебют», але в текстах медіа такий термін переважно вживається в значенні «лістинг», особливо коли мова йде про певну криптовалюту.

При передачі терміну *challenge* також можуть виникнути певні труднощі. Розглянемо приклад: (48) *If these levels are surpassed, it's feasible for buyers to propel the price up to \$0.093 and even challenge the psychological level at \$0.1* (GN, URL) – Якщо ці позначки будуть пройдені, покупці здатні довести ціну до \$0,093 та згодом протестувати «психологічний рівень» \$0,1. Як правило словники трактують термін *challenge* як ‘кидати виклик’, однак якщо ми говоримо про ціну на графіку криптовалют, певний актив зазвичай тестує зону, а вже потім закріплюється над або нижче неї.

Наступний приклад також вартий уваги: (54) *Conversely, if sellers manage to put up a fight in this zone, Bitcoin's price could retract towards the support levels at \$28,700-\$29,200 and \$26,800-\$28,000* (GN, URL) – Якщо в цій зоні продавці зможуть нав’язати конкуренцію, ціна BTC може спуститися до підтримок \$28 700–\$29 200 та \$26 800–\$28 000. У словниках термін *retract* вживається в значенні «щось відкликати» і тому переклад буде взагалі незрозумілим. Але якщо провести певну паралель між словами «ціна» та «відкликати», стає очевидним, що ціна буде рухатися у зворотньому напрямку, в цьому випадку до

нових рівнів підтримки.

Термін *bracket* також наочно демонструє важливість модуляції: (56) *It's difficult to pinpoint any support levels beneath the current bracket, given the asset hasn't previously dropped this low* (GN, URL) – Рівні підтримки нижче за актуальний діапазон визначити складно, бо так низько ціна активу ще не була. Якщо глянути в словник, то з великою імовірністю ми не знайдемо відповіді на своє запитання, оскільки в цьому випадку жоден словниковий відповідник не вирішить нашу проблему.

3.3 Лексико-граматичні трансформації

Лексико-граматичні перекладацькі трансформації, які використовуються при відтворенні українською мовою термінології сфери криптовалюти, включають граматичні заміни, цілісне перетворення, додавання, вилучення та описовий переклад.

Під граматичними замінами розуміємо заміну слова, що належить до однієї частини мови, словом, що належить до іншої (морфологічні заміни), або ж заміну однієї синтаксичної конструкції іншою (синтаксичні заміни) [27]. Першою розглянемо заміну категорії числа, яку в сфері криптовалюти можна досить часто побачити в заголовках медіа-текстів, наприклад:

– *chart analysis* – ‘аналіз графіків’: (63) *BTC and ETH Chart Analysis for July 3, 2023* (GN, URL) – Аналіз графіків BTC та ETH за 03/07/23. Проаналізувавши сотні заголовків, ми дійшли висновку, що для зарубіжної преси, зокрема англійської, є характерним вживання однини, в той час як в українській мові такі комбінації краще передавати за допомогою множини;

– *altcoin analysis* – ‘аналіз альткоїнів’: (66) *Altcoin Analysis: AVAX and UNI Charts as of July 5, 2023* (CN, URL) – Аналіз альткоїнів AVAX та UNI за 05/07/23. Як ми бачимо для англійської мови є характерним таке явище, коли два іменники вживаються в однині, де один із них виступає в ролі прикладного іменника, який називається «комполітом», тобто слово створене шляхом

об'єднання двох іменників або інших слів. В нашому прикладі слово *altcoin* є основним іменником, а іменник *analysis* виступає в ролі прикладного, тобто він конкретизує, який вид аналізу проводиться (аналіз альткоїнів). Саме тому під час перекладу різноманітних оглядів проєктів або аналізів слід віддавати перевагу множині, а не однині.

– *transaction fees* – ‘комісія за перекази’: (64) *The IoTeX network is built on the exotic Roll-DPoS consensus algorithm, which ensures ultra-fast information processing and low transaction fees* (CN, URL) – Мережа IoTeX побудована на унікальному алгоритмі консенсусу Roll-DPoS, який забезпечує надшвидку обробку інформації та низьку комісію за перекази.

– *fluctuations* – ‘волатильність’: (67) *The BTC chart showcases minimal fluctuations, so the prior analysis for the primary cryptocurrency still holds* (CN, URL)

На графіку BTC волатильність мінімальна, тому минулий огляд для головної криптовалюти залишається актуальним. Під час перекладу термін *fluctuations* змінює категорію числа, оскільки для української мови доречним буде вжити загальновідомий термін «волатильність», а не «коливання».

– *node operators* – ‘оператори вузлів’: (61) *Theta Network is a system that rewards its node operators with TFUEL, the operational token of the Theta protocol* (GN, URL) – Theta Network – це система, яка винагороджує операторів своїх вузлів TFUEL, операційним токеном протоколу Theta, де іменник *node* перекладений на українську за допомогою множини.

– *confidential computing* – ‘конфіденційні обчислення’: (65) *The platform seamlessly blends blockchain technology with confidential computing to facilitate secure data exchange among IoT devices* (GN, URL) – Платформа бездоганно поєднує технологію блокчейн з використанням конфіденційних обчислень, щоб полегшити безпечний обмін даними між пристроями інтернету речей. В цьому реченні елемент словосполучення *computing* також відтворений за допомогою множини.

Розглянемо ще один приклад: (59) *Following a dip to its lowest point on June*

10, AVAX is in a local uptrend, currently challenging the resistance zone of \$13.32-\$13.68 (GN, URL) – Після оновлення мінімумів, поставлених 10 червня, AVAX у локальному висхідному тренді, де термін *lowest point* перекладений за допомогою множини, оскільки мовою криптовалюти актив оновлює «мінімуми».

Наступною розглянемо заміну частини мови. Розглянемо приклад: (68) *The immediate resistance level is the psychologically significant mark of \$2,000* (CW, URL) – Найближчим рівнем спротиву є «психологічний рівень» \$2000, де прислівник *psychologically* був перекладений прикметником ‘психологічний’. В англійському реченні прислівник *psychologically* вжитий для посилення відтінку значення, оскільки прикметник *significant* також може означати «психологічний», а отже прислівник *psychologically* виконує функцію підсилення ефекту.

Словосполучення *unbroken surge* також є цікавим для роздумів: (62) *Given the token's unbroken month-long surge, a dip to zones around \$5.18-\$5.41 and \$4.68-\$4.91 would seem plausible, offering fresh opportunities for long positions* (CW, URL) З огляду на те, що актив вже місяць зростає без корекцій, логічним було побачити певне зниження ціни у зони \$5,18–\$5,41 та \$4,68–\$4,91, звідки можна знов шукати можливості для лонг-позицій. Прикметник *unbroken*, що означає «непереломний» був відтворений за допомогою іменника ‘корекцій’ та прийменника ‘без’, в той час як іменник *surge* був перекладений за допомогою дієслова ‘зростати’. Якщо б ми залишили прикметник *unbroken* у його першопочатковій формі, в цьому контексті це звучало би досить неприродньо, а оскільки актив змінює динаміку руху, а не залишається «непереломним», його ціна може зазнавати корекцій або залишатися сталою.

У реченні: (60) *As per the data from coingecko.com at the time of writing, the circulating supply of WhiteBIT Token (WBT) is 144,118,517* (GN, URL) – Згідно з даними coingecko.com на момент написання статті, кількість токенів WhiteBIT Token (WBT) в обігу становить 144,118,517, де прикметник *circulating* відтворений при перекладі на українську за допомогою іменника ‘кількість’.

Термін *utility token* також зазнає граматичної заміни: (69) *This multi-*

functional utility token is the ultimate wingman of the ecosystem, providing rewards, insurance, and governance all in one (CP, URL) – Цей багатофункціональний утилітарний токен є головним помічником екосистеми, який одночасно відповідає за винагороди, страхування та управління, де іменник *utility* переходить в прикметник ‘утилітарний’.

Цілісне перетворення – це така трансформація, що реорганізовує внутрішній зміст будь-якого сегмента тексту. Така реорганізація має інтегральний характер, тобто видимі структурні зв’язки між внутрішньою формою сегментів мови оригіналу та мови перекладу більше не простежуються. Однак повна перебудова не означає, що логічні та семантичні зв’язки між двома сегментами зникають [27].

У реченні: (55) *The cryptocurrency market experienced a calm weekend, with Bitcoin persistently holding its ground above the \$30,000 mark* (GN, URL) – Вихідні на ринку криптовалют минули спокійно, а Bitcoin продовжує рух вище за \$30 000, фраза *to hold ground* буде взагалі незрозуміла читачеві, якщо намагатися відтворити її дослівно. В такому разі її потрібно розбити на два логічних компоненти, де слово *to hold* – «утримувати» і *ground* – «позиція» вже будуть мати певний сенс, однак якщо перекласти цю фразу як ‘біткоїн утримує позицію вище за \$30 000’, це буде означати, що він досягнув цієї позначки і закріпився за нею. Але в цьому контексті мається на увазі, що біткоїн продовжує свій рух (флетує), а не консолідується.

Наступний приклад: (53) *Ethereum has been managing to carve its own path, breaking away from Bitcoin and maintaining a steady upward climb* (CT, URL) – Ethereum трохи відірвався від BTC та покинув боковик, продовжуючи локальний висхідний рух. Цей приклад яскраво демонструє, що словниковий відповідник аж ніяк не вирішить проблему з перекладом, оскільки переклад фрази *carve a path* як ‘прокладати шлях’ в цьому контексті буде здаватися надзвичайно дивним. Судячи з того, що ефіру вдалося відірватися від біткоїна, можна припустити, що він покинув боковик, оскільки боковик – це той діапазон, де певний актив не проявляє жодної активності і знаходиться в стані мінливості.

Розглянемо наступний приклад: (58) *Conversely, any delays or additional complaints from the SEC concerning these funds could potentially cast a shadow over the broader market's trajectory* (GN, URL) – Натомість будь-яке відкладення рішення з боку SEC або нові претензії до фондів можуть негативно вплинути на загальну динаміку ринку. Якщо глянути в словник, ми побачимо, що термін *cast a shadow* означає «щось зіпсувати», однак якщо говорити про динаміку ринку, краще вжити фразу «негативно впливати».

При передачі виразу *to make presence felt*: (57) *Buyers have made their presence felt, pushing the price of the asset to test \$31,378* (GN, URL) – Покупці змогли показати силу: ціна активу протестувала \$31 378, основну увагу слід звернути на того, хто виконує дію в реченні, в цьому випадку – покупці. Якщо ціні певного активу вдалося протестувати нову зону спротиву, це свідчить про той факт, що на ринку присутня велика кількість охочих вкласти гроші.

Трансформація **додавання** полягає у введенні в переклад лексичних елементів, що відсутні в оригіналі, з метою правильної передачі смислу речення (оригіналу), що перекладається, та / або дотримання мовленнєвих і мовних норм, що існують у культурі мови перекладу [27].

Додавання відіграє особливу роль при перекладі термінології сфери криптовалюти, оскільки ця перекладацька трансформація дозволяє ввести до тексту додаткові мовні одиниці, що дозволяє адекватно передати сутність терміну, закладену в тексті оригіналу:

– *trading sideways* – ‘рухатися у боковику’: (72) *Bitcoin has been trading sideways above the \$30,000 mark for a week, while Ethereum seems to have slipped into sellers' hands* (GN, URL) – Bitcoin рухається у боковику над рівнем \$30 000 вже тиждень, а на Ethereum продавці перехопили ініціативу. Під час перекладу цього словосполучення виникає потреба в додаванні прийменника, щоб правильно відтворити першопочаткове значення і зробити його більш зрозумілим для цільової аудиторії.

Наступний приклад також яскраво демонструє потребу в додаванні певного елемента: (74) *BTC has been oscillating in a sideways trend for the past*

week, with its price fluctuating between the support at \$29,800 and resistance at \$31,400 (GN, URL) – BTC вже тиждень торгується в боковику між рівнем підтримки \$29 800 та спротивом \$31 400. Якщо термін *support* просто перекласти як ‘підтримка’ – це значним чином не вплине на смислове навантаження, але з метою адаптації краще додати слово «рівень», адже окремо терміни «підтримка» та «спротив» не завжди можуть бути зрозумілими.

При передачі терміну *positive* також виникає потреба в додаванні. Розглянемо приклад: (73) *The trend on the Tron (TRX) chart remains positive as well (GN, URL)* – На графіку TRX також зберігається позитивна динаміка. Якщо термін *positive* перекласти як ‘позитивний’, читач абсолютно нічого не зрозуміє, оскільки слово «позитивний» аж ніяк не прив’язане до графіку TRX. Тому коли мова йде про певний актив в контексті графіку або ринку слід вживати фразу «позитивна» і відповідно «негативна динаміка».

У випадку з терміном *chart* також можна простежити аналогічну ситуацію: (70) *Bitcoin’s chart situation is consistent with yesterday’s analysis (CN, URL)* – На графіку BTC ситуація зі вчорашнього огляду не змінилася. Як ми бачимо в українському варіанті присутній прийменник «на», що цілком доцільно відтворює контекст. В англійському варіанті вжито присвійний відмінок, за рахунок чого потреба в прийменнику відсутня, однак під час відтворення українською така необхідність зберігається.

Наступний приклад також досить тісно пов’язаний з вищезгаданим: (75) *The key support zone for potential buy trades lies between \$17.83 and \$18.45 (GN, URL)* – Актуальною зоною підтримки для пошуку потенційних угод на купівлю є зона \$17,83–\$18,45. Словосполучення *buy trades* утворене за допомогою прикладного іменника, що є типовою структурою, однак щоб відтворити таку композицію в українському перекладі слід використовувати прийменник.

Під час відтворення терміну *top* або його антоніма *low* зверніть увагу, що ці слова досить часто вимагають додаткового елемента: (71) *Bitcoin is edging towards the top of its current trading range, renewing its local high above \$31,000 (GN, URL)* – Bitcoin наблизився до верхнього кордону боковика, оновивши

локальний максимум вище за \$31 000. Термін *top*, який містить один компонент в мові оригіналу відтворений українською за допомогою двох складників. З точки зору інформації та лексичного наповнення слово *top* не несе смислового навантаження в значенні «вершини», а тому в контексті криптовалюти його слід вживати в значенні «верхній або нижній кордон».

В контексті криптовалюти також досить часто можна зустріти термін *appreciation*: (76) *The continued appreciation of MKR remains the more likely scenario* (CNF, URL) – Продовження зростання ціни криптовалюти MKR є пріоритетним варіантом. В цьому випадку відтворення терміну *appreciation* одним словом буде зовсім недоречним. Крім того, було додано елемент «криптовалюта», оскільки для цільового читача аббревіатура MKR може бути незрозумілою.

Термін *downturn*, також є досить популярним: (77) *To escape its recent downturn, the coin needs to breach the \$3.54 resistance, secure a position above the \$3.70-\$3.86 seller zone, and challenge the \$4.08 mark* (GN, URL) – Для виходу з локального спадного тренду актив має пробити рівень спротиву \$3,54, закріпитися над зоною продавців \$3,70–\$3,86 та тестувати позначку \$4,08. У словниках термін *downturn* згадується в значенні «падіння», однак якщо говорити мовою криптовалюти, то певний актив може перебувати в «спадному або висхідному тренді», що є типовим усталеним виразом.

Розглянемо декілька прикладів безпосередньо з торгової термінології (трейдингу), де трансформація додавання може стати в нагоді. Серед найпопулярніших термінів, які ви можете зустріти в інтернет-просторі, є наступні:

– *exit* – ‘відміна торгової ідеї’: (79) *Exit – 0.9490 or your value that doesn't go beyond the risk management* (CN, URL) – Відміна торгової ідеї на 0.9490 або ж сума, що не перевищує ваш ризик-менеджмент. Термін *exit*, який містить лише один компонент, був відтворений українською за допомогою трьох елементів, де два із них повністю відсутні в мові оригіналу. Якщо б ми залишили термін *exit* просто як «вихід», було б незрозуміло який саме «вихід» мається на увазі. Як

альтернативу можна вжити варіант «виходимо на», що в жаргоні криптовалюти буде цілком зрозумілим.

Наступний поширений термін, який є антонімом до слова *exit* – *entry* – ‘діапазон набору позиції’: (80) *Speaking of the IMX/USDT coin, I am considering going long. Entry: 0.9600 – 0.9585* (CN, URL) – В контексті монети IMX/USDT я розглядаю позицію лонг. Діапазон набору позиції: 0.9600 – 0.9585. Термін *entry*, який містить лише один компонент, був відтворений українською за допомогою трьох елементів, де два із них повністю відсутні в мові оригіналу. Якщо залишити термін *entry* просто як «вхід», було б не зовсім зрозуміло який саме «вхід» мається на увазі, тому в такому випадку є доцільним додавання контекстуальних лексичних елементів, щоб уникнути непорозуміння. Як і у випадку з терміном *exit*, термін *entry* можна також відтворити як «вхід на», тобто додаючи прийменник ми маємо на увазі «діапазон», а не просто «вхід».

Трансформація додавання також може використовуватися під час передачі заголовків. Розглянемо приклад: (78) *XRP and ADA Analysis for July 6, 2023* (GN, URL) – Аналіз альткоїнів XRP та ADA за 06/07/23. Як ми бачимо в англомовному реченні відсутній компонент «альткоїни», в той час як в україномовному реченні він вживається з метою пояснення. Не кожному читачеві може бути зрозумілим, що XRP та ADA є альткоїнами (другорядними криптовалютами), тому, щоб уникнути можливих конфліктів слід розширювати значення.

Вилучення розуміється як виправдане з точки зору еквівалентності перекладу, в першу чергу норм мови перекладу, усунення в тексті перекладу тих плеонастичних або тавтологічних лексичних елементів, які за нормами мови перекладу є частинами імпліцитного смислу тексту [27].

Коли йдеться про відтворення при перекладі термінології криптовалюти, у першу чергу вилучення диктується необхідністю спрощення тексту для цільової аудиторії. У таких випадках термін вилучається повністю або лише один із компонентів терміну, що робить його значення більш загальним та простим для сприйняття:

– *bullish momentum* – ‘бик»: (82) *If this price range can't halt the bullish*

momentum, the next orders from sellers are likely to be met at price points of \$0.323 and \$0.347 (GN, URL) – Якщо цей діапазон не втримає биків, наступні ордери продавців будуть розташовані на позначках \$0,323 та \$0,347. Вищезгаданий приклад одразу поєднує дві трансформації: вилучення та граматичну заміну. Словосполучення *bullish momentum*, яке містить два компоненти в мові оригіналу відтворене українською за допомогою одного елементу, де слово *momentum* було вилучено, в той час як прикметник *bullish* перекладений за допомогою іменника ‘бики’.

– *venture capital funds* – ‘венчурні фонди’: (81) *From 2017 to 2020, Synthetix raised \$166 million from prominent venture capital funds such as Coinbase Ventures, Paradigm, IOSG, and Framework Ventures* (GN, URL) – З 2017 по 2020 рік було зібрано 16 мільйонів доларів від венчурних фондів, таких як Coinbase Ventures, Paradigm, IOSG та Framework Ventures. У цьому випадку вилучення є необхідним, оскільки прикметник *capital* є плеонастичним лексичним елементом.

Під **транспозицією** розуміємо зміну порядку слів у словосполученнях і реченнях, яка часто зумовлена структурними відмінностями у вираженні теми та реми в різних мовах. Як ми згадували раніше, серед криптовалютної термінології існує велика кількість трьох- та чотирьохкомпонентних термінів, які під час перекладу потребують перестановки складників, наприклад:

– *distributed ledger technology* – ‘технологія розподіленого реєстру’: (85) *In recent years, central banks have made strides in upgrading their domestic payment systems, while also delving into the possibility of developing retail central bank digital currencies (rCBDC) based on distributed ledger technology* (CNF, URL) – Упродовж останніх років центральні банки досягли значних успіхів у модернізації своїх внутрішніх платіжних систем, а також вивчають можливість розробки роздрібних цифрових валют для центральних банків на основі технології розподіленого реєстру. Термін *distributed ledger technology* є складною іменниковою конструкцією, що поєднує три компоненти, де основним словом є *technology*. Така іменникова конструкція не є характерною для української мови,

а тому при перекладі вона потребує зміни порядку, де потрібно відштовхуватися від основного слова, яке зазвичай буде займати перше місце в ланцюгу фрази.

– *DPoS consensus algorithm* – ‘алгоритм консенсусу DPoS’: (87) *With the transition of Ethereum to the DPoS consensus algorithm, its sidechain also inherited this mechanism* (GN, URL) – З переходом Ethereum на алгоритм консенсусу DPoS його сайдчейн також успадкував цей механізм. Трьохкомпонентний термін *DPoS consensus algorithm*, який містить в своєму складі аббревіатуру *DPoS* також буде відтворений при перекладі за допомогою транспозиції, де основним елементом виступає слово *algorithm*.

Розглянемо ще декілька прикладів:

– *blockchain payment system* – ‘система блокчейн платежів’: (86) *Japanese Banks Launch MoneyTap Blockchain Payment System* (GN, URL) – Японські банки запроваджують систему блокчейн платежів MoneyTap.

– *average daily trading volume* – ‘середній об’єм торгів за день’: (84) *WhiteBIT cryptocurrency exchange was founded by Vladimir Nosov in 2018. It is listed in the TOP-50 on both Coinmarketcap.com and www.coingecko.com, with over 3 million registered users and an average daily trading volume of \$2.5 billion* (GN, URL) – Криптовалютна біржа WhiteBIT була заснована Володимиром Носовим у 2018 році. Вона входить в ТОП-50 на Coinmarketcap.com та www.coingecko.com, має понад 3 мільйони зареєстрованих користувачів та середній об’єм торгів за день 2,5 мільярди доларів. В цьому випадку чотирьохкомпонентний термін *average daily trading volume* не вдасться повноцінно відтворити за схемою, наведеною вище, де ми визначали основний компонент. В такому випадку слід знаходити логічний зв’язок між наявними складниками.

– *interconnected liquidity pools network* – ‘мережа взаємопов’язаних пулів ліквідності’: (83) *THORChain operates through a interconnected liquidity pools network, each representing a separate digital asset* (CN, URL) – THORChain працює через мережу взаємопов’язаних пулів ліквідності, кожен з яких представляє окремий цифровий актив.

Описовий переклад полягає в передачі значень англomовного слова за допомогою більш-менш поширеного пояснення. Подібний описовий переклад з англійської може бути використаний при перекладі термінів, які не мають безпосередніх відповідників у конкретному тексті, наприклад:

– *whipsaw* – ‘виносити в дві сторони’: (88) *Since the CPI (consumer price index) data is released, there is going to be increased volatility and you can get whipsawed* (GN, URL) – Після виходу даних по ІСЦ (індексу споживчих цін) очікується підвищена волатильність і можливі виноси в дві сторони. У словниках слово *whipsaw* згадується в значенні «різати дворучною пилою», однак якщо мова йде про ситуацію на ринку, під терміном *whipsaw* мається на увазі «швидка зміна акцій», коли неможливо передбачити майбутній курс ціни, і гравці, що пристуні на ринку з великою імовірністю можуть втратити свої кошти.

– *shrimps* – ‘холдери, що мають на балансі менше 1 BTC’: (89) *As shrimps accumulate their balance, they are sensitive to volatility, and they are quick to react to fluctuations in price by selling or buying the asset* (GN, URL) – Коли холдери, що мають на балансі менше 1 BTC накопичують баланс, вони стають вразливими до волатильності і швидко реагують на коливання ціни, продаючи або купуючи актив. Якщо б ми залишили першопочаткове значення слова *shrimps*, звичайно нас би не зрозуміли, тому в такому випадку краще використовувати описовий переклад. Однак, з метою економії, таке розширене значення рідко вживається в текстах мас-медіа, саме тому не буде помилкою, якщо термін *shrimps* буде перекладений як ‘креветки’.

Розглянемо ще декілька схожих прикладів:

– *crabs* – ‘холдери, що мають на балансі від 1 BTC до 10 BTC’: (90) *Crabs tend to amass assets for longer than three years* (GN, URL) – Холдери, що мають на балансі від 1 BTC до 10 BTC, як правило, накопичують активи більше трьох років. Знову ж таки описовий переклад є альтернативою, оскільки термін *crabs* можна відтворити в значенні «краби», що в жаргоні криптовалюти буде цілком нормальним.

– *octopuses* – ‘холдери на балансі яких від 10 до 50 BTC’: (91) *Octopuses are*

experienced traders and financial investors who typically have a diversified portfolio of multiple financial assets. In addition to holdings on exchanges, they have hardware wallets as well (GN, URL) – Холдери на балансі яких від 10 до 50 BTC – це досвідчені трейдери та фінансові інвестори, які зазвичай мають різноманітний портфель, що містить декілька активів. Окрім активів на біржах, вони також мають апаратні гаманці.

– *whales* – ‘інституціональні інвестори на балансі яких від 1000 до 5000 BTC’: (92) *Whales always try to avoid "whale watching" tools, so they split their asset balances into smaller sets* (GN, URL) – Інституціональні інвестори на балансі яких від 1000 до 5000 BTC завжди намагаються уникати засобів «спостереження за китами», тому вони ділять баланси з активами на менші частини.

– *sharks* – ‘ідейні холдери на балансі яких від 500 до 1000 BTC’: () *Sharks are typically early bitcoin adopters who bought coins at low prices 8-10 years ago* (GN, URL) – Ідейні холдери на балансі яких від 500 до 1000 BTC як правило, є першими прихильниками біткоїна, які купили монети за низькими цінами 8-10 років тому.

Таблиця 3.1

Засоби перекладу англomовних криптовалютних термінів українською мовою

Засоби перекладу	Кількість застосувань	Частка
1. Лексичні перекладацькі трансформації	41	41%
нульове транскодування	13	13%
практична транскрипція	12	16%
транслітерація	3	3%
калькування	13	6%
2. Лексико-семантичні трансформації	21	21%
диференціація	5	5%
конкретизація	5	5%
модуляція	11	11%

3. Граматичні трансформації	38	38%
граматичні заміни	11	11%
додавання	12	12%
вилучення	2	2%
транспозиція	5	7%
описовий переклад	5	5%
цілісне перетворення	4	4 %
Загалом	100	100%

Отже, здійснене перекладознавче дослідження демонструє, що терміни сфери криптовалют, які використовуються у текстах мас-медіа, відтворюються в українському перекладі найчастіше шляхом застосування лексичних та граматичних перекладацьких трансформацій. Серед лексичних трансформацій найбільш розповсюдженою є нульове транскодування і калькування, серед лексико- граматичних – додавання і граматичні заміни.

Висновки до розділу 3

1. Лексичні перекладацькі трансформації використовуються у 41% проаналізованих випадків. У цій групі застосовано такі види трансформацій, як нульове транскодування (13%), практична транскрипція (12%), транслітерація (3%) та калькування (13%). Лексичні перекладацькі трансформації доцільно застосовувати у випадках перекладу термінів, що мають семантично прозору структуру та можуть бути зрозумілими з урахуванням їх звукової / графічної форми або через розуміння значення їх компонентів.

2. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації та їх поєднання використовуються у 21% випадків перекладу термінів сфери криптовалют. До них належать диференціація (5%), конкретизація (5%) та модуляція (11%). При застосуванні трансформацій цієї групи перекладач може обирати лише з

варіативних відповідників слова, уточнити його або, навпаки, передати його більш загальним або логічно пов'язаним, що має на меті спростити розумінн всього тексту читачем, який може не бути достатньо знайомий із вузькоспецифічною термінологією.

3. Частка лексико-граматичних трансформацій становить 38%. До них належать граматичні заміни (11%), додавання (12%), вилучення (2%), транспозиція (5%), описовий переклад (5%) та цілісне перетворення (4%). Їх застосування здебільшого зумовлене специфікою дискурсу, що орієнтований на широкого глядача, а тому вимагає використання пояснення або, навпаки, спрощення термінології.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження словотвірних та семантичних особливостей термінології сфери криптовалюти та їх перекладу на прикладі текстів медіа дозволило дійти таких висновків.

Термін – це складне лінгвістичне явище, оскільки у кожному науковому дослідженні даються різні визначення терміна. Тож, термін як складне явище, може, відповідно, визначатися як: символ, визначення, елемент знакових систем та знакових ситуацій або одиниця мови для спеціальних цілей. Крім того, поряд із терміном, існують такі поняття як «терміносистема» та «термінологія», де термінологія – це стихійно сформована сукупність термінів усередині лексичного складу мови, а терміносистема – свідомо вибудована система термінів. За ступенем спеціалізації в економічній фаховій мові виділяють загальнонаукаві, міжгалузеві та вузькоспеціальні терміни. За змістовою структурою термінологічні одиниці можна поділити на однокомпонентні, двокомпонентні, трикомпонентні та багатоконпонентні. Також невід’ємною частиною криптовалютних термінів є скорочення, утворені шляхом складання початкових літер.

Незважаючи на новизну цієї галузі, її лексичне наповнення активно інтегрується в лінгвістичні словники, що потребує відповідних рішень з точки зору відтворення. Ми побачили, що більшість криптовалютних термінів не мають прямих відповідників в українській мові і тому потребують логічного і виваженого підходу. Терміни криптовалюти, відповідно, можуть бути відтворені за допомогою безперекладного запозичення, а саме транслітерації або транскрипції, описового перекладу, калькування і трансформаційного перекладу.

Дискурс – це багастороннє динамічне утворення, результат і чинник комунікації, переплетення мовних взаємодій агентів комунікації, живе середовище спілкування, що створює нові фізичні дії, ментальні й психічні продукти. Зокрема, медіадискурс – це складний соціальний феномен та

комунікативний інструмент, який поєднує у собі вербальні та невербальні засоби, функцією якого є вплив на широкі кола аудиторії, інформування або маніпуляція ними з метою досягнення тієї чи іншої цілі. Мас-медійний дискурс є соціо-функціональним, тобто він по'єднує у собі політичний, юридичний, економічний та інші дискурси. Відповідно до виконуваної комунікативної функції виділяють такі види мас-медійного дискурсу, як публіцистичний дискурс, рекламний дискурс, PR-дискурс, а відповідно до каналу реалізації розрізняють наступні види мас-медійного дискурсу, як теледискурс, радіодискурс та комп'ютерний дискурс. Що стосується особливостей перекладу мас-медійного дискурсу, це є не простим завданням, оскільки він охоплює низку різних жанрів і стилів комунікації, такі як новини, реклама, телесценарії, соціальні мережі, радіо та багато інших. Саме тому при перекладі медійних текстів, зокрема з термінологічним наповненням, слід звертати увагу на наступні критерії: актуальність, стиль, ідіоми та жаргон, креативність, аудиторія, граматики та структура.

Відповідно до структури, терміни сфери криптовалюти розподілено на однокомпонентні та багатокомпонентні (двох-, трьох- та чотирьохкомпонентні), які в подальшому розподілено за засобами утворення термінів. Серед однокомпонентних термінів (62%) найбільш розповсюдженими моделями утворення є прості слова (16%) та переосмислення (21%). Двохкомпонентні терміни складають 39%, серед яких найпродуктивнішими є моделі творення «іменник + іменник» та «прикметник + іменник». Серед трьохкомпонентних термінів (8%) найпоширенішою є модель творення «дієприкметник + іменник + іменник» (3%). Частка чотирьох компонентних термінів становить 3%.

У ході дослідження семантичних параметрів термінів сфери криптовалюти виділено сім основних тематичних груп: «назви осіб, що займаються

криптовалютою», «назви крипто показників», «назви організацій (бірж), що займаються крипто діяльністю», «назви процесів, пов'язаних з крипто транзакціями», «назви нормативних документів», «назви фінансових систем і політик» та «назви криптовалют». Загалом переважна більшість термінів сфери криптовалюти зосереджена навколо процесів пов'язаних з криптовалютними операціями та крипто показниками. Значну частку також посідають терміни, що позначають назви криптоактивів та місця для торгівлі ними. Серед основних функцій криптовалютних термінів було виділено номінативну, комунікативну, прагматичну, когнітивну та евристичну.

Терміни сфери криптовалюти, які використовуються у текстах медіа, відтворюються в українському перекладі найчастіше шляхом застосування лексичних та лексико-граматичних перекладацьких трансформацій, серед яких найбільш розповсюдженими є практична транскрипція (12%), нульове транскодування (11%), калькування (13%), додавання (12%), модуляція (11%) та граматичні заміни (11%). Лексико-семантичні перекладацькі трансформації використовуються у 22% випадків перекладу термінів сфери криптовалюти. У цій групі найбільш розповсюджена модуляція (11%).

Проведене дослідження відкриває широкі перспективи для проведення подальших розвідок. Зокрема, на нашу думку, уточнення вимагають самі лінгвістичні поняття мас-медійного дискурсу, подальшого аналізу вимагають його лінгвістичні особливості. Окрім того, важливим аспектом дослідження термінології сфери криптовалюти постає перекладознавчий аспект, оскільки проведене дослідження виявило що терміни сфери криптовалюти можуть перекладатися різними способами в залежності від обмежень дискурсу та цільової аудиторії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Булаховський Л. А. (1975). *Вибрані твори*. К.: Наук. думка, 321-470.
2. Білозерська, Л. П. Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). *Термінологія та переклад*. Вінниця: Нова Книга.
3. Бацевич Ф. С. (2004). *Основи комунікативної лінгвістики*. К.: Видавничий центр "Академія".
4. Бондаренко О. М. (2018). Функціонування економічних термінів в англійській мові та особливості їх перекладу українською мовою. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Перекладознавство та міжкультурна комунікація*, 1, 107-110.
5. Височинський Ю. І. *Аналіз особливостей перекладу лексики міжнародних економічних документів з англійської на українську мову*. Відновлено з http://www.rusnauka.com/6_PNI_2012/Philologia/6_100409.doc.ht.
6. Галушка Є. О. (2017). Сутність криптовалют та перспективи їх розвитку. *Молодий вчений*, 4, 634-638.
7. Гребенюк М. В. (2017). Правовий режим криптовалют: досвід ЄС. *Науковий вісник Національної академії Внутрішніх справ*, 4, 310-323.
8. Григоревська О. О. (2016). Особливості функціонування віртуальних криптовалют: економічний аспект. *Глобальні та національні проблеми економіки*, 14, 760-765.
9. Гудзь Н. О. (2012). Генезис поняття «ДИСКУРС» у сучасній лінгвістиці [Електронний ресурс]. *Наукові записки КДПУ ім. В.5 Винниченка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград, 105, 442-445.
10. Гаврилюк І. О. (2016). Мас-медійний дискурс: змістові, структурні та функціональні особливості. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*, 10, 110-117.
11. Гуменюк Т. І. (2014). Історія термінології та терміни в сучасній телевізійній фаховій мові. *Одеський лінгвістичний вісник*, 4, 60-64.

12. Дмитрасевич Р. (2016). До питання про класифікацію англомовних термінів юридичної психології. *Актуальні питання іноземної філології. Науковий журнал*, 4, 51-56.
13. Д'яков А. С., Кияк Т. Р. і Куделько З. Б. (2000). *Основи термінотворення: семантичний та соціолінгвістичний аспект*, Київ.
14. Досенко, В. О. Гандзюк (2020). *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації*, 4, 200-204.
15. Базилевич В. Д. (2001). *Економічна теорія: Політекономія: підручник*. К. : Знання-Прес.
16. Зарицький М. С. (2004). *Актуальні проблеми українського термінознавства : підручник*. К. : ІВЦ «Видавництво Політехніка».
17. Іващенко В. (2018). *Сучасне українське теоретичне термінознавство: віхи становлення. Слов'янське термінознавство кінця ХХ – початку ХХІ століть*. Київ, 31-74.
18. Карабан, В. І. (2001). *Переклад англійської наукової і технічної літератури. Частина II: Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі*. Вінниця: Нова книга.
19. Катиш Т. В. (2012). Структурні особливості термінів-словосполучень англійської автомобільної термінології та основні способи їх перекладу українською мовою. *Філологічні науки. Вісник Запорізького національного університету*, 1, 230-234.
20. Кочан І. М. (2003). *Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами у сучасній українській мові*, Львів.
21. *Криптовалюта: види та їх особливості*. Відновлено з <https://finar.com.ua/kriptovalyuta-vidi-ta-yih-osoblivosti/>.
22. Крисанова Т. А. (2010). Особливості перекладу англійських економічних термінів в умовах безеквівалентності. *Наукові записки*

[Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Філологічна, 14, 371-374.

23. Коваленко О. В. (2020). Особливості перекладу економічних термінів з англійської українською мовою у текстах новин у мережі Інтернет. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації*, 2, 80-86.

24. Лютянська Н. І. (2014). Мас-медійний дискурс: типологічні та структурно-організаційні особливості. *Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер. : Філологічні науки*, 2, 136-141.

25. Лелека Т. О. (2017). Лексичні особливості перекладу термінів-словосполучень галузі економіки українською мовою. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Філологічна*, 64, 7-10.

26. Михайленко А. (2022). Перекладацькі трансформації складних економічних та технічних слів-термінів і словосполучень англійської мови та їх класифікація. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 47, 62-66.

27. Максимов С. Є. (2006). *Практичний курс перекладу (англійська та українська мови)*, Київ: Ленвіт.

28. Оністрат А., Литвин В., Будорін Д., Паскарь І., Чихрадзе К. *Все про блокчейн, біткоїн та криптовалюти*. Відновлено з <https://osvita.dii.gov.ua/courses/blockchain-bitcoin-cryptocurrency>.

29. Попов В. *Що таке криптовалюта?* Відновлено з <https://www.radiosvoboda.org/a/details/28742278.html>.

30. Проценко А. Т. (2016). Фінансово-правова сутність криптовалют: електронні гроші чи грошовий сурогат? *Юридичний науковий електронний журнал*, 2, 85-89.

31. Плигун О. А. (2014). Диференціація метазнаків "термін", "термінологія", "терміносистема". *Науковий вісник Чернівецького університету : Германська філологія*, 692-693, 169-171.

32. *Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет Кабінету Міністрів України №15-93 від 19 лютого 1993 р.* Відновлено з <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15-93> (дата звернення: 22.01.2023).

33. Різун В. В. (1998). *Нариси про текст: Теоретичні питання комунікації і тексту*, Київ.

34. Ротко С. І. (2014). Дефініції понять термінологія та терміносистема у сучасній лінгвістиці. *Гілея: науковий вісник*, 77, 197-199.

35. Ситар Г. (2021). Способи перекладу англійських багатокомпонентних термінів конструкційної граматики українською мовою. *Лінгвістичні студії*, 42, 183-193.

36. Савицька Л. В. (2013). Особливості перекладу англійських економічних термінів українською мовою. *Лінгвістичні дослідження*, 35, 252-257.

37. Ситник І. П. (2018). Криптовалюта і блокчейн-технології в сучасних платіжних системах: проблеми і перспективи. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки*, 30, 109-113.

38. Скороходько Е. Ф. (2002). *Сучасна англійська термінологія: навч. посіб.*, К.: УІЛМ.

39. Сорока В. *Криптовалюти: швидкі гроші чи стабільний дохід на майбутнє?* Відновлено з <https://finance.ua/ua/saving/kryptovaluty-shvydki-groshi-czy-stabilnyj-dohid-na-majbutne>.

40. Ситдигов П. Г. (2009). Кореляція та диференціація лінгвістичних понять "термінологія" та "терміносистема". *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*, 15, 433-440.

41. Стоянова Т. В. (2018). Проблеми класифікації юридичної термінології та її переклад. *Науковий вісник Південноукраїнського національного*

педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. *Лінгвістичні науки*, 27, 189-196.

42. Тимощук Н. М. (2018). Переклад англійських економічних термінів українською мовою. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер. : Філологічні науки*, 15, 108-113.

43. Фурт Д. В., Дмитрук Л. А. (2020). *Термінологія: навчальний посібник [Текст] / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. іноземної філології, українознавства та соціально-правових дисциплін*, Кривий Ріг : [ДонНУЕТ].

44. Філософія мови і культури (2000). *Культурологічний компонент мови. Мова і культура: серія «Філологія»*, К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 1, 182-186.

45. Шевлякова Ю. О. Особливості дискурсу Інтернет – ЗМІ (на матеріалі англомовних онлайн журналів для підлітків) [Електронний ресурс]. *Науковий блог НаУ “Острозька академія”*. Відновлено з <http://naub.oa.edu.ua/2013/osoblyvosti-dyskursu-internet-zmi-namateriali-anhlovnyh-on-lajn-zhurnaliv-dlya-pidlitkiv/> (дата звернення: 19.01.2023).

46. Ярова К. О. (2017). Криптовалюта: визначення правового статусу в Україні. *Молодий вчений*, 10, 1117-1120.

47. Янкович М. В. (2015). Поняття дискурсу в гуманітарних науках та визначення терміна «дискурс» у лінгвістиці [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія* : зб. наук. пр. Міжнар. гуманітар. ун-т. Одеса.

48. Bell A. (1996). *Approaches to Media Discourse*. London: Blackwell, P. 3.

49. *Bitcoinmining: Bitcoin Mining Pools*. Retrieved from <https://www.bitcoinmining.com/bitcoin-mining-pools> (дата звернення: 22.01.2023).

50. Bhagavan B. (2013). The Burgeoning Usage of Neologisms in Contemporary English. *IOSR Journal of Humanities and Social Science*. 3, 25–35.

51. Patrick Charaudeau. (1983). *Coll Langue, Linguistique, Communication*. Paris, Hachette Université.
52. *CoinMarketCap* : Retrieved from <https://coinmarketcap.com/historical/> (дата звернення: 22.01.2023).
53. English. (2013). *IOSR Journal of Humanities and Social Science*. 3, 25–35.
54. Golovin M. P. (2005). *VM Translation of Economic Terminology*. Kyiv : Science.
55. Grinev-Grinevich S. V. (2008). *Terminology: [textbook for students of higher studying establish.]*. Moscow: Publishing Center "Akademiya".
56. Khrystiuk, S. B. (2019). *Specifics of English economic terminology translation*.
57. Lischke M. (2016). *Analyzing the Bitcoin Network: The First Four Years*. Retrieved from <https://www.mdpi.com/1999-5903/8/1/7> (дата звернення: 22.01.2023).
58. Makhinova M. V. *Features of the translation of economic terms*. Retrieved from http://www.rusnauka.com/26_NII_2009/Pedagogica/52157.doc.htm (дата звернення: 22.01.2023).
59. Nakonechna G. (2009). Ukrainian Scientific and Technical Terminology. History and present. *Visnyk Lvov.undzh.un-to im. I. Franka*. 8, 30 p.
60. Podlech A. Rechtlinguistik, Grimm D. (1976). *Rechtswissenschaft und Nachbarwissenschaften*. – München.
61. *Questions and Answers: Action Plan to strengthen the fight against terrorist financing: European Commission*. Retrieved from URL:http://europa.eu/rapid/pressrelease_MEMO-16-209_en.htm (дата звернення: 22.01.2023).
62. Sim M. A., Pop A. M., *Managing Problems when translating economic texts*. Retrieved from [http://anale.steconomiceuoradea.ro/volume/2012/n 2/021.pdf](http://anale.steconomiceuoradea.ro/volume/2012/n%202/021.pdf) (дата звернення: 22.01.2023).

63. Wiśniewski K. *Discourse analysis*. Retrieved from <http://www.tlumaczeniaangielski.info/linguistics/discourse.htm> (дата звернення: 20.01.2023).

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

64. (ВТССУМ) – Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. В. Т. Бусел] – К. : Ірпінь : ВТФ «Перун», 2003. 1440 с.
65. (ЕСУ) – Енциклопедія сучасної України: у 30 т. Київ: Координаційне бюро енциклопедії сучасної України НАН України, 2003-2016. Т. 12. 864 с.
66. (ССЛ) – Зенітко А. Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни. – Донецьк: ДонНУ, 2012. 350 с.
67. (ФКЕС) – Фінансово-кредитний енциклопедичний словник. / За заг. ред. А. Г. Грязнова. – М.: Фінанси та статистика, 2002. 560 с.
68. (OED) – Oxford English Dictionary. Oxford : OUP, 2008. 616 p.
69. (CD) – Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/>
70. (MW) – Merriam Webster. URL: <https://www.merriam-webster.com/>
71. (CD) – Collins Online Dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com/>
72. (LD) – Legal Dictionary. URL: <https://dictionary.law.com/>
73. (IP) – Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/>

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- (CD) – CoinDesk. URL: <https://www.coindesk.com/>
- (CNF) – Crypto News Flash. URL: <https://www.crypto-news-flash.com/>
- (CC) – CoinCentral. URL: <https://coincentral.com/>
- (CMC) – CoinMarketCap. URL: <https://coinmarketcap.com/>
- (CN) – Crypto News. URL: <https://cryptonews.com/>
- (CW) – Crypto World. URL: <https://www.cnbc.com/cryptoworld/>
- (GN) – Gagarin News. URL: <https://gagarin.news/>
- (CP) – CoinsPaidMedia. URL: <https://coinspaidmedia.com/>
- (CT) – Cointelegraph. URL: <https://cointelegraph.com/>
- (CP) – CryptoPotato. URL: <https://cryptopotato.com/>

ДОДАТОК

Термінологія криптовалюти в контексті мовою оригіналу та мовою перекладу

	Термін в контексті	Переклад
1.	<i>There are currently 10 billion <u>XRD</u> in circulation, with a maximum supply of 24 billion tokens (GN, URL).</i>	Наразі в обігу перебуває 10 мільярдів <u>XRD</u> з максимальною пропозицією 24 мільярди токенів.
2.	<i>Clarins, a European cosmetic company, has unveiled its first <u>NFT</u> collection, dedicated to its newly launched Clarins Precious skincare line (GN, URL).</i>	Європейська косметологічна компанія Clarins представила свою першу колекцію <u>NFT</u> , присвячену нещодавно запущеній лінії по догляду за шкірою Clarins Precious.
3.	<i>The price of <u>Ethereum</u> has been trading in a narrow range between \$1,800 and \$2,000 for the past week (CMC, URL).</i>	Протягом останнього тижня <u>Ethereum</u> торгується у вузькому діапазоні між \$1,800 та \$2,000.
4.	<i><u>BTC</u> tops \$30,000 for the first time since June (CW, URL).</i>	<u>BTC</u> подолав позначку в \$30 000 вперше з червня.
5.	<i>You can buy <u>Bitcoincash</u> on many cryptocurrency exchanges, including Coinbase, Binance, and Kraken (GN, URL).</i>	Ви можете купити <u>Bitcoincash</u> на багатьох криптовалютних біржах, включаючи Coinbase, Binance і Kraken.
6.	<i><u>Radix</u> is a public distributed ledger that enables the development of DeFi applications such as DEXs, crypto lending platforms,</i>	<u>Radix</u> – це розподілений реєстр з публічним доступом, який дозволяє розробляти DeFi-додатки, такі як DEX, платформи

	<i>stablecoins, and crypto wallets (GN, URL).</i>	криптокредитування, стейблкоїни та криптогаманці.
7.	<i>With a <u>Dogecoinwallet</u>, you can send and receive Dogecoin with ease (CT, URL).</i>	За допомогою гаманця <u>Dogecoinwallet</u> ви можете легко переказувати та отримувати Dogecoin.
8.	<i>There are several possible <u>POIs</u> for a price reversal scenario (CC, URL).</i>	Є кілька можливих <u>POIs</u> для розвороту ціни.
9.	<i>As <u>stablecoins</u> continue to gain in popularity, some cryptocurrency exchanges have started to accept them as a form of payment (CD, URL).</i>	Оскільки <u>стейблкоїни</u> продовжують здобувати популярність, деякі криптовалютні біржі почали приймати їх як платіжний засіб.
10.	<i>DOT token holders at the time of Kusama's first block received an equal amount of KSM through an <u>airdrop</u> (GN, URL).</i>	Користувачі, які володіли токеном DOT під час створення першого блоку Kusama, безкоштовно отримали рівнозначну кількість KSM через <u>ейрдроп</u> .
11.	<i><u>DPoS</u> is a decentralized consensus algorithm utilized by blockchain projects such as Cardano, Tron, Tezos, EOS, and Steemit (GN, URL).</i>	<u>DPoS</u> – це алгоритм децентралізованого консенсусу, який використовують такі блокчейн-проекти, як Cardano, Tron, Tezos, EOS і Steemit.
12.	<i>After the <u>PDH</u> sweep and significant consolidation under the DO level, we observed the structure break (IP, URL).</i>	Після зняття <u>PDH</u> і значної консолідації під рівнем DO ми спостерігали злам структури.

13.	<i>Cryptoholders can earn passive income by participating in cryptocurrency staking or lending programs (CT, URL).</i>	Криптохолдери можуть отримувати пасивний дохід, беручи участь у програмах стейкінгу або кредитування криптовалюти.
14.	<i>IOTA own cryptocurrency was created in anticipation of a fast-approaching revolution in the Internet of Things (IoT), where every device will be able to make microtransactions (CP, URL).</i>	Власна криптовалюта ІОТА була створена в очікуванні швидкого наближення революції в інтернеті речей (IoT), де кожен пристрій зможе здійснювати мікротранзакції.
15.	<i>Pre-mining can also lead to a lack of transparency in the distribution of the cryptocurrency, as there may not be a clear record of how much was pre-mined and who received it (CC, URL).</i>	Премайнінг також може призвести до відсутності прозорості в розподілі криптовалюти, оскільки може бути неможливо чітко зафіксувати, скільки криптовалюти було попередньо видобуто і хто її отримав.
16.	<i>Smart contracts enable token placement in the <u>staking pool</u> without direct storage and establish decentralization conditions (CNF, URL).</i>	Смарт-контракти дозволяють розміщувати токени в <u>стейкінг-пулі</u> без прямого зберігання і створюють умови для децентралізації.
17.	<i>WhiteBIT has launched a testnet of its own <u>blockchain</u>, the WhiteBIT Network, which will use WBT as its utility token (GN, URL).</i>	Компанія WhiteBIT запустила тестову мережу власного <u>блокчейну</u> , WhiteBIT Network, яка буде використовувати WBT як утилітарний токен.

18.	<i><u>Consolidation</u> refers to a period of time when prices remain within a relatively tight range and volatility decreases, usually after a period of significant price movement (IP, URL).</i>	<u>Консолідація</u> – це проміжок часу, коли ціни залишаються у відносно вузькому діапазоні, а волатильність знижується, зазвичай після періоду значних цінових коливань.
19.	<i>Sometimes cryptocurrency <u>delisting</u> occurs for unjustified or unfair reasons (GN, URL).</i>	Іноді <u>делістинг</u> криптовалют відбувається з необґрунтованих або несправедливих причин.
20.	<i>Zilliqa tokens will become available for various DeFi protocols if developers deploy the appropriate smart contracts (CD, URL).</i>	Токени Zilliqa стануть доступними для різних протоколів DeFi, якщо розробники розгорнуть відповідні <u>смарт-контракти</u> .
21.	<i>Positioning itself as the first DEX on SUI, it offers a range of tools such as token swaps, liquidity <u>farming</u>, potential limit orders, and a faucet for test tokens (CD, URL).</i>	Позиціонуючи себе як перший DEX на SUI, платформа пропонує ряд інструментів, таких як обмін токенів, <u>фармінг</u> ліквідності, потенційні лімітні ордери і кран для тестових токенів.
22.	<i>When most <u>crypto bears</u> turn bullish, Bitcoin will likely turn down sharply and catch the late entrants off guard (CT, URL).</i>	Коли більшість <u>крипто-ведмедів</u> будуть налаштовані на ріст цін, біткоїн, ймовірно, різко розвернеться вниз і застане зненацька тих, хто запізно увійшов на ринок.
23.	<i>The new regulations which come into effect in June will require all <u>crypto exchanges</u> in Hong Kong to be licensed by the SFC (CP, URL).</i>	Нові правила, які набувають чинності в червні, вимагатимуть від усіх <u>криптовалютних бірж</u> Гонконгу отримання ліцензії SFC.

24.	<i>Additionally, the protocol boasts several unique features, including: <u>secondary chain architecture</u> that enables confidential transactions (CPM, URL).</i>	Крім того, протокол може запропонувати кілька унікальних функцій, серед яких: <u>архітектура вторинних ланцюжків</u> , що дозволяє здійснювати транзакції конфіденційно.
25.	<i>However, the market is currently at a key <u>resistance level</u>, and its reaction is essential for the trend in the next few months (CP, URL).</i>	Однак ринок наразі знаходиться на важливому <u>рівні опору</u> , і його реакція має вирішальне значення для тренду на наступні кілька місяців.
26.	<i>Investors often choose a cryptocurrency exchange as their preferred <u>platform</u> for trading various digital assets (GN, URL).</i>	Зазвичай інвестори обирають криптовалютну біржу як найкращий <u>майданчик</u> для торгівлі різними цифровими активами.
27.	<i><u>To mine</u> cryptocurrency, miners must use their computing power to solve complex mathematical problems, which requires significant amounts of electricity and computing resources (CNF, URL)</i>	<u>Для видобутку</u> криптовалюти майнери повинні використовувати свої обчислювальні потужності для вирішення складних математичних задач, що вимагає значних обсягів електроенергії та обчислювальних ресурсів.
28.	<i>For example, users can only claim 5 SUI through Discord, and just 1 through the <u>internal wallet faucet</u> (CC, URL).</i>	Наприклад, користувачі можуть замовити лише 5 SUI через Discord, і лише 1 через <u>внутрішній кран гаманця</u> .
29.	<i>As <u>liquidity</u> is supplied and withdrawn from GLP, GLP tokens are constantly minted and burned to</i>	GLP постійно карбується та спалюється у процесі постачання та вилучення <u>ліквідності</u> . Так

	<i>rebalance the assets in the pool (GN, URL).</i>	відбувається ребалансування активів у пулі GLP.
30.	<i>NFTs set a uniform <u>framework</u> for creating and exchanging digital assets across various games within the gaming community (GN, URL).</i>	Забезпечення міжплатформної <u>сумісності</u> відбувається завдяки токенизації ігрових активів;
31.	<i>Over 300 different projects related to cryptocurrency and blockchain technology find their home in Animoca Brands <u>portfolio</u> (GN, URL).</i>	У <u>портфелі</u> Animoca Brands перебуває понад 300 криптовалютних та блокчейн-проектів різної спрямованості;
32.	<i>During the <u>minting</u> of Mocaverse, NFTs were granted exclusively to a select group of users (GN, URL).</i>	Під час <u>карбування</u> Mocaverse NFT отримали лише вибрані користувачі;
33.	<i><u>Web3 platform HeartX</u> is a Web3 platform thoughtfully designed for artists and art collectors alike (GN, URL).</i>	HeartX – це <u>Web3-платформа</u> , створена для художників та колекціонерів.
34.	<i>After setting a local high at \$0.89, the <u>asset</u> reversed and started declining again, currently nearing the support benchmark of \$0.6225 (GN, URL).</i>	Після встановлення локального максимуму на позначці \$0,89 <u>актив</u> повернувся до падіння, і зараз наближається до рівня підтримки \$0,6225.
35.	<i>Inter-platform <u>compatibility</u> is made possible by tokenizing gaming assets (GN, URL);</i>	Забезпечення міжплатформної <u>сумісності</u> відбувається завдяки токенизації ігрових активів.

36.	<i>The overall <u>upward trajectory</u> for Ethereum remains as long as the price holds above \$1,700 (GN, URL).</i>	Загальний <u>позитивний сценарій</u> для ETH зберігатиметься, доки актив торгується вище за позначку \$1700.
37.	<i>The overall trend will persist as bearish until the SUI price <u>establishes itself</u> above the \$1 mark (CT, URL).</i>	Загальний тренд залишатиметься спадним, поки ціна SUI не <u>закріпилася</u> вище за позначку \$1.
38.	<i>Ethereum has been managing to carve its own path, breaking away from Bitcoin and maintaining a steady upward <u>climb</u> (GN, URL).</i>	Ethereum трохи відірвався від BTC та покинув боковик, продовжуючи локальний <u>висхідний рух</u> .
39.	<i>Buyers have positioned their orders around the <u>significant</u> \$1 mark (GN, URL).</i>	Покупці ж зосередили власні ордери в межах « <u>психологічного рівня</u> » \$1.
40.	<i>The indexes demonstrate that altcoins are experiencing sky-high sales and the capital is <u>poured</u> into stable- and altcoins from Bitcoin (CPM, URL).</i>	Індекси демонструють, що альткоїни в аномальних продажах, а капітал <u>вливається</u> в стейбл- та альткоїни з біткоїна.
41.	<i>Arbitrum is currently <u>fluctuating</u> between a resistance level of \$1.24 and a support zone spanning from \$1.05 to \$1.11 (GN, URL).</i>	Зараз Arbitrum <u>торгується</u> між рівнем спротиву \$1,24 та зоною підтримки \$1,05–\$1,11.
42.	<i>Ethereum continues to strongly correlate with the <u>leading cryptocurrency</u> (GN, URL).</i>	Кореляція курсу Ethereum із ціною <u>біткоїна</u> залишається високою.
43.	<i>Bitcoin is edging towards the top of its current <u>trading range</u>, renewing</i>	Bitcoin наблизився до верхнього кордону <u>боковика</u> , оновивши

	<i>its local high above \$31,000 (IP, URL).</i>	локальний максимум вище за \$31 000.
44.	<i>Buyers have positioned their orders around the significant \$1 mark. If this level fails to hold the price, we could potentially see a <u>drop</u> to the \$0.91 to \$0.97 zone, possibly setting a new local low (GN, URL).</i>	Покупці ж зосередили власні ордери в межах «психологічного рівня» \$1. Якщо ця позначка не втримає ціну, можна побачити <u>тест</u> зони \$0,91–\$0,97 та оновлення локального мінімуму.
45.	<i>The cryptocurrency market experienced a calm weekend with no significant <u>price swings</u> (IP, URL).</i>	Вихідні криптовалютний ринок провів без значної <u>волатильності</u> .
46.	<i>Bitcoin hovers around the \$26,000 mark, presenting no distinct <u>trend</u> (CT, URL).</i>	Bitcoin продовжує торгуватися біля позначки \$26 000 без акцентованого <u>напрямку</u> .
47.	<i>In contrast, buyers have positioned their orders around the significant \$1 <u>mark</u> (GN, URL).</i>	Покупці ж зосередили власні ордери в межах «психологічного <u>рівня</u> » \$1.
48.	<i>If these levels are surpassed, it's feasible for buyers to propel the price up to \$0.093 and even <u>challenge</u> the psychological level at \$0.1 (GN, URL).</i>	Якщо ці позначки будуть пройдені, покупці здатні довести ціну до \$0,093 та згодом <u>протестувати</u> «психологічний рівень» \$0,1.
49.	<i>Bitcoin has been <u>trading sideways</u> above the \$30,000 mark for a week, while Ethereum seems to have slipped into sellers' hands (GN, URL).</i>	Bitcoin <u>рухається</u> у боковику над рівнем \$30 000 вже тиждень, а на Ethereum продавці перехопили ініціативу.

50.	<i>Interestingly, evidence surfaced yesterday indicating that the SUI team is allegedly using 3 billion locked tokens, and <u>offloading</u> 60 million SUI each month (GN, URL).</i>	Варто додати, що вчора в мережі з'явилися докази того, що команда SUI використовує 3 млрд заблокованих монет, а також <u>продає</u> по 60 млн SUI щомісяця.
51.	<i>Since its <u>debut</u> on the cryptocurrency exchange two years ago, ICP has consistently trended downward (CT, URL).</i>	З моменту <u>лістингу</u> на криптовалютній біржі 2 роки тому ICP перебуває у безперервному спадному тренді.
52.	<i>The next <u>concentration</u> of buyer interest lies in the \$1,724 to \$1,769 zone and down to the psychological level of \$1,700 (GN, URL).</i>	Наступним <u>діапазоном</u> покупців є зона \$1724–\$1769 та «психологічний рівень» \$1700.
53.	<i>Ethereum has been managing to <u>carve its own path</u>, breaking away from Bitcoin and maintaining a steady upward climb (CT, URL).</i>	Ethereum трохи відірвався від BTC та <u>покинув боковик</u> , продовжуючи локальний висхідний рух.
54.	<i>Conversely, if sellers manage to put up a fight in this zone, Bitcoin's price could <u>retract</u> towards the support levels at \$28,700-\$29,200 and \$26,800-\$28,000 (GN, URL).</i>	Якщо в цій зоні продавці зможуть нав'язати конкуренцію, ціна BTC може <u>спуститися</u> до підтримок \$28 700–\$29 200 та \$26 800–\$28 000.
55.	<i>The cryptocurrency market experienced a calm weekend, with Bitcoin persistently <u>holding its ground</u> above the \$30,000 mark (GN, URL).</i>	Вихідні на ринку криптовалют минули спокійно, а Bitcoin <u>продовжує рух</u> вище за \$30 000.
56.	<i>It's difficult to pinpoint any support levels beneath the current <u>bracket</u>,</i>	Рівні підтримки нижче за актуальний <u>діапазон</u> визначити

	<i>given the asset hasn't previously dropped this low (CN, URL).</i>	складно, бо так низько ціна активу ще не була.
57.	<i>Buyers have <u>made their presence felt</u>, pushing the price of the asset to test \$31,378 (GN, URL).</i>	Покупці змогли <u>показати силу</u> : ціна активу протестувала \$31 378.
58.	<i>Conversely, any delays or additional complaints from the SEC concerning these funds could potentially <u>cast a shadow over the broader market's trajectory</u> (GN, URL).</i>	Натомість будь-яке відкладення рішення з боку SEC або нові претензії до фондів можуть <u>негативно вплинути</u> на загальну динаміку ринку.
59.	<i>Following a dip to its <u>lowest point on June 10</u>, AVAX is in a local uptrend, currently challenging the resistance zone of \$13.32-\$13.68 (GN, URL).</i>	Після оновлення <u>мінімумів</u> , поставлених 10 червня, AVAX у локальному висхідному тренді.
60.	<i>As per the data from coingecko.com at the time of writing, the <u>circulating supply of WhiteBIT Token (WBT)</u> is 144,118,517 (GN, URL).</i>	Згідно з даними coingecko.com на момент написання статті, <u>кількість</u> токенів WhiteBIT Token (WBT) в обігу становить 144,118,517.
61.	<i>Theta Network is a system that rewards its <u>node operators</u> with TFUEL, the operational token of the Theta protocol (GN, URL).</i>	Theta Network – це система, яка винагороджує <u>операторів</u> своїх <u>вузлів</u> TFUEL, операційним токеном протоколу Theta.
62.	<i>Given the token's <u>unbroken month-long surge</u>, a dip to zones around \$5.18-\$5.41 and \$4.68-\$4.91 would seem plausible, offering fresh</i>	З огляду на те, що актив вже місяць <u>зростає без корекцій</u> , логічним було б побачити певне зниження ціни у зони \$5,18–\$5,41 та \$4,68–

	<i>opportunities for long positions (CW, URL).</i>	\$4,91, звідки можна знов шукати можливості для Лонг-позицій.
63.	<i>BTC and ETH Chart Analysis for July 3, 2023 (GN, URL).</i>	Аналіз <u>графіків</u> BTC та ETH за 03/07/23.
64.	<i>The IoTeX network is built on the exotic Roll-DPoS consensus algorithm, which ensures ultra-fast information processing and low transaction fees (CN, URL).</i>	Мережа IoTeX побудована на унікальному алгоритмі консенсусу Roll-DPoS, який забезпечує надшвидку обробку інформації та низьку <u>комісію за перекази</u> .
65.	<i>The platform seamlessly blends blockchain technology with <u>confidential computing</u> to facilitate secure data exchange among IoT devices (GN, URL).</i>	Платформа бездоганно поєднує технологію блокчейн з використанням <u>конфіденційних обчислень</u> , щоб полегшити безпечний обмін даними між пристроями інтернету речей.
66.	<i><u>Altcoin</u> Analysis: AVAX and UNI Charts as of July 5, 2023 (CN, URL).</i>	Аналіз <u>альткоїнів</u> AVAX та UNI за 05/07/23.
67.	<i>The BTC chart showcases minimal <u>fluctuations</u>, so the prior analysis for the primary cryptocurrency still holds (CN, URL).</i>	На графіку BTC <u>волатильність</u> мінімальна, тому минулий огляд для головної криптовалюти залишається актуальним.
68.	<i>The immediate resistance level is the <u>psychologically significant mark</u> of \$2,000 (CW, URL).</i>	Найближчим рівнем спротиву є « <u>психологічний рівень</u> » \$2000.
69.	<i>This multi-functional <u>utility token</u> is the ultimate wingman of the ecosystem, providing rewards,</i>	Цей багатфункціональний <u>утилітарний токен</u> є головним помічником екосистеми, який одночасно відповідає за

	<i>insurance, and governance all in one (CP, URL).</i>	винагороди, страхування та управління ()).
70.	<i>Bitcoin's <u>chart</u> situation is consistent with yesterday's analysis (CN, URL).</i>	На графіку BTC ситуація зі вчорашнього огляду не змінилася.
71.	<i>Bitcoin is edging towards the <u>top</u> of its current trading range, renewing its local high above \$31,000 (GN, URL).</i>	Bitcoin наблизився до <u>верхнього кордону</u> боковика, оновивши локальний максимум вище за \$31 000.
72.	<i>Bitcoin has been <u>trading sideways</u> above the \$30,000 mark for a week, while Ethereum seems to have slipped into sellers' hands (GN, URL).</i>	Bitcoin рухається у боковику над рівнем \$30 000 вже тиждень, а на Ethereum продавці перехопили ініціативу.
73.	<i>The trend on the Tron (TRX) chart remains <u>positive</u> as well (GN, URL).</i>	На графіку TRX також зберігається <u>позитивна динаміка</u> .
74.	<i>BTC has been oscillating in a sideways trend for the past week, with its price fluctuating between the <u>support</u> at \$29,800 and resistance at \$31,400 (GN, URL).</i>	BTC вже тиждень торгується в боковику між <u>рівнем</u> підтримки \$29 800 та спротивом \$31 400.
75.	<i>The key support zone for potential <u>buy trades</u> lies between \$17.83 and \$18.45 (GN, URL).</i>	Актуальною зоною підтримки для пошуку потенційних <u>угод на купівлю</u> є зона \$17,83.
76.	<i>The continued <u>appreciation</u> of MKR remains the more likely scenario (CNF, URL).</i>	Продовження <u>зростання ціни</u> криптовалюти MKR є пріоритетним варіантом.

77.	<i>To escape its recent <u>downturn</u>, the coin needs to breach the \$3.54 resistance, secure a position above the \$3.70-\$3.86 seller zone, and challenge the \$4.08 mark (GN, URL).</i>	Для виходу з локального <u>спадного тренду</u> актив має пробити рівень спротиву \$3,54, закріпитися над зоною продавців \$3,70–\$3,86 та тестувати позначку \$4,08.
78.	<i><u>XRP</u> and <u>ADA</u> Analysis for July 6, 2023 (GN, URL).</i>	Аналіз <u>альткоїнів</u> XRP та ADA за 06/07/23.
79.	<i><u>Exit</u> – 0.9490 or your value that doesn't go beyond the risk management (CN, URL).</i>	<u>Відміна</u> торгової ідеї на 0.9490 або ж сума, що не перевищує ваш ризик-менеджмент.
80.	<i>Speaking of the IMX/USDT coin, I am considering going long. <u>Entry</u>: 0.9600 – 0.9585 (CN, URL).</i>	В контексті монети IMX/USDT я розглядаю позицію лонг. <u>Діапазон набору позиції</u> : 0.9600 – 0.9585.
81.	<i>From 2017 to 2020, Synthetix raised \$166 million from prominent <u>venture capital funds</u> such as Coinbase Ventures, Paradigm, IOSG, and Framework Ventures (GN, URL).</i>	З 2017 по 2020 рік було зібрано 16 мільйонів доларів від <u>венчурних фондів</u> , таких як Coinbase Ventures, Paradigm, IOSG та Framework Ventures.
82.	<i>If this price range can't halt the <u>bullish momentum</u>, the next orders from sellers are likely to be met at price points of \$0.323 and \$0.347 (GN, URL).</i>	Якщо цей діапазон не втримає <u>биків</u> , наступні ордери продавців будуть розташовані на позначках \$0,323 та \$0,347.
83.	<i>THORChain operates through a <u>interconnected liquidity pools network</u>, each representing a separate digital asset (CN, URL).</i>	THORChain працює через <u>мережу взаємопов'язаних пулів ліквідності</u> , кожен з яких представляє окремий цифровий актив.

84.	<i>WhiteBIT cryptocurrency exchange was founded by Vladimir Nosov in 2018. It is listed in the TOP-50 on both Coinmarketcap.com and www.coingecko.com, with over 3 million registered users and an average daily trading volume of \$2.5 billion (GN, URL).</i>	Криптовалютна біржа WhiteBIT була заснована Володимиром Носовим у 2018 році. Вона входить в ТОП-50 на Coinmarketcap.com та www.coingecko.com, має понад 3 мільйони зареєстрованих користувачів та <u>середній об'єм торгів за день</u> 2,5 мільярди доларів.
85.	<i>In recent years, central banks have made strides in upgrading their domestic payment systems, while also delving into the possibility of developing retail central bank digital currencies (rCBDC) based on distributed ledger technology (CNF, URL).</i>	Упродовж останніх років центральні банки досягли значних успіхів у модернізації своїх внутрішніх платіжних систем, а також вивчають можливість розробки роздрібних цифрових валют для центральних банків на основі <u>технології розподіленого реєстру</u> .
86.	<i>Japanese Banks Launch MoneyTap Blockchain Payment System (GN, URL).</i>	Японські банки запроваджують систему блокчейн платежів MoneyTap.
87.	<i>The protocol utilizes a CLP model, which employs permanent market makers to form swap prices based on the current pool ratios (CC, URL).</i>	Протокол використовує модель <u>CLP</u> , яка використовує постійних маркет-мейкерів для формування своп ціни на основі поточних коефіцієнтів.
88.	<i>Since the CPI (consumer price index) data is released, there is going to be increased volatility and you can get whipsawed (CN, URL).</i>	Після виходу даних по ІСЦ (індексу споживчих цін) очікується підвищена волатильність і можливі <u>виноси в дві сторони</u> .

89.	<i>As <u>shrimps</u> accumulate their balance, they are sensitive to volatility, and they are quick to react to fluctuations in price by selling or buying the asset (GN, URL).</i>	Коли <u>холдери, що мають на балансі менше 1 BTC</u> накопичують баланс, вони стають вразливими до волатильності і швидко реагують на коливання ціни, продаючи або купуючи актив.
90.	<i><u>Crabs</u> tend to amass assets for longer than three years (GN, URL).</i>	<u>Холдери, що мають на балансі від 1 BTC до 10 BTC</u> , як правило, накопичують активи більше трьох років.
91.	<i><u>Octopuses</u> are experienced traders and financial investors who typically have a diversified portfolio of multiple financial assets. In addition to holdings on exchanges, they have hardware wallets as well (GN, URL).</i>	<u>Холдери на балансі яких від 10 до 50 BTC</u> – це досвідчені трейдери та фінансові інвестори, які зазвичай мають різноманітний портфель, що містить декілька активів. Окрім активів на біржах, вони також мають апаратні гаманці.
92.	<i><u>Whales</u> always try to avoid "whale watching" tools, so they split their asset balances into smaller sets (GN, URL).</i>	<u>Інституціональні інвестори на балансі яких від 1000 до 5000 BTC</u> завжди намагаються уникати засобів «спостереження за китами», тому вони ділять баланси з активами на менші частини ().
93.	<i><u>Sharks</u> are typically early bitcoin adopters who bought coins at low prices 8-10 years ago (GN, URL).</i>	<u>Ідейні холдери на балансі яких від 500 до 1000 BTC</u> як правило, є першими прихильниками біткоїна,

		які купили монети за низькими цінами 8-10 років тому.
94.	<i>INJ Soars 60% Weekly, Bitcoin Flat Above \$30K (CP, URL).</i>	<u>INJ</u> зростає на 60% щотижня, біткоїн флетує вище \$30 тис.
95.	<i>Owing to the BTC <u>bullish trend</u>, Arbitrum managed to break through the psychological level of \$1 and consolidate above it (GN, URL)</i>	Через <u>висхідний тренд</u> на BTC Arbitrum зміг пробити «психологічний рівень» \$1 і закріпитися над ним.
96.	<i>Bitcoin <u>domination</u> in the cryptocurrency market has been steadily increasing, with its market share surpassing 60% for the first time in years (CC, URL).</i>	<u>Домінація</u> біткоіна на ринку криптовалют неухильно зростає, а його ринкова частка вперше за багато років перевищила 60%.
97.	<i>Teddy DAO presents itself as a <u>secure gateway</u> to the Web3 landscape, offering a dual benefit: entry into this exciting new space, and the ability to aid those in need (CT, URL).</i>	Проект позиціонує себе як <u>безпечний шлюз</u> для входу в Web3, який надає змогу допомагати тим, хто цього потребує;
98.	<i>A <u>fork</u> occurs when a blockchain diverges into two separate chains with different protocols, creating two distinct digital assets from a single blockchain (IP, URL).</i>	<u>Форк</u> стається тоді, коли блокчейн ділиться на два окремі ланцюжки з різними протоколами, формуюючи два різних цифрових активи з одного блокчейну.
99.	<i>Specifically, the algorithm switch from PoW to PoS made the currency like a digital <u>fiat</u> (CC, URL).</i>	Зокрема, перехід алгоритму з PoW на PoS зробив валюту схожою на цифровий <u>фіат</u> .

100.	<i>Shorting Bitcoin can be risky, as the cryptocurrency is known for its volatility and sudden price movements (GN, URL).</i>	<u>Шортинг</u> біткоїна є ризикованим, оскільки криптовалюта відома своєю високою волатильністю.
------	---	--

SUMMARY

The qualification paper deals with the study of word-forming and semantic features of English terminology in the field of cryptocurrency and the means of their reproduction in the Ukrainian language based on mass media texts.

The research **topicality** is caused by the rapid expansion of the cryptocurrency influence in general, as well as the lack of scientific works in the study field which requires the creation of adequate translations of texts of media discourse, which contain units of cryptocurrency terminology.

The aim of the paper is to analyze word-forming and semantic features of English terminology in the field of cryptocurrency and to determine the means of their rendering in Ukrainian translations.

Achieving the aim of the research involves setting and fulfilling the following **objectives**:

- 1) to identify the general linguistic features of terminology and terminology in the field of cryptocurrency in particular;
- 2) to characterize the terminology of cryptocurrency from the point of distribution into secondary systems and classification aspect.
- 3) to elucidate the ways of reproducing the cryptocurrency terminology in Ukrainian translation;
- 4) to define the concept of mass media discourse and to present the peculiarities of its translation;
- 5) to identify word-formation and semantic features of cryptocurrency terminology, including its primary functions;
- 6) to present lexical, lexical and semantic and grammatical translation transformations as a means of translating terminology in the field of cryptocurrency;

The object of the research is the English terminology of the sphere of cryptocurrency presented in the texts of mass media in the source language and in translation.

The subject of the research is word-formation and semantic features and means of translating English terminology in the field of cryptocurrency into Ukrainian in the texts of mass media, in particular, translation by use of translation transformations.

The research material is 100 fragments of mass media texts related to the process of developing, analyzing, examining, and functioning of various crypto-products.

The main **methods** involved in fulfilling the set aim and objectives were the method of continuous sampling, descriptive, analytical and structural methods, methods of structural and semantic analysis, methods of translation analysis and methods of quantitative analysis.

The scientific novelty of the study is that the work presents a comprehensive linguistic study of word-formation and semantic features of the terminology of the cryptocurrency sector on the basis of modern illustrative material that reflects current trends in the terminology being studied. In addition, for the first time a thorough analysis of the ways of reproducing the terminology in the field of cryptocurrency with the selection of specific methods of translation and translation transformations was carried out.

The practical value of the research is that the definition of word-formation and semantic features of terminology in the field of cryptocurrency helps to solve certain issues in lexicology and terminology; comprehensive translation analysis of the ways of rendering the terminology in the field of cryptocurrency in translation is a contribution to the Theory of Translation, Comparative and Communicative Linguistics.

The practical value of the obtained results is also that its results can be used in lexicographic work when compiling dictionaries of terminology in the field of cryptocurrency, in special courses in Terminology and Translation Studies, in courses in Lexicology, Lexicography, Stylistics and Practical Course of Translation.

Structure and scope of qualification paper. The qualification paper consists of an introduction, three chapters with conclusions to each of them, conclusions to the whole research, three bibliographic lists, annex and summary.

The conducted study of word-forming and semantic features of terminology in the field of cryptocurrency and their translation based on texts of mass media allowed to draw the following **conclusions**.

A term is a complex linguistic phenomenon, as each scientific study provides different definitions of the term. Therefore, a term as a complex phenomenon can be defined as: a symbol, a definition, an element of sign systems and sign situations, or a unit of language for special purposes.

The research has shown that most cryptocurrency terms do not have direct equivalents in the Ukrainian language and therefore require a logical and balanced approach. Accordingly, cryptocurrency terms can be reproduced by means of borrowings, namely transliteration or transcription, calquing, and transformational translation.

Media discourse is a complex social phenomenon and a communication tool that combines verbal and non-verbal means, whose function is to influence a wide range of audiences, inform or manipulate them in order to achieve a particular goal. As for the peculiarities of translating mass media discourse, it is a complicated matter, as it covers a number of different genres and styles of communication, such as news, advertising, TV scripts, social media, radio and many others.

According to the structure, cryptocurrency terms are divided into one-component and multi-component (two-, three-, and four-component) terms, which are further distributed by means of term formation. Among the analyzed terms, the most common are one-component terms (62%). The means of creating multi-component terms are most often the following models “noun + noun” (11%), “adjective + noun” (8%), “participle + noun” (4%), and “abbreviation + noun” (4%). Among one-component terms (62%), the most common models are rethinking of terms (21%) and suffixation (9%).

The share of three-component terms is 8% of the total. In this group, the vast majority of terms are formed according to the model “participle + noun + noun” (3%). Four-component terms account for 3%, with the most common model being “participle + noun + noun + noun” (1%), adjective + adverb + adjective + noun (1%) and abbreviation + adjective + noun + noun (1%).

In the course of the study of semantic parameters of terms in the field of cryptocurrency presented in texts of mass media, seven main thematic groups of terms were identified: “participants involved into cryptocurrency”, “crypto indicators”, “organisations (exchanges) operating within the crypto sector”, “activities related to crypto transactions”, “regulatory documents”, “financial systems and policies” and “cryptocurrencies”. In the texts of mass media, the most common are the terms used to nominate the activities related to cryptocurrency transactions and crypto indicators. Among the main functions of cryptocurrency terms, the following have been identified: nominative, communicative, pragmatic, cognitive and heuristic.

Cryptocurrency terms used in media texts are most often reproduced in Ukrainian translation through the use of lexical and lexico-grammatical translation transformations, among which the most common are practical transcription (12%), zero transcoding (13%), calquing (16%), addition (12%), modulation (11%) and grammatical replacement (11%). Lexical and semantic translation transformations are used in 21% of cases of translation of cryptocurrency terms, with the modulation being the most common in this group (11%).

The conducted study opens up broad **prospects for further research**. In particular, in our opinion, the linguistic concepts of mass media discourse, and its linguistic features require further analysis. In addition, an important aspect of the study of cryptocurrency terminology is the translation one, as the study showed that cryptocurrency terms can be translated in different ways depending on the limitations of the discourse and the target audience.